

PROFESSIONAL

LIGHTING

DESIGN
TÜRKİYE

iki Aylık Aydınlatma Tasarımı Dergisi

GÜNCEL

Allianz Arena Stadyumu

AYDINLATMA TASARIMI

İsrail Dışişleri Bakanlığı
Kiel Eyalet Meclisi
Dolmabahçe Sarayı
Saltanat Kapısı
Esmâ Sultan Yalısı
Sultanahmet Camii
Kız Kulesi
Mostar Köprüsü

PROJELER

Atatürk Sanat Tarihi Müzesi,
Anıtkabir
Opel Showroom, Bursa
Akbank Operasyon Merkezi
Saray Mağazaları

PRATİK KONULAR

Renklerdeki Kontrast

AYDINLATMA ÜRÜN TASARIMCILARI

Günseli Güler ve Liuhta
Deniz Tunç

"Lamp 83 Dünyası'nda Yeni Aydınlatma Çağı"

UNISPOT 111

Aluminyum ekstrüzyon gövde
İki farklı kol seçeneği
Elektronik transformatorlu ray adaptörü
350° dik, 180° yatay ekseninde hareket edebilme özelliği
Düzgün ışık dağılımı sağlayan özel açılı reflektör yüzeyi
4°, 8°, 24° ve 45° ışık açılı lamba seçenekleri

Yahya Kemal Mahallesi, Ayazma Yolu, Turin İş Merkezi, A Blok, 34410
Kağıthane - İstanbul Tel: 0212 294 70 00(pbx) Faks: 0212 294 70 05
E-mail: info@lamp83.com Web: www.lamp83.com

Yahya Kemal Mahallesi, Ayazma Yolu, Turin İş Merkezi, A Blok, 34410
Kağıthane - İstanbul Tel: 0212 294 70 00(pbx) Faks: 0212 294 70 05
E-mail: info@lamp83.com Web: www.lamp83.com

Showroom İstanbul

Süleyman Seba Cad.
Kent Apt. No:77/E
Beşiktaş - İstanbul / TÜRKİYE

Showroom Antalya

Sinangil Cad. Zümrütova Mah.
2/A Blok 5-6 Antalya / TÜRKİYE

Fabrika / Factory

Adnan Kahveci Mahallesi
İnönü Caddesi No:115
34528 Gürpınar - Büyükçekmece
İstanbul / TÜRKİYE
Tel : +90 212 880 96 56
Fax : +90 212 880 96 66

www.lunadesign-centre.com
info@lunadesign-centre.com

outdoor
lighting
interior
lighting

office

industry

traffic

shopping

public

sports

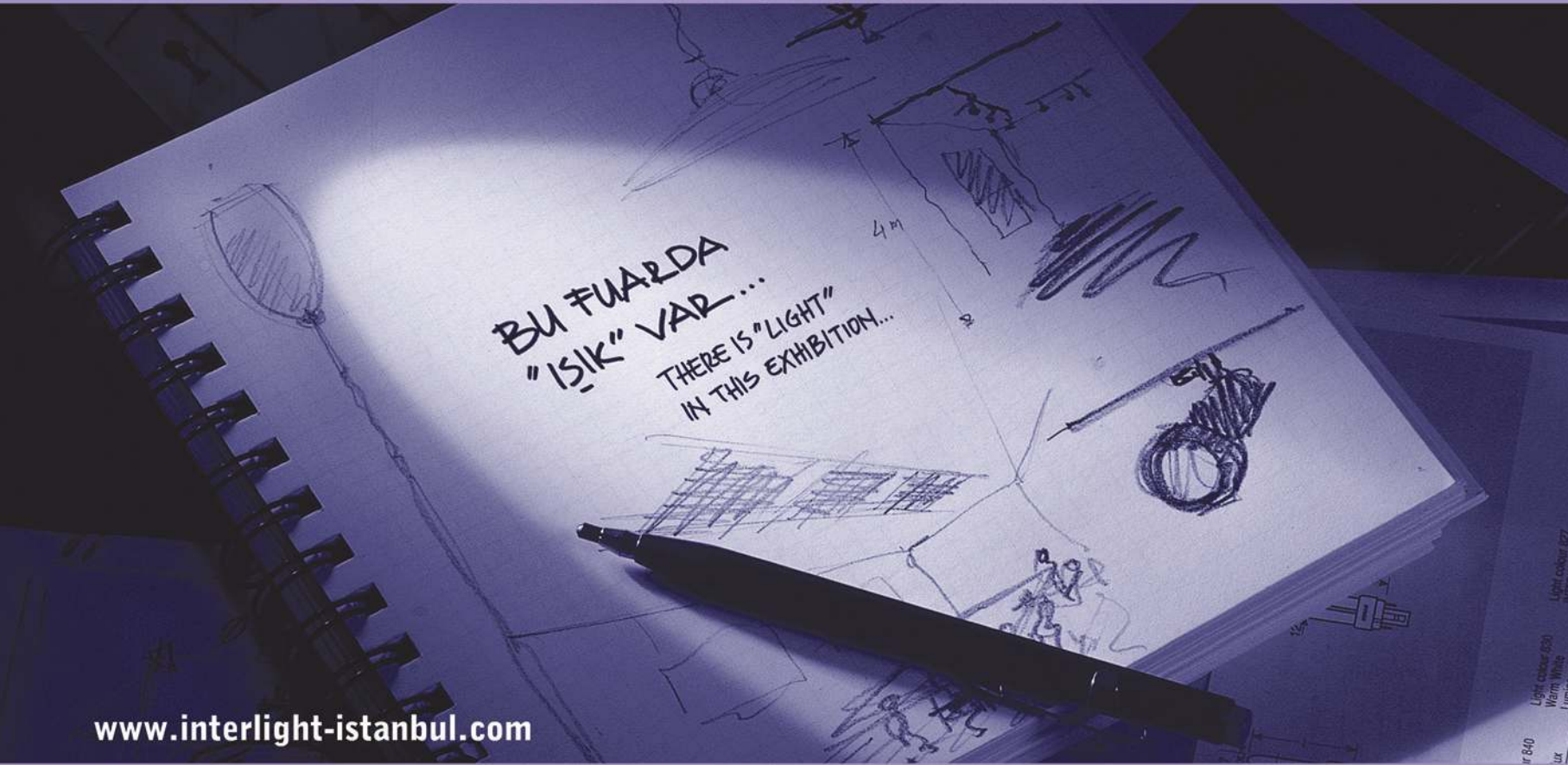
siteco
You will see.

Bilgi için? Tıklayın: www.siteco.com.tr. Faks çekin: 0216 455 40 73. Arayın: 0216 455 45 65. E-Mail yollayın: siteco@siteco.com.tr. Siteco Aydınlatma Tekniği, Gardenya 3 Plaza Kat:10 34750 Ataşehir/İstanbul

4. ULUSLARARASI AYDINLATMA, TESİSAT VE BİNA OTOMASYONU FUARI

4th INTERNATIONAL LIGHTING, INSTALLATION AND BUILDING AUTOMATION FAIR

www.interlight-istanbul.com

22-25 EYLÜL / SEPTEMBER 2005
CNR EXPO CENTER - İSTANBUL - TURKEY

Destekleyen Kurumlar/Supported by:

Fuar Gazetesi/
Fair Newspaper:

YENİ MİMAR

Organizasyon/Organisation:

Ekinciler Cad. Ertürk Sok.
Mehmet Özçelik İş Merkezi No: 5 Kat: 3
Kavacık 34810 İstanbul
Tel: +90 216 425 63 00
Fax: +90 216 425 63 02
info@interlight-istanbul.com

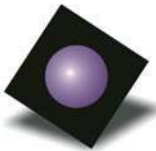
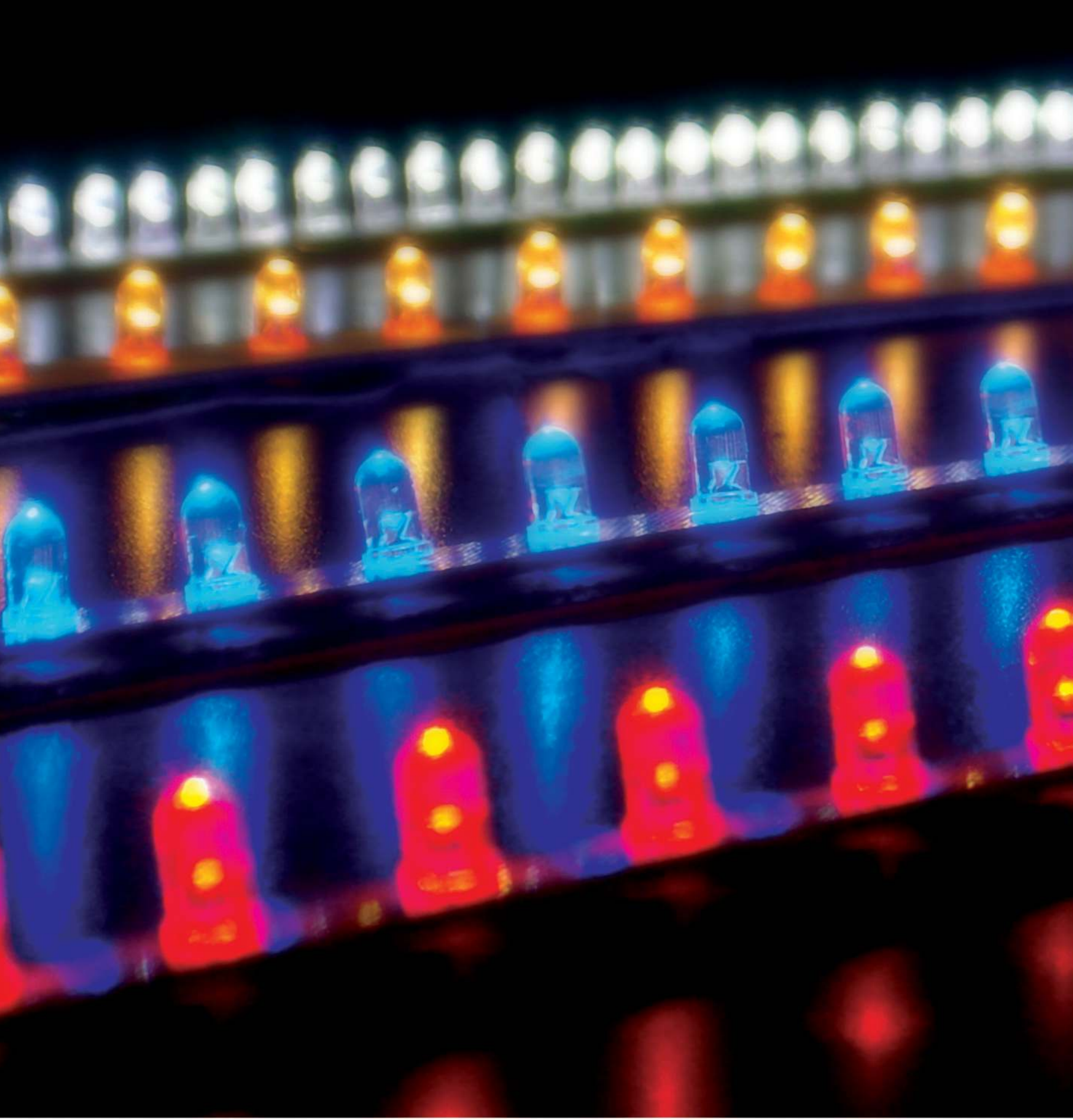
Aydınlatma her alanda profesyonel özen ister

TEPTA

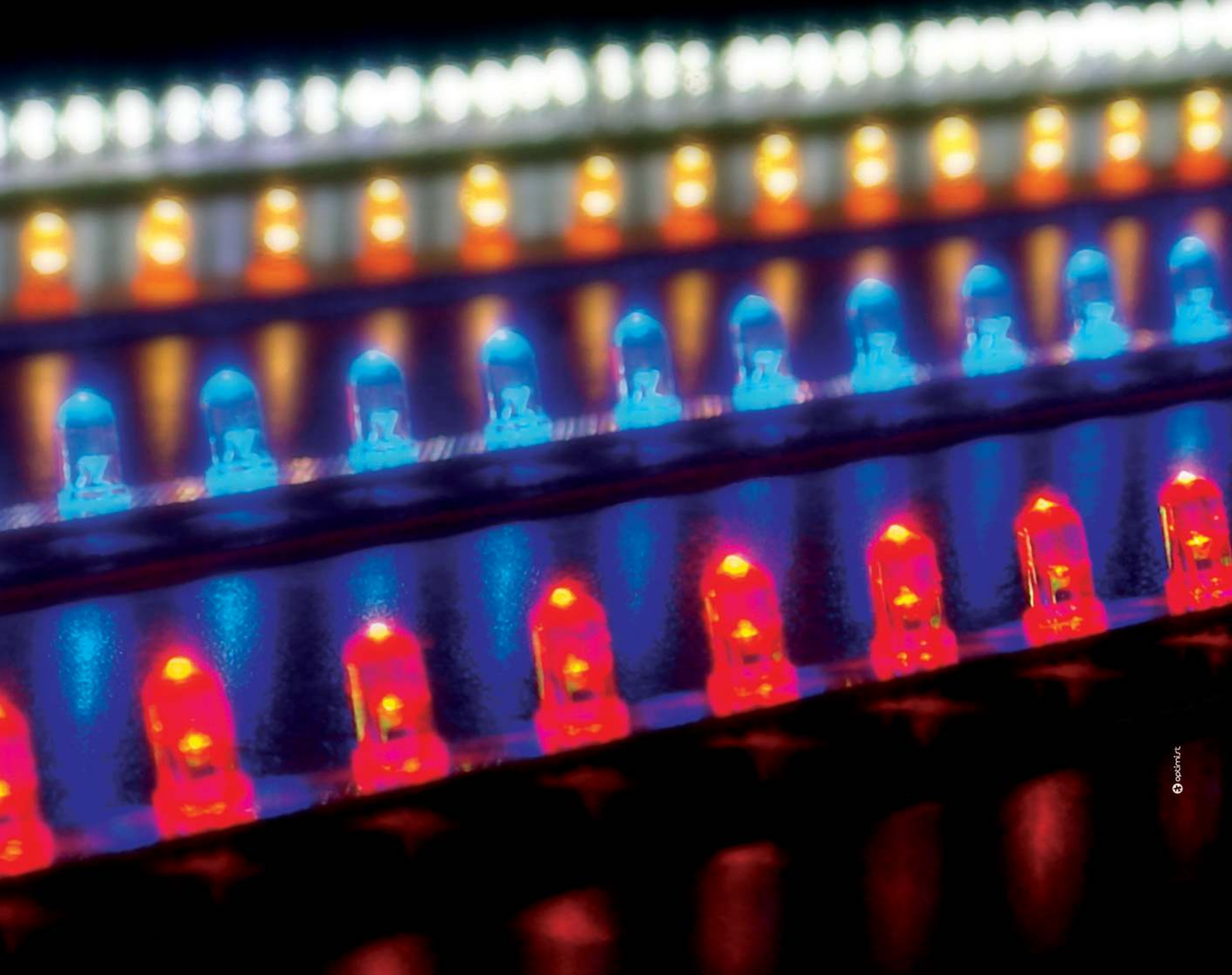
TEPTA AYDINLATMA SAN. VE TİC. A.Ş.

Ağahamam Caddesi No. 17 Cihangir 34425 İstanbul Tel.: (0212) 252 72 12 (Pbx) Fax: (0212) 252 72 14 E-mail: satis@tepta.com • www.tepta.com

Damla-LED

MERKEZ
Damla Alternatif Aydınlatma Sistemleri Ltd.Şti.
Türkocağı Cad. No : 24/B Balgat ANKARA
Tel : (0312) 284 63 53 pbx • Fax : (0312) 285 85 37
www.damla-led.com • e-mail : info@damla-led.com

opntr

mini ledler büyük işler

DAMLA LED AKDENİZ BÖLGE TEMSİLCİSİ
VETAŞ Elektrik ve Aydınlatma Ltd. Şti.

Kırcamii Mah. Perge Bulvarı 95/1 ANTALYA
Tel : (0242) 312 72 52 pbx • Fax : (0242) 312 21 13
www.vetasled.com • e-mail : info@vetasled.com

OSRAM

legrand

LAMP83

Damla-LED

Vetaş
electric & lighting

Good lighting doesn't just happen.
It's designed.

find the best lighting designers

iald.org

international association of lighting designers

IALD

35th anniversary

Chicago, Illinois, USA 312.527.3677

MIX
SISTEMA MOD

MASTER

MIX
SISTEMA MOD

MASTER

MASTER

MASTER
www.master-de.it

Yeni MIX serisi Türkiye' de

YENİGÜN®

YeniGün Aydınlatma Sanayi ve
Ticaret Limited Şirketi
Şişhane Sokak YeniGün İş Merkezi
No:14 34420 Şişhane / İSTANBUL
(T) 0 212 253 0 777
(F) 0 212 253 9 443
www.yenigunlight.com

vision of
lighting

bestar.com.tr

BESTAR
BESTYLE

ıŖıĖın kaynağı

BLV ampullerine renkli bir bakıŖ

***Alçak gerilimli halojen
ve metal halide ampuller***

Uygulama Alanları

- Park ve bahçeler
- Gösteri panelleri
 - Müzeler
 - Hoteller
 - Ofisler
- AlıŖveriŖ merkezleri
- Mağazalar

made in germany

TÜRKİYE DİSTRİBÜTÖRÜ

BEST
ELEKTRİK

bestelektrik@bestelektrik.com
+90 (212) 252 5841 (pbx)

Sayın Okuyucular,

Ciddiye alınmak istenen her meslek, gerekli ilgiyi görebilmek ve üyelerinin çıkarlarına hizmet edebilmek için doğru şekilde temsil edilmelidir. Bu nedenle, mimaride profesyonel aydınlatma tasarımcılarının da profesyonelce davranan ve çalışan dernek ve kuruluşları bulunmaktadır.

Sadece bu şekilde son 35 yıl içerisinde önemli adımlar atılabilmiş; ışığın mimari ve insan için önemi ve de buna bağlı olarak aydınlatma tasarımı uzmanının gerekliliği anlaşılmıştır.

Bu kuruluşlar çalışmaları ve pazarlama faaliyetleri ile her ne kadar saygın başarılar elde etmiş olsalar da, onlarca yıllık çalışma sonrası, mesleki temsilcilerinin toplumun üzerinde nasıl bir etkisi olduğu tam olarak bilinmemektedir. Aydınlatma tasarımına, bransının dışından bakan biri olarak, bir tarafta aydınlatma tasarımcısının mesleği ile gurur duyulmakta, diğer taraftan da diplerde kaygı ve bir iç şikayet hissedilmektedir diyebilirim. Çünkü mimaride rol alanların büyük bir bölümü halen konumlarından kıpırdamamakta ısrarlıdır. Genel geçer bir görüş olarak, mimarların ve elektronik mühendislerinin uzman aydınlatma tasarımcısını dikkate almaması çok doğal bir davranış biçimidir. Bundan kimse rahatsız olmaz.

Uluslararası değerlendirildiğinde halen profesyonel aydınlatma tasarımcısının tanımı ve "aynı şekilde ışık yapan" planlamacılara karşı bir sınırlama yoktur. Bu çok şaşırtıcı olabilir, çünkü IALD (International Association of Lighting Designers) ve ELDA+ (European Lighting Designers' Association) senelerdir dünya çapında çalışmalar yürütmektedir. Burada şu soru ortaya çıkar: Her pazarda aydınlatma tasarımcısının planlamacıya göre varlığını ve farkını vurgulamak için gerekli kararlılığa sahip misiniz? Aydınlatma tasarım derneklerinin vizyon sahibi olduğu ancak etkili stratejileri olmadığı doğru değil midir? Üstelik iki senenin üzerinde pazarlarda görülebilir şekilde uygulanacak stratejilere sahip değiller veya ülke sınırlarını aşan, hatta kısmen şehir sınırlarını aşan stratejilere dahi sahip değiller.

Şimdi "Aydınlatma tasarımı derneklerinin uluslararası faaliyetlerde bulunmalarının önemi nedir" sorusu ortaya çıkıyor. "A" ülkesinde, aydınlatma tasarımı mesleği için iyi bir zemin olduğunu varsayalım. Birçok meslektaş bir araya gelmiş ve ülkelerinde mesleklerinin oturması ve ortak bir tanıma kavuşması için savaşıyorlar, bu ilk etapta büyük bir başarı. Ancak, bu mesleğin başka ülkelerde olmaması halinde, haklı olarak her mimar ve müteahhit şu soruyu soracaktır: "Aydınlatma tasarımcısına ihtiyacımız yok. Çünkü diğer ülkelerde de böyle bir meslek yok." Bu noktada uluslararası geçerli bir tanımın olması çok faydalı olurdu.

Aydınlatma tasarımı ile ilgili profesyonel dernek ve grupların senelik yaklaşık iki milyon Amerikan Dolarlık bütçeleri var. Ancak bu bütçe, her birinin varolmasına yetecek şekilde dört kurum arasında dağıtılıyor: IALD, ELDA, IALD Trust Fund ve ACE. Burada dört kat organizasyon ve bürokrasi oluşuyor, ancak etki ve takdir de dörde bölünüyor. Sadece ışığın planlama sürecinde başka önemli hususları olan ve temelinde diğer tasarım derneklerinden başka, bir de kendi cephenizdeki rakipler ile savaşıyorsunuz, farklı disiplinlerle değil. Neden uluslararası faaliyet gösteren ve tamamıyla aynı hedeflere ve üye kategorilerine sahip derneklerin olduğu sorusuna şu anda makul bir yanıt bulunamayacaktır. Zaten bu konunun altını çizmek ve işlemek, aradaki anlaşmazlıkları ortadan kaldırmak ve durumu dengelemek için çalışmak, bana verimli bir zaman ve enerji kullanımı gibi gelmiyor.

Jonathan Speirs ve Mark Major gibi örnek iki aydınlatma tasarımcısının, iki büyük dernek tarafından mesleki konuları geliştirmek için çalışması isteniyor. Çok büyük işler yapabilirler. Ancak, diğerini zayıflatmadan veya incitmeden hangi dernekten birini seçecekler? Dolayısıyla kendi olanakları çerçevesinde, mesleğin en iyi şekilde yerine getirilmesi için değil, yalnızca işi yapmış olmak için yapıyorlar. Aydınlatma tasarımcılığı mesleği gerçekten artık bunu kaldırabilir mi?

Joachim Ritter
Professional Lighting Design Editörü

Çepeçevre ışıldayan.

Design by Eoos

www.zumtobelstaff.com/vivo

VIVO
Spot sistemin
hareket özgürlüğünü
hissedeceksiniz.
Üçyüzaltmış derece
hassasiyet.

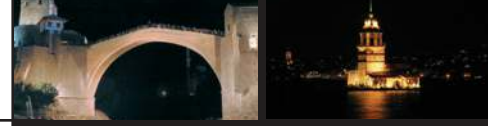
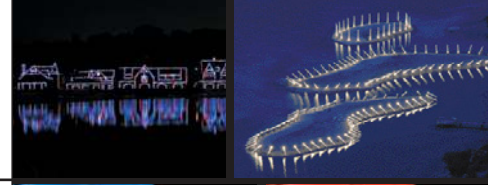
Çekiciliğin tümü
ürünün kendisinde değil –
daha çok iyi bir sunumdadır.
Perakende satış ve
sunum için ışık.

www.zumtobelstaff.com/shop

ZUMTOBEL STAFF

KAPAK	Kiel Eyalet Meclisi Aydınlatma Tasarımcısı: Peter Andres Fotoğraf: Klemens Ortmeyer	
GÖRÜNÜM	Aydınlatma Dünyasından Haberler	20
GÜNCEL	Allianz Arena Stadyumu	26
AYDINLATMA TASARIMI	İsrail Dışişleri Bakanlığı	32
	Kiel Eyalet Meclisi	38
	Dolmabahçe Sarayı Saltanat Kapısı	44
	Esmâ Sultan Yalısı	48
	Sultanahmet Camii	50
	Kız Kulesi	52
	Mostar Köprüsü	54
PROJELER	Atatürk Sanat Tarihi Müzesi, Anıtkabir	56
	Opel Showroom, Bursa	58
	Akbank Operasyon Merkezi	60
	Sarar Mağazaları	62
AYDINLATMA ÜRÜN TASARIMCILARI	Günseli Güler ve Liuhta	64
	Deniz Tunç	66
PRATİK TASARIM KONULARI	Renklerdeki Kontrast	68
DİĞER	Temel Aydınlatma Bilgisi	71
	Ürün Tanıtımı	73
	ELDA+ ve IALD'den Haberler	78

Ticaretin küçük devi

Ticaretin küçük deviyle tanışmaya hazır mısınız? Ford, bir ticari araçtan beklediğiniz gücü, sağlamlığı ve geniş yükleme kapasitesini bir binek aracın manevra kabiliyeti ve kompaktlığıyla birleştirdi... Ve ortaya küçük dev araç çıktı. Şehir içi ticareti için özel olarak tasarlanan Fiesta Van, trafik sıkışıklığı, park ve yükleme boşaltma gibi konularda hayatınızı kolaylaştırıyor. Uygun fiyatları, 1.4 Duratorq TDCi common-rail turbo dizel motoru, geniş iç hacmi, mükemmel yol tutuşu ve pratikliğiyle Ford Fiesta Van'lar tüm Ford yetkili satıcılarında sizi bekliyor. Ayrıntılı bilgi için, Ford Direkt Hattı 444 3673 ya da www.ford.com.tr

Yeni Ford **FiestaVan**

Ford Otosan tarafından ithal edilmektedir.

Merhaba,

Işığ^ı görmek güzel. Görebilmek, duyumsayabilmek, hissedebilmek. Geleceğe dönük olarak yaşamımızda, yaşamımızın her anında bir ışık yakalamak güzel. Siyahi bir gecenin sokak aralarından süzülüp arnavut kaldırımlarına, asfalt ya da şose yollara dökülen, uzaktaki ya da çok yakındaki bir ışığı görmek. Soyut ya da somut görmek ışığı.

Tarihin, geçmişten bugüne ulaşan izdüşümleri; bir yerde kışlık ya da yazlık bir saray olur, başka bir yerde cami, kilise gibi dinsel mekanlar, bambaşka yerlerde ise bir demiryolu istasyonu, bir köprü, bir hisar ya da kule, bir okul ya da kışla olarak görünür günümüz insanlarına. Hatırlatır üzerinde yaşadığımız topraklardaki tüm uygarlıkları, yeniden ve yeniden, bizlere o izdüşümler.

Yaşamımızın her noktasında etkilendiğimiz olayların izdüşümleri. Güzel okul anıları, yaşamdaki ilk paylaşımlar, ilk rekabetler ve ilk aşklar. İlki ve sonrası aşkların. Coşkulu anlar, sıkıntılı anlar. Ölüm ve ölüm sonrası hissedilen acılar. Yaşam gailisi. Dünya problemleri ve üzerimizdeki etkileri. Sevinçli, hüznü, neşeli, kederli anlar ve onların izdüşümleri beynimizin her bir kıvrımındaki.

Görmek güzel ışığı.

Hem tarihlendirildikleri uygarlıkların özelliklerini verecek şekilde, hem de çevresel uyumu göz önünde bulundurulan bir aydınlatma tasarımı ile ışıklandırılmış bir cami, bir saray, bir köprü ya da bir kale. Geçmişten bugüne ulaşan tarihinin izdüşümünde hazırlanan bir ışıklandırma ile geleceğin habercisi olur, geleceğin ışığı olur. Geçmişten geleceğe doğru ışık saçarak bir köprü kurar.

Beynimizin kıvrımlarındaki o izdüşümlerde oluşacak bir saman alevi, ışığı olur yaşıntımızın. Işık, beyinden vücudumuzun en ince noktalarına kadar yayılır ve sonunda gözümüzde umuda dönüşür, fısıkkır ve kimbilir o tarihsel yapılarıdaki aydınlatmalarla kavuşur farklı farklı anlarda, farklı farklı noktalarda. Kimbilir yaşamın ışıkları gerçek ışıklar ile buluşur, sabahlara kadar dans ederler, halay çekerler. Mekanın ışığı, yaşamdaki ışığın tamamlayıcısı olur.

Geçmişten bugüne izini düşüren mekanın ışığı, Dolmabahçe Sarayı'nın Saltanat Kapısı'ndan yol bulur kendine ve sonra Boğaz'ın ortasındaki Kız Kulesi'ne şöyle bir dokunur, Esmâ Sultan Yalısı'nda beyaz şarabından bir yudum alır, Galata Kulesi'ne, Sultanahmet Camii'ne, Süleymaniye Camii'ne, Anadolu ve Rumeli Hisarlarına göz kırpar. Ve bir kuşun kanadında yollara düşer, Bosna Hersek'e ulaşır, orada Mostar Köprüsü'ne varıp o güzelim merdivenlerinde soluklanır.

Yaşamda hissedilen ışığın tamamlayıcısıdır mekanların ışıkları, bilhassa üzerinde doğup büyüdüğümüz topraklardaki uygarlıkların izlerini taşıyan mekanların ışıkları. Umutlarımızın tamamlayıcısıdır belki de, o kendi halinde gibi görülen ışıklar.

Görmek güzeldir ışığı, hem içimizde hem de doğru bir biçimde çevremizde. Görmek güzeldir ışığı, hem sanal hem de gerçek. Umutlarımızın tükenmemesinin garantisidir her gördüğümüz ışık...

Bol ışıkkı ve aydınlık günlere...

Tanju Akleman
Professional Lighting Design Türkiye
Genel Yayın Yönetmeni

Çevre Bilinçli Aydınlatma Tasarımı ve Tasarımcısı

"Çevre bilinçli aydınlatma tasarımı nedir, nasıl yapılmalıdır", "Çevre bilinçli aydınlatma tasarımcısı kimdir" sorularına kendi akademik ve profesyonel kimliğim olan, çevre bilinçli aydınlatma tasarımcısı sıfatımla yanıt vererek başlamak istiyorum.

Aydınlatma tasarımının kalitesinin değerlendirilmesi değişik parametrelere göre farklı şekillerde yapılabilir. Çevre bilinçli (çevresel değerlere saygılı, sürdürülebilirliğe duyarlı) ve kaliteli aydınlatma tasarımı, küresel/bölgesel/mekansal ölçekte düşünülüp; sosyal, kültürel, ekonomik gerçekleri dikkate alarak yapılanı olmalıdır. Binalarda tasarlanan ve kullanılan ısıklarımların hem görsel hem de çevre kirliliğine katkıları olduğu için, aydınlatma tasarımı değerlendirmesi ve üretilmesi, büyük ölçekli boyutlardan başlayıp küçük ölçekli boyutlara kadar çözümlenmeleri, problemler ortadan tek tek kaldırılarak yapılabilir. Bir binanın mekanındaki çağdaslık açısından kullanılacak ampul, ürün sayısı, kalitesi ve türü, estetik açıdan çekiciliği, yaratılan kültürel tavır ve efektlerden başlayarak binanın bütününde kullanılan elektrik enerjisi toplamının küresel/bölgesel/mekansal enerji kullanımı ve bu kadar elektrik üretimini sağlamak için gerekli olduğu gözönünde bulundurularak hala kullanılan 'geleneksel' termik ve hidroelektrik santrallerin çevre kirliliğine katkısı düşünölmelidir.

En son yapılan araştırmalardaki bulgulardan, gece veya gece/gündüz düzensiz saatlerde çalışan insanların, düzenli olarak gündüz çalışan insanlara göre üç veya dört kez daha fazla kansere yakalanma olasılıklarının olduğu kanıtlanmıştır. Aydınlatma tasarımcısının, gün ışığının yapay ısıkla kombinasyonunu sağlayarak tasarımını yapması sayesinde sağlıklı bir ısıklı ortam üretilir. Göröldüğü gibi aydınlatma tasarımı sadece yapay aydınlatma ile sınırlandırılmayıp, gün ışığı ile kombinasyonu sağlandığında tamamlanmış olmaktadır. Gün ışığının yapay ısıkla birlikte düşünölmüp tasarlanması, hem kullanıcısının beden ve ruh sağlığı hem de kullanılan elektrik enerjisinin azaltılması açısından daha da önem kazanmaktadır.

Binada kullanılacak elektrik enerjisinin azaltılmasının alternatif çözümü binayı önce gün ışığı ile beslemekle mümkün olabilir. Mimarın bina kabuğunu, gün ışığını maksimum ölçekte kullanılabilecek form ve biçimde tasarlaması ilk basamaktır. Gün ışığının binaya maksimum yararı da ancak binanın yapıldığı yer (coğrafik enlemi), arsının komşu parsellere göre konumu, kullanılacak gün ışığının şiddeti ve kalitesi açısından çok önem kazanmaktadır.

Mekansal aydınlatma tasarımı çözümüne, öncelik sıralamasına göre mekan kullanım amacı ve kullanıcısının beden ve kafa sağlığını rahatlığını sağlamak esasına dayandırılarak ölçölüp değerlendirilmesi ile başlamak gerekmektedir. Bu tür kalite sağlamak için de ışığın kullanımına ve donanımına göre şiddet ölçümleri (Lux), ışığın rengi (Kelvin), ışığın mekandaki sosyal ve kültürel trend efektleri düşünölmek; tasarımcının, kar gütmeden, hiç bir aydınlatma firmasının ürünlerine bağılı kalmadan, bağımsızca yaptığı tasarım sağlıklı ve duyarlı bir yaklaşımdır.

Aydınlatma tasarımının ilk kez profesyonel bir meslek haline gelmesi, 40 yıla yakın bir zaman öncesi Uluslararası Aydınlatma Tasarımcıları grubunun (IALD) ABD'de New York kentinde, ikinci ve önemli olan Avrupa Aydınlatma Tasarımcıları grubunun da (ELDA) 1994 yılında Frankfurt'ta kurulmasıyla ivme kazanmıştır. Bu iki grup, aydınlatma tasarımı üzerine sanat ve teknolojinin birleşiminde yaptıkları çalışmalarla ve getirdikleri yeniliklerle 'aydınlatma tasarımının' önemini ve bugünkü haline gelmesini sağlamışlardır.

Çevresel değerlere saygı duyan ve duyarlı tasarımcılar, bugünkü dört yüz binleri aşan işlevsel ve yenilikçi aydınlatma ürünü, çok çeşitli ampul türleri ve iç/dış mekan aydınlatma tasarımları ile binalara dördüncü bir boyut kazandırmaktadırlar. Aydınlatılan 'mekan' tanımı ise herhangi bir nesneden başlayıp oda, bina, dış cephe, bahçe, (bahçedeki ağaclar havuzlar, yürüyüş yolları, heykeller, yazı levhaları...), kent (sokaklar, köprüler, tarihi binalar...) diye sıralanabilir. Örnek olarak; Las Vegas kentinin ısıklandırılmasında ve Paris'te bulunan Arab Emirate binasında kullanılan değişik günışığı ve yapay aydınlatma kombinasyonlu tasarım uygulamalarında olduğu gibi; aydınlatma tasarımına, alternatif yenilikçi yaklaşımlarla, ölçek farkı gütmeden bakıldığında konunun ne kadar karmaşık olduğu görölmektedir.

Çevre bilinçli aydınlatma tasarımcısı ise (çevresel değerlere saygılı, sürdürülebilirliğe duyarlı), kaliteli aydınlatma tasarımını küresel/bölgesel/mekansal ölçekte düşünöüp; sosyal, kültürel, ekonomik gerçekleri dikkate alarak yapan olmalıdır. Kazanca odaklı bir toplumda, ilkelerine ve iş etiğine bağılı, çevre bilinçli bir aydınlatma tasarımcısı olmak radikal bir tutumdur ama yapılması gereken doğru yaklaşım ve hizmet de budur.

Türkiye'de aydınlatma tasarımının artık bir meslek olarak kabul edilmesinin zamanı çoktan gelmiş ve geçmektedir. Bu nedenle de meslek etiğine sığmayan iş alma ve yapma yöntemlerini gözetmeyen ve yaptığı işin arkasında durup bu benim isim diyebilen, çevreye duyarlı aydınlatma tasarımcılarının, artık sorumluluklarının bilinci ile yapmaları gereken, ev ödevleri üzerinde daha duyarlı ve dikkatli çalışmaları gerektiğini görmeleridir.

Aydan Hacaloğlu

Bağımsız Aydınlatma Tasarımcısı

「 yeni bir ışıık... 」

⇒ Hisarlar Aydınlandı

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığının himayesinde ve ETİ'nin desteği ile Rumeli ve Anadolu Hisar Müzeleri Aydınlatma Projesi gerçekleştiriliyor. Kültürel ve tarihi değerlerimize sahip çıkılması gerektiğine olan inancı, ETİ'nin şimdiye kadar yaptığı birçok sosyal sorumluluk projesinde ön plana çıkan en önemli misyonlarından birisi. Bu misyonu doğrultusunda ETİ, Rumeli ve Anadolu Hisar Müzeleri Aydınlatma Projesi'nin sponsorluğunu üstlendi.

Rumeli ve Anadolu Hisar Müzeleri Aydınlatma Projesi

Aydınlatma projesinin resmi yüklenicisi ise Fikir Kulübü. Dünden bugüne İstanbul tarihine şahitlik yapan ve birer sanat eseri niteliğinde olan Rumeli ve Anadolu Hisarları'nı aydınlatma projesi, çok titiz bir çalışma sürecinin sonucunda gerçekleştirildi. Proje için yeraltına 3700 metre kablo döşendi. Her türlü afet koşuluna ve doğa olayına dayanıklı kabloların üç aşamalı zırhları bulunuyor. Kabloların en üst kısımları sert kauçuk, orta zırhı çelik, alt zırhı ise fare, köstebek gibi yeraltı kemirgenlerine karşı ilaç içeren özel alışımlı kauçuk maddeden üretildi. Yerüstü kabloları yine üç zırhla korunuyor. En üst zırhı yüksek ısıya ve yangına dayanıklı özel bir çelik alışımdan üretildi.

Sodyum buharlı lambaların kullanıldığı armatürler ampul ömrü olarak minimum 10 yıl dayanıklı. Projektörlerin açıları ve renkleri tarihi eserlerin mimari yapısına ve taş dokusuna uygun olarak tasarlandı. Armatürlerin ve gezi yolu aydınlatma aparatlarının açıldırılmaları, Paris Louvre müzesi aydınlatma projesi gibi dünyanın sayılı tarihi eserlerinin proje danışmanlığını yapan bir Fransız firmasının danışmanlığıyla özel olarak yapıldı. Projektörlerin açıları ve renkleri Rumeli ve Anadolu Hisarlarının mimari yapısına ve taş dokusuna uygun olarak tasarlandı.

⇒ Atmosferik Işık

Maastricht'de bulunan manastırın otele dönüştürülüşünden beri ilk kez - ki bugün 15. Yüzyıla ait bu manastır bir lokanta, bir bar ve bir vinotek içermektedir - kilisenin camları ile koruma altında tutulan ve orijinal şekline müdahale edilmesi yasaklanmış olan ana bölümü de zevkli bir şekilde restore edildi. Bu nedenle kiliseye bugün lokantanın bulunduğu ikinci bir serbest alan entegre edilmiş. Ön bahçenin, lobinin ve kilisenin tüm aydınlatma konsepti Ingo Mauer'e ait. Bay Mauer, lokanta alanı için Big Dish isimli yeni bir ışık objesi tasarlamış. Bu ışık objesi sayesinde renk ve renk ısıları oluşturulacak ve mekandaki eğlence atmosferine göre değişiklik yapılabilecek. Cam elyafından oluşturulmuş ve aydınlatmanın ön tarafına monte edilen kasenin çapı 2.15 metre. Işık objesi cam kasenin üst kısmına vuran ışık sayesinde dolaylı bir aydınlatma alanı yaratarak, tavan ve duvarlarda atmosferik bir ışık - gölge oyunu - oluşturuyor. Şekil ve mekanik açıdan istenenlere uyum sağlamak amacıyla, Martin Architectural'a ait renk değiştirici programın Alien 02 standart ışıklandırıcıları bu proje için kısmen değiştirilmiş. Tüm sistem, tavandan ince çelik kablolar ile donatılmış olup basit bir mekanizma sayesinde gerekli yükseklik ve eğilimler ayarlanabilir şekilde yapılmış. Renkler gündüzleri gün ışığının vurduğu alanlarda sarı ve kırmızı spektrum içerisinde görülüyor. Geceleri ise yavaş ve sürekli değişen daha güçlü renkler izleniyor. Monte edilen ışık objelerinin yansıttığı tüm ışıklar tek tek Martin Architectural'a ait Light Corder'in DMX cihazında kayıt edilmiş. Kumanda merkezi bir alana entegre edilmiş ve sahneler otomatik olmasının yanında elle de çağrılabilir.

Aydınlatma tasarımı: Ingo Maurer, Münih

Mimar: Vos, Groningen, Hollanda

Fotoğraflar: Ingo Maurer

Ürünler: Martin Professional, Ingo Maurer özel tasarım

「 yeni bir dünya... 」

⇒ BTicino, Profesör Eugenio

Bettinelli'yi Türkiye'ye Getirdi

Modern tasarımıyla elektrik malzemeleri ve ilgili elemanların üretimini yapan ilk İtalyan üretici firması olma unvanına sahip BTicino'nun, Türkiye'nin seçkin mimarlarına ve basın mensuplarına yeni ürünlerini tanıttığı Sait Halim Paşa Yalısı'ndaki gecenin en önemli konuğu, BTicino için araştırma, geliştirme, eğitim ve iletişim danışmanlığını yürüten ve çalışmalarını mimari, endüstriyel ve teknolojik planlama alanlarında sürdürmekte olan ünlü İtalyan mimar ve Milano Politeknik Üniversitesi öğretim üyesi Profesör Eugenio Bettinelli oldu. Bettinelli mimaride aydınlatmanın rolünden, BTicino ile gerçekleştirdikleri projelere kadar birçok konuda açıklamalarda bulundu.

Bettinelli'ye göre tarihteki tüm mimarlık uygulamalarının ışıkla bölünemez bir ilişkisi var, doğal ve yapay ışık kaynakları mimarinin tüm mekanlarının, hacimlerinin ve malzemelerinin algılanmasını sağlayan unsurlar ve bunlar olmadan mimari çözülemeyen bir şifreden ibaret. Bettinelli, BTicino ile iletişim etkinliklerinin planlanmasından teknisyenlerin eğitimine, malzeme ve ürün arayışından büyük ve karmaşık projelerin hazırlanmasına, uluslararası mimarlık yarışmalarının düzenlenmesine kadar geniş ve uzun bir ilişki içinde. Eugenio Bettinelli konuşmasının devamında, tarihi değeri olan binalarda aydınlatma yönetimi konusundaki kitaplarıyla ilgili katılımcılara bilgi verdi. "Anmayı önemli gördüğüm bir yayınlam, Işığın Töreni adlı kitabımdır. Dini törenler ve teknoloji arasındaki ilişkiyi konu alır. BTicino ile yaptığımız projelerden birinde, üniversitelerden de aldığımız destekle, en yeni sistem yönetimi teknolojilerinden yararlanarak tarihsel ve sanatsal değeri olan kiliselerin aydınlatma yöntemini derinlemesine inceledik."

Bettinelli'nin son dönem projeleri arasında Roma

Clemente Bazilikası ile Parma St. Francesco Bazilikası'nın aydınlatma çalışmaları yer alıyor. Bu iki proje ile ilgili olarak detaylı bilgiler veren ve konuşmasına sıra dışı bir sunumla devam eden Bettinelli'nin anlattıkları geceye katılan konuklar tarafından ilgiyle izlendi.

BTicino, üretim sürecinde meydana gelen teknolojik yenilikleri devamlı takip eden, çağdaş ev ihtiyaçlarına ve kullanımlarına yönelik çözümler üreterek sürekli gelişen ürünler sunan, dinamik ve kendini daima yenileyen uzman kadrosuyla Türkiye'de çok ilgi göreceği benziyor.

⇒ İtalyan Aydınlatma Tasarımcısı Paola Urbano, Interlight İstanbul 2005 Fuarı'nda

Teknik aydınlatma, mimari aydınlatma, ışık kaynakları, aydınlatma teknolojileri, reklam aydınlatması, dekoratif aydınlatma ve aydınlatma ürünleri komponentleri alanından 140 civarında firmanın Türkiye'de ilk defa bir araya geldiği ve CNR Expo Center 4. Salonu'nda gerçekleştirilecek olan Interlight İstanbul 2005 Fuarı, bu yıl ilginç ve önemli bir konuğu ağırlamaya hazırlanıyor. İtalyan Aydınlatma Tasarımcısı Paola Urbano, 22-25 Eylül tarihinde düzenlenecek fuarda bir konferans vermek ve "Boğaz'ın Işıkları" isimli workshop'u düzenlemek üzere İstanbul'a geliyor.

1992 yılından itibaren Avrupa Tasarım Enstitüsü'nde "Aydınlatma Tasarımı" dersleri veren ve beş yıldır Enstitünün mimarlık departmanının koordinatörlüğünü yürüten Paola Urbano, Boğaz'da yer alan anıtsal binaların ve yapıların aydınlatması üzerine, mimar,

mühendis ve aydınlatma tasarımcılarının da katılacağı kapsamlı bir workshop düzenleyecek.

Tasarım yöneticisi Aslı Kıyak İngin ve NTSR Fuarcılığın ortaklaşa düzenlediği etkinlik programı, 22 Eylül Perşembe akşamı Interlight İstanbul 2005'te gerçekleştirilecek konferans ile başlayacak ve Fuar süresince çeşitli etkinliklerle devam edecek.

<http://www.interlight-istanbul.com>

yeni bir ışık
yeni bir dünya

Dünya her gün ışıkla başlar yaşama...
Ve şimdi dünya, günü kesintisiz
kuşatacak bir ışıkla tanışıyor!
Yeni aydınlatma markanız;
neoLUCA...
Günü yaşa...

⇒ Işık Hatları

Philadelphia'nın meşhur Bot Evleri Yerleşim Merkezi

Philadelphia şehrinin tanınmış güzelliklerinden olan Bot Evleri Yerleşim Merkezi Schuylkill nehri boyunca konumlanmış ve mimari açıdan 10 farklı binadan oluşan toplam 12 Yelken Kulübünden oluşmaktadır. Projeye, aydınlatma yapılmadan önce Fairmount Park Komisyonu, ampul değişimi için yılda 40400 Euro'dan fazla ve elektrik gereksinimi için de 6400 Euro'yu aşan parayı harcamaktaydı. Yeni sistem ise, 12000 adet bireysel yönetilebilen LED'lere sahip. Pratik olarak bakımı kolay ve ömrü uzun olduğundan, LED teknolojisine dayanan bir sistem kurulmuş. Bir avantajı da, düşük enerji sarfiyatından dolayı çok az masraflı olması.

Aydınlatma ile Bot Evlerin hatları geceleri öne çıkarılmakta ve deniz yüzeyinde ayrı parlak bir yansıma yaratılmakta. Eylül ayının dördünde gerçekleştirilmesi düşünülen büyük açılış töreni için birçok renk, dinamik ışık gösterileri ve kırmızı, beyaz, mavi ışık efektleri tasarlanmış. Işık gösterileri, Color Kinetics'e ait Ethernet bazındaki yazılım/donanım sistemleri sayesinde bu tür karmaşık kurulumları kolaylaştıran ve 1000'e yakın bireysel LED'i yönetebilen bir sistem ile gerçekleştirilmektedir. Bu proje Exelon'a ait ve proje yönetimini üstlenen Peco isimli bir enerji tasarruf şirketi ile Schuylkill Navy Philadelphia'nın kardeş şirketi Fairmount Park Komisyonu ve International Brotherhood of Electrical Workers (IBEW) Local 98 işbirliği aracı ile finanse edilmiştir.

Aydınlatma tasarımı: Troy A. Martin-O'Shia, Hase & Associates, Ltd., Şikago

Kullanılan ürünler: Color Kinetics (Aydınlatma ve yönetim sistemleri)

Düzeltilme/Ekleme: Üçüncü sayımızda aydınlatma projesine yer verdiğimiz Erkul Kozmetik Yönetim Binası'nın mimari projesi Akyürek Elmas Mimarlık tarafından yapılmıştır.

⇒ **Isık Heykeli****Isık, Renk ve Ritim**

Toulouse'da bulunan sanat projesi üç ana resme dayanıyor: mekanı karakterize eden ve böylece altıncı kıtanın atmosferini ve havasını yaratan botanik bir duvar, binanın merkezindeki kalbi ve bir ısıık arpı. Gece bir ritim ile ısııktan hayata uyanıyor. Bu renk cümbüşünden oluşan ısıık sanatı planetaryum, krem renginde lokanta ve bar, sinemanın girişini oluşturuyor. Mekanın koltuk rengi, tüm atmosferi daha ön plana çıkartıyor.

Isık arpı sekiz metre yüksekliğinde, 16 metre genişliğinde ve beyaz Trevira CS izolasyonlu 157 kablodan oluşuyor. Doğrudan devasa bir cam çatının altına yerleştirilmiş; gündüzleri güneş ısıığı ile oynarken, geceleri tabana yerleştirilen 25 LED ile hayat kazanıyor. LED'ler neredeyse sınırsız ritim ve renk kombinasyonları sunuyor. Kromatik uyumlar arasında değişen hava ve atmosfer, Kızılderililerin tüylü giysilerini ve Rothko'nun renkli yerleşim bloklarını andırıyor.

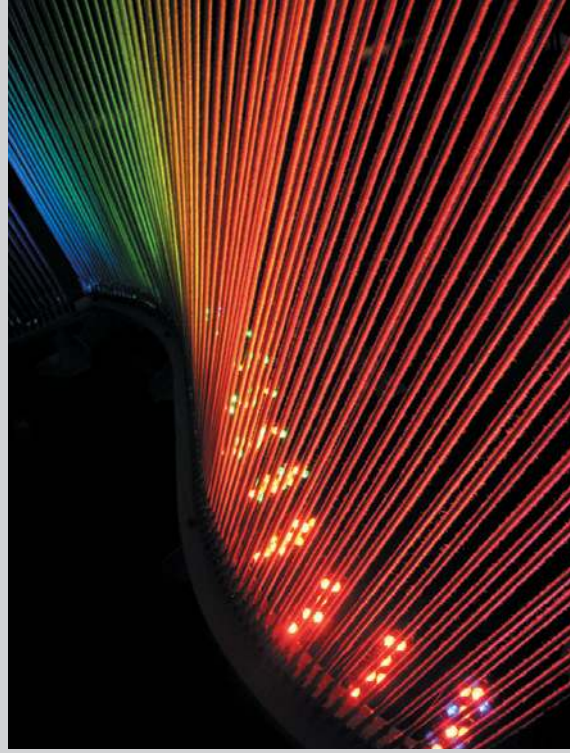
Isık, binanın merkezinde ve kendi dilini konuşuyor, hatta ziyaretçilerin salınımlarına tepki gösteriyor; bazen sakin, bazen heyecanlı ama daima hayret verici.

Tasarım: Olivier Ferracci, Marie Jeanne Gauthe işbirliğinde

Aydınlatma tasarımı: Peter Zylgado

Uygulama: ATC

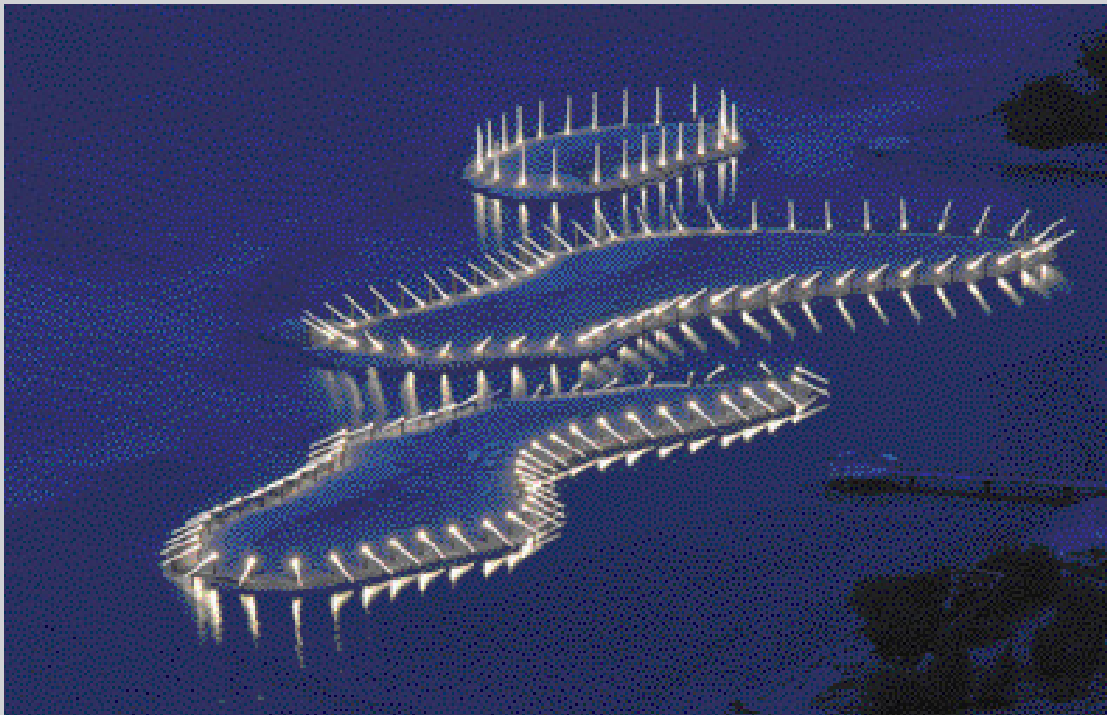
Ürünler: Sonoss, Thomas

⇒ **Isık işaretleri**

Urn Gölünde yeni Lorelie adalarının aydınlatılması 23 Mayıs 2000 tarihinde İsviçre'nin Uri Kantonu, suni göl projesi ile uzun süreli yenilikçi çevre projesini başlattı. Yaklaşık beş yıl süreyle A4-Flüelen ve Gotthard-Temel tünellerinden çıkartılan malzeme ile Haziran sonunda Urn gölünde yeni adalar oluşturuldu ve halka açıldı.

D'Lite Lichtdesign'in sanatçıları Petra Ziegler ve Guido Grünhage ile yapılan ortak çalışma sonucunda 25 Haziran'dan itibaren bir hafta süreyle yeni adalar geceleri tüm parlaklıkları ile aydınlatıldı. Bu gece manzarasının çok uzaktan bakıldığında da simgesel bir özelliğe sahip olması sağlandı. Adaların kenarları ön plana çıkartılarak, büyüklükleri, sayısı ve konumu gösterildi. Kenarlara düzenli aralıklarda ısııklar yerleştirildi ve bunlar farklı istikametlere yönlendirildi. Bu çalışma için dört metre uzunluğunda 134 akrilik boru ve borulara yansımalarını gönderen farlar yerleştirildi. Bu sayede farlar boruların sonlandığı noktalarda tekrar geriye doğru yansıma yaptı. Böylece boruların çok daha iyi aydınlatılması sağlandı ve ısıık kirliliği engellenmiş oldu. Boruların aynı konumda kalması ahşap yapı özelliği ile sağlandı. Simgesellik ve aydınlık ile karanlık arasındaki yoğun kontrast sıcak beyaz ısıığın kullanımı için en önemli faktörlerdi. Boruların içerisindeki ısıık, farklı sıklıklarda hareket etti, statikten hareket yaratıldı. Hareket ile, görüntü şekli değiştirilmiş oldu, zaman zaman mekansal bağlantılar kayboldu ve tekrar biraraya geldi. Adalar yaşamaya başladı, sakin ve sessiz bir ısıık oyunu içerisinde.

Aydınlatma tasarımı: D'Lite Lichtdesign - Petra Ziegler, Guido Grünhage, Zürih

Değişken Güzel

Münih'in FC Bayern ve TSV 1860 tarafından kullanılacak yeni futbol stadyumu Allianz Arena, Almanya futbol dünyası için parlayan bir simge

Metin: Petra Steiner

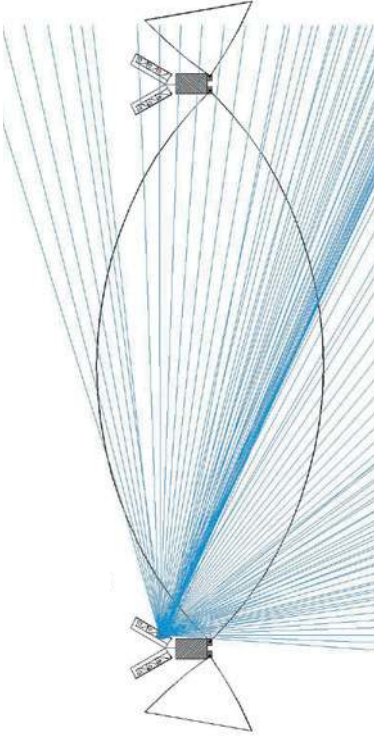
Fotoğraflar: Allianz Arena/B. Dücke

Oyun için düdük çaldığında, ruhu ve bedeniyle "her zaman arkasında" olmak, sıralamada en sonlarda olsa da veya kümeden düşmüş olsa da takımın en iyisi olduğunu düşünmek ve senelerce ona bağlı kalmak; tüm bunlar gerçek bir futbol taraftarından beklenenlerdir. Taraftarlar futbolun "kalbi"dir. Takım ile özdeşleşebilmeyi yaşamak ve desteklemek için FC Bayern Münih ve TSV 1860 Münih, Allianz Arena'nın yapımı ile bununla ilgili önemli bir adım atmış oldular. 30 Mayıs 2005 tarihinde yapılan açılış karşılaşmasından önce yeni arenanın beklenmedik bir izleyici mıknaatsna dönüşmesinin bir başka nedeni de, sıra dışı mimarisi ve özellikle esnek aydınlatma kavramında yatıyor. Sıra dışı, çünkü modern ışık tekniği ile stadyumun dış rengi değişebiliyor.

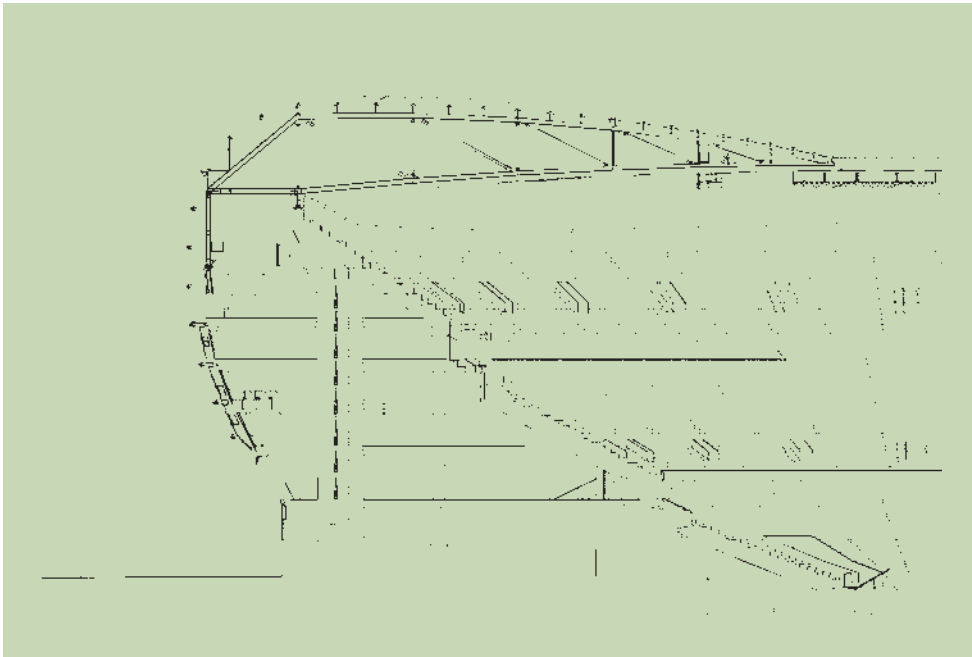

"O" gerçekten neye benziyor? Bukalemundan, şişme bota ve pudra kutusuna kadar benzetmeler var. Gerdirlmiş dış yüzeyi insanı sihirli bir şekilde çekiyor, özellikle Bavyeralıların veya Aslanların bir oyunu varsa ve dış yüzey aydınlatılmış ise. Renkler, Bavyera Kırmızısı veya Aslan Mavisi veya 9 Haziran 2006 tarihinde yapılacak Dünya Kupası açılış karşılaşmasında olacağı gibi beyaz.

Isıyan model: 1056 aydınlatılmış hava yastığının her birine, özel olarak geliştirilmiş aydınlatıcılar yerleştirilmiştir. 3.50 metre yüksekliğindeki aydınlatma yuvasında altışar adet Langfeld-flüoresanı ve yine her biri için 58 Watt'lık üç balast bulunuyor. Kırmızı, mavi ve seffaf kapaklar ile renk değişimleri sağlanıyor. Asimetrik parabol aynaları ile hava yastıklarının eşit olarak aydınlatılması sağlanıyor.

Mütevazı değildir Münihliler, çünkü Güney Almanya'nın metropolünde dünyanın en ünlü spor stadyumlarından biri var: Olimpiyat stadyumu. Günter Behnisch ve Frei Otto tarafından tasarlanan ve görülmemesi mümkün olmayan çadır tavanı yapısı ile son derece sıra dışı ve mimari yapı hayranları tarafından çok beğeniliyor; futbol taraftarları için ise havası muhteşem, çünkü 1972 yılında gerçekleştirilen Olimpiyat oyunlarının genel stadyumu olarak tasarlanmış. Futbolseverler arasında uzun zamandan beri yeni bir stadyum yapımı fikri ortalarda dolaşmaya başlamış ve doksanlı yıllarda bu fikir kendisini ciddi düşüncelere bırakmış. Münihliler, futbol ve futbolun yaşattıkları için bir stadyuma gereksinim duymuşlar.

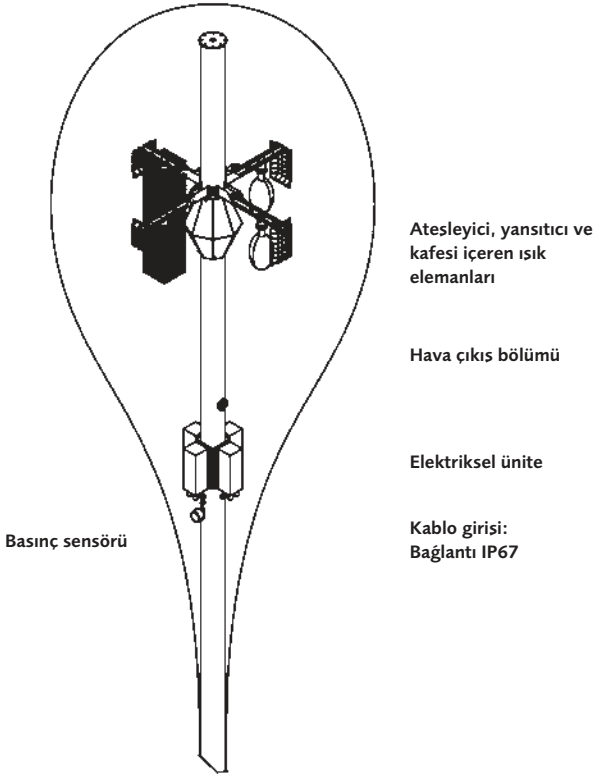
Atmosfer açısından olaylara oldukça yakın duran Belediye, öncelikle Olimpiyat stadyumunun değiştirilmesini düşünmü. Çeşitli tasarım önerileri konusunda neredeyse bitmeyen görüşmeler yapılmış, bunların arasında zamanında stadyumun inşaatını gerçekleştiren Günter Behnisch'in ofisinin de tasarımları yer almış. Sonunda Behnisch ekibi tasarımları ile yeni stadyumun yolunu açmış. 2001 yılının sonunda iki favori tasarım karşı karşıya kalmış; birincisi, Hamburglu Gerkan, Marg ve Partner firmasının klasik bir stadyum tasarımı ve ikincisi geleceği yansıtan "bir şeyler" vaat eden modern ve genç İsviçreli teknoloji firması Herzog & de Meuron'un projeleri. Vizyona karşı gelenek?

Bu durumda vizyon galip gelmiş. Bu seçim herhangi birisini şaşırtmış ise, o takdirde o kişi, Bavyalıları daha doğrusu Münihlileri tanıtmıyor olmalı. Kendilerine has yaradılışları vardır, kendilerine güvenirlirler ve gururludurlar, bir şey yaptıklarında, tam yaparlar ve öyle bir yaparlar ki; halk vizyonlarına takılır. İşte tüm bu hususlar İsviçreli mimarların sıra dışı tasarımlarına da yansıyor. Onların da tek istediği halkın algılama beklentilerini tekrar tekrar delmek ve izleyiciyi, yüzeylerde ve dış cephedeki usta işi çalışmalar ile hayretlere düşürmek.

Aslında stadyumun daha canlı olması istenmiş. Her golde nabız atar gibi, her serbest atışta titreyerek yanarak, sanki bir spor ruhunun insana ve yapının gövdesine eşit oranda ruh katması gibi.

Doğrudan içerisine yerleştirilen bir havalandırma tertibatı ile yanmayan bir dokudan üretilen balonun içerisinde sürekli basınç altında kalması sağlanıyor. Dört lamba (HQI-E 1000 Watt) balonun ortasında 40 santim uzunluğunda dirseklere yerleştirilmiş.

Büyük meydanın aydınlatması için kullanılan oval balon lambalar, Arenanın geniş alan aydınlatmasına noktasal ışıklandırma olarak önemli bir kontrast oluşturuyor. Sadece ışık vermiyor, ayrıca bilgi taşıyıcıları ve alanda yönlendirme birimleri olarak da kullanılıyor.

İş dünyasına ait locanın altın renkli tavanı asil bir atmosfer oluşturmuş ve kompakt downlight'lar ile aydınlatılmış. Az kullanılan malzeme ve renkler Arena'nın iç mekanında da sade bir tasarımı yansıtıyor. Burada da ışıldayan dış kılıf ana karakteri oluşturuyor ve iç mekânı kendi renkleri ile şekillendiriyor.

Allianz Arena'nın kışkırtan garip mimarisi ilgi uyandıran bir unsur ve insanı daha çok içerisinde ne olduğu konusunda meraklandırıyor. Baklava dilimlerini andıran, ışık geçirgen, tamamıyla homojen membran yüzeyi nedeniyle, ilk bakışta belirsiz olan yüzeyin içerisinde bir lamba denizi bulunuyor, tam olarak ifade edilirse, 25344 adet - bilindiği gibi tüm durgun denizler derindir ve engindir ama bir de kabarmaya başladığında şiddetlidir.-

Mimari yapısı gibi renklerle olan oyunu da eşsiz: Milli maçlarda suni plastik kılıf beyaz, Bayerlilerin maçlarında kulübün renklerine göre kırmızı ve mavi olarak ışıltıyor. Bu ışık fikri, aydınlatma tasarımcıları Uwe Belzner ve Gerd Pfarree'ye ait ve bu fikir ile stadyuma, her hafta oynayacak olan Münihli takımı ya da ulusu temsil eden farklı bir özellik katmışlar. Ve uluslararası "İmparator"un bizzat kendisi, Franz Beckenbauer, bu kavramın tutacağından çok emin olduğu için, mimarların, tasarımlarına bu renk fikrini katmaları gerektiğini söylemiş ve sonunda ışıkla kendini bulan bir kavram oluşturmuş.

Geleneksel olmayan çözüm Chiemgau'da yerleşik iki firmanın Know-how'u ile uygulamaya konulmuş: Almanya'dan Covertex, Obing baklava dilimlerini andıran 2874 adet hava yastığını tasarlamış. Burada çok dayanıklı olan flropolimer suni plastikten üretilen

ve iyi bir yapışmaz yüzeye sahip olan ETFE folyoları kullanılmış. Özel olarak geliştirilen dış kılıfın 4000'in üzerindeki renkli lambası Siteco tarafından üretilmiş. Membran yapısının havalı malzemesi, beyaz, kırmızı ve mavi olarak aydınlatılan stadyum kılıfının temelini oluşturmuş. İstenen ışık efektlerini elde etmek için her hava yastığına dörder adet özel geliştirilmiş lamba ve bunlara ilave olarak 3.5 metre uzunluğundaki aydınlatma yuvasına altı adet Langfeld-flüoresanı (T26 58 Watt) ve üç balast yerleştirilmiş. Kırmızı, mavi ve beyaz kaplamalar renk değişimini sağlıyor. Bu işlem, stadyumun hemen yanından giden otoyolu tehlikeye sokmamak için, en fazla iki dakikada bir yapılıyor.

Sadece bu uygulama için geliştirilen asimetrik parabol aynalar, yastıkların eşit olarak aydınlatılmasını sağlıyor. Bu çalışmada çok kolay olmamış, çünkü daha aşağı noktalardaki yastıkların sadece bazıları basılı bırakılmış, böylece Arena ziyaretçilerinin lokantalarda oturdukları sürece dışarı bakabilmeleri sağlanmış. Ayrıca tüm aydınlatıcıların yangına karşı korumalı ve dayanıklı üretilmeleri gerekmiş. Aydınlatıcıların geliştirilmesi aşamasında dikkat edilen diğer bir husus da montaj ve ampul değiştirme kolaylığı olmuş. Ampullerin yaklaşık %50'sine sadece uzman tırmanıcılar tarafından erişilebiliyor. Toplam olarak 1056 membran yastığı 4250 ampul ile renkli olarak aydınlatılıyor, bu da yaklaşık 24000 metre kare alanı oluşturuyor.

Stadyumun aydınlatılan membran kılıfına ek olarak, her biri 16.5 metre olan yüksek balon lambalar meydana ısıklandırıyor. Meydan dört adet dört katlı, yeşil çatılı ve yürünebilen park binalarından oluşuyor. Yine geleneksel olmayan ve konu olarak sporu işleyen bu aydınlatma tasarımı Herzog & de Meuron'un mimarlarına ait. Oval balon yangına dayanıklı dokudan üretilmiş. İçerisinden geçen direğe monte edilen bir havalandırma düzeneği ile sürekli basınç altında tutuluyor. Dört ampul (HQI-E 1000 Watt) balonun içerisinde 40 cm'lik dirseklere yerleştirilmiş. Proje aşamasında ışık tekniği simülasyonları ile balon çapı tespit edilmiş. Balonun içerisinde, yine sadece bu projeye özgün bir tasarım olan ayna tekniği çözümü ile balon yüzeyinde homojen ışık dağılımı sağlanmış. Aynı zamanda direk alanına doğru hafif ışık geçişleri bulunuyor. Özel ışık tekniği ile ışık yoğunluğunun kılıf üzerinde 2000 cd/m²'den az olması sağlanmış. Bu değer sokak çalışmalarından sorumlu devlet biriminin belirlediği değerlere uyuyor. Böylece ışığın parlayarak, yakınından geçen otoyolu etkilememesi sağlanmış. Her ampulün etrafında, ampulün patlaması durumunda saçılmaması için gerekli tedbirler alınmış, Traunreuter laboratuvarlarında yangın tekniği simülasyonları yapılmış ve 300 dereceye sahip parçaların dahi kılıfı yakmamaları sağlanmış.

Balon lambaları, etkisi dikkate alınarak alana farklı mesafelerde yerleştirilmiş. Girişlerdeki aydınlatmalarının yanısıra bilgi fonksiyonunu da üstleniyorlar. Ziyaretçiler için, park alanları ve bilet satış gişelerine yönlendirme yapılmış. Aydınlatma seviyesinin

düşmemesi ve işaretlerin uzaktan da görülebilmesi için delikli yapışkan etiketler kullanılmış. Spektaküler balon aydınlatıcılarının yanı sıra, sık iskele ısıklandırmaları Arena boyunca yaya yolunu süslüyor.

Stadyum 66000 kişilik ve 106 locada 1374 loca koltuğu bulunuyor. Bir önceki Olimpiyat stadyumunda ne yazık ki eski VIP'ler bundan mahrum bırakılmış. Yeni yapının yatırımını her iki futbol kulübü eşit olarak üstlenmiş. Allianz AG, klüpleri 15 yıl süreyle 4.6 milyon Euro ile destekleyecek ve bunun karşılığında isim hakkını alacak.

Görüş

Arenanın renk cümbüşü içerisindeki atmosferde bir tür sihir var. Asıl hayret uyandıran, bu mekanda rengin ve renk değişiminin negatif bir etki yaratmaması. Çünkü tüm bu ışık pazarında sunulan rengarenk dünyaya doymak çok kolay. Büyük bir olasılıkla Arena'nın cephesinin homojen olması ve yıpratıcı olmaması, ayrıca rengin eşit yoğunlukta tüm stadyumu sarması, daha doğrusu stadyumdan dışarı yansımaları bu etkiyi yaratıyor. Bu bağlamda, renkli aydınlatmanın bir anlamı ve amacı olmalı; Allianz Arena her iki duruma da uyuyor.

Dürüst olmak gerekirse, Münihlilerin yeni Arenası makyajsız gerçekten "güzel" değil. Ve fonksiyonları itibarıyla kesinlikle yalnızca bir unsuru tamamlıyor. Zaten "güzellik"te dünya çapında olağandışı senaryoların ustası olarak tanınan Herzog & de Meuron mimarları için çok kolay olurdu. Onlar mimarilerinin kabul edilmesi ve takdir edilmesini, daha doğrusu sevilmesini istiyorlar. Bu geniş alana yayılan ve sürekli dış görüntüsünü değiştiren kadın gerçekten seviliyor; hem de sadece FC Bayern ve Aslanların taraftarları tarafından değil. Dolayısıyla fonksiyonel olarak bakıldığında ve taraftarların kulüpleri ile özdeşleşmeleri açısından değerlendirildiğinde, stadyumun aydınlatma tasarımı dahice yapılmış. Kimse stadyumun maçtan maça taraftar durumuna göre değişmesine ve hatta saldırgan bir şekilde kulüp değiştirmesine itiraz etmiyor. Taraftar bu kadar kolay gafil avlanıyor. Ne yapalım, tamamen algılama ile ilgili.

Proje katılımcıları:

İşveren: Allianz Arena München Stadion
Genel üstlenici: Alpine Bau Deutschland
Genel planlama: HVB Immobilien AG, Münih
Mimarlar: Herzog & de Meuron, Basel
Aydınlatma tasarımı, meydan: Michael Schmidt Lichtplanung, Münih
Aydınlatma tasarımı, loca: Bernd König, Münih
Genel üstlenici: VA Tech Elin EBG, Linz

Aydınlatma tekniği: Siteco, Almanya

Hava yastıkları: Covertex, Obing, Almanya

Kullanılan ürünler:

Dış cephe
Kulüplerin renklerine göre üretilmiş 4500 renkli armatür (seffaf, kırmızı, mavi), renklendirilmiş UV dayanıklı PMMA kapakları, Siteco
25000 flüoresan lamba T26 58 Watt
Işık gücü/rengi: yaklaşık 0,5 MW/h
Işık yoğunluğu: 50 cd/m² (beyaz), 10 cd/m² (kırmızı, mavi): Osram

İç mekan

İş dünyası locası: Kompakt downlight'lar (Altın renkli tavanın arkadan aydınlatılması), Siteco
Koridorlar: Silindirik kaplamaları yansıtıcılar, Siteco
Loca: Işık rayları: Çok dar T16 HO 24 Watt/80 Watt 827/865, Bolichwerke KG
Ayaklı lamba: Cestello 6 x QR-CBC 35 Watt, iGuzzini

Dış mekan

İskele lambaları: (Arena boyunca) Siteco
Park yerleri: Fluter Siompact Mini, direk üzerine yerleştirilen lamba olarak, Siteco
Meydan: Balon lambalar, 4 x HQI-E her biri 1000 Watt, Siteco

Kudüs'ün, altın renginde ısıldayarak oluşturduğu cazibesinden kurtulmak oldukça zor. Zaten planlamacılar da bunu fark ederek, Dışisleri Bakanlığı'nın girişinin bir fener özelliği taşımasını hedeflemişler. Bu olağanüstü ısı etkisinin, Oniks taşının ısı geçirgenliğine dayandığını bilmek hem şaşırtıcı hem de son derece büyüleyici.

Altıncı Karşılama

Kudüs'te bulunan İsrail Dışişleri Bakanlığı binası, karanlığın baskısıyla birlikte sasırtıcı özelliklere sahip fantastik bir bina kompleksine dönüşüyor.

Metin: Ronit Soen, Petra Steiner
Fotoğraflar: Tim Griffith, Amit Geron

Mevcut devlet binalarının arasına mimari açıdan mümkün olduğu kadar uyumlu bir şekilde yerleşmesi gereken yeni bir binaya kendine özgü kimliği nasıl kazandırılır? Ve bir bina en üst düzeyde güvenlik gerekliliklerini yerine getirmesinin yanında açıklık ve şeffaflık ilkelerine nasıl uyabilir? Üstüne üstlük, aynı zamanda asil, sık ve davetkar nasıl olabilir?. Sonuç olarak bahsettiğimiz bir Dışişleri

Bakanlığı, bu nedenle temsil fonksiyonlarını da göz önünde bulundurmak gerekiyor. Planlamacıların görevi, tüm belirtilen kriterleri bir tasarım içerisine entegre etmek oldu. En zor gerekliliklerle dahi "özel" olma faktörünün değerlendirilebileceği, İsrail Dışişleri Bakanlığı binası örneğinde görülüyor. Bu binada ılık ve gölge elemanları, binaya gerekli olan "bir şeyleri" katmışlar.

Hafif bükümlü duvarın sert görüntüsü, eşit aralıklarla yerleştirilen uplights armatürler (35 Watt, 3000o K) ile yumuşatılmış. Aynı efekt çatının ön alt kısmında metal halide lambalar (70 Watt, 4000o K) ile yine eşit aralıklarla yerleştirmek suretiyle elde edilmiş.

Tasarım problemleri çoğu zaman, görünürde birbiriyle bağdaşmayan çatışmaları temsil eden, birbirine zıt bir dizi gerekliliklerden ortaya çıkar. Aslında bu tür çatışmaların giderilmesine çalışırken sık çözümler bulunabilir. Dışişleri Bakanlığı binasında ortaya çıkan zıtlıklar, şehrin içerisinde olması görünürde birbirine ters düşen hedef ve gerekliliklerde yatıyor. Bu tasarımsal problem, binanın mimari estetiği ile çözülmüş.

Binanın yalnızca en güvenilir mekanlardan biri olması değil, ayrıca yabancı delegasyonların ve önemli kişilerin karşılanması için mekan olarak kullanılması yani birbirine zıt olan iki unsurun, güvenlik ve açıklık konusunun karşılanması istenmiş. Kısmi olarak bu sorunun çözümünün, binanın kendisinden çok, bahçe ve çevresel alanın tasarımında olduğu görülmüş. Bahçe duvarlarının güvenlik sınırları oluşturulurken, kontrol ortamı göreceli olarak saklı izleme kameraları ve diğer dış mekan aydınlatması ile sağlanmış. Büyük delegasyonları bakanlığa kadar getiren tüm araç kortejlerinin giriş yaptığı güvenli araç alanı dahi bu peyzaja entegre edilmiş ve bir kompleks şeklinde tasarlanan mimaride farklı bir seviye oluşturulmuş. Bu bağlamda, iki gözleme noktası dışında başka güvenlik tedbirleri görülmüyor. Güvenlik noktaları belirsiz ve sempatik tasarlanmış, ürkütmüyor. Güvenlik kontrolünü geçtikten sonra, binanın diğer tüm alanlarında rahatsız edilmeksizin yürünebiliyor. Ana giriş salonunun duvarları sadece 30 milimetre kalınlığında Oniks taşı ile kaplanmış ve çatı tamamıyla camdan oluşuyor. Zıtlık gereklilikleri konusunda diğer bir önemli nokta da binanın girişi ile ilgili. Yabancı delegasyonların resmi girişinin, bakanlığın günlük giriş-çıkışlarına göre önceliği olmasına karşın; Bakanlık, demokratik bir ülkede VIP ve

Dışişleri Bakanlığının üyelerinin ayrı bir girişi kullanmalarının kabul edilemez olduğunu açıklıyor. Bu problemin çözümü giriş salonunun (B1 binası) farklı seviyelerde yapılması ile çözülmüş. VIP'ler binaya National Caddesi üzerinden, araçların giriş yaptığı avludan giriyorlar. Dışişleri Bakanlığı üyeleri ise binaya Rabin Caddesi üzerinden, balo salonunun çatısındaki Orangeri'den giriyorlar. VIP girişinin üzerinde bir ara kat oluşturulmuş.

Yeni Dışişleri Bakanlığının yapısında hedeflenen unsurlardan biri de farklı bakanlık birimlerini içerisinde barındırabilmesi olmuş. Bu doğrultuda genişlik ve büyüklük açısından başka bir bina daha olması istenmemesi nedeniyle, tamamıyla özel fonksiyonlarına uygun ve bunları ifade edecek binalara sahip bir kompleks planlanmış ve tüm elemanlar ortak bir kampüs içerisinde birbirine bağlanmış. Bu stratejinin önemli bir noktası, farklı tasarlanan dış mekanlar ve fonksiyonları olmuş. Buna, diplomatların "geçici" binalarındaki küçük bahçelerin ve terasların tasarımı da dahil.

Bina kompleksi üç bina kategorisinden oluşuyor. Dışişleri Bakanının ve Bakanlık Müsteşarlarının ofislerinin bulunduğu birinci kompleks ayrıca basın, konferans ve resmi duyurular için de kullanılıyor. İkinci bina kategorisinde diplomatik servisler, bürolar, kütüphane, okul ve konsolosluk birimleri yer alıyor. Üçüncü kategoride ise tüm karşılama fonksiyonları yerine getiriliyor. Bunun için iki farklı bina öngörülmüş.

Balo salonu yarıya kadar zemine gömülmüş, kendini çevreleyen kalın bir duvara ve göreceli olarak da küçük ve dar açıklıklara sahip. İçi, görülmeyen taşlardan oluşuyor

ve çatısı, bir taşıyıcı yapı özelliğinden daha çok bir manzarayı hatırlatıyor: çatıya giden tırabzanlar bitkiler ile süslenen bir hendek ile oluşturulmuş. Taş çatının üzerinden girişe doğru büyük saksılar içerisinde portakal ağaçları yer alıyor.

Balo salonunun önüne açılan giriş salonu da bir cam tavana ve oniks taşı plakalarından oluşan cepheye sahip. Bu, binaya asalet ve sıklık kazandırıyor. Gün içerisinde plakalar ışık geçirmez kireç taşı andırıyor. Diğer tüm binalar bu taş ile kaplanmış ve aksamaları cephe kehribar renginde ısıldıyor. Cam çatının üzerine monte edilmiş metal bir güneşten koruyucu, aşağıdaki mekanlarda benekli gölgeler oluşturuyor. Galerinin zemini de cam kaplı olduğundan, güneş ışığı mekana maksimum düzeyde giriyor. Salonda güvenlik tedbirleri en ince ayrıntısına kadar düşünülmüş, bir patlama sonrasında bile binanın ayakta kalması hedeflenmiş: Oniks taşından oluşan plakalar alüminyum yaylı klipslerle sabitlenmiş, bu sayede bir patlama durumunda plakalar önce içe doğru basılıp daha sonra dışarıya fırlayacaklar. Bu şekilde salonda bulunan kişilerin yaralanmaları engellenmiş olacak. Giriş salonunun üzerinde bulunan ara kattaki ağaçtan yapılan kaplamalar, yıkılması muhtemel duvarlara karşı bir güvenlik tedbiri oluşturuyor. Temel güvenlik önlemlerine karşı bina, aynı zamanda belli bir açıklık ve şeffaflığa sahip. Bu projenin ışık planlaması ABD'li ve İsrailli mimarlar ile

aydınlatma tasarımcılarının işbirliğinde ortaya çıkmış. Özellikle oniks kaplı bina ve balo salonuna giden giriş salonu için birçok çalışma yapılmış. Dış cepheyi sık ve yumuşak aydınlatmak suretiyle, oniks binanın etrafındaki binalar ile uyum içerisinde görünmesi (Örneğin İsrail Bankası ve Temyiz Mahkemesinin binaları ile) ve tüm çevreye uyumlu olması hedeflenmiş.

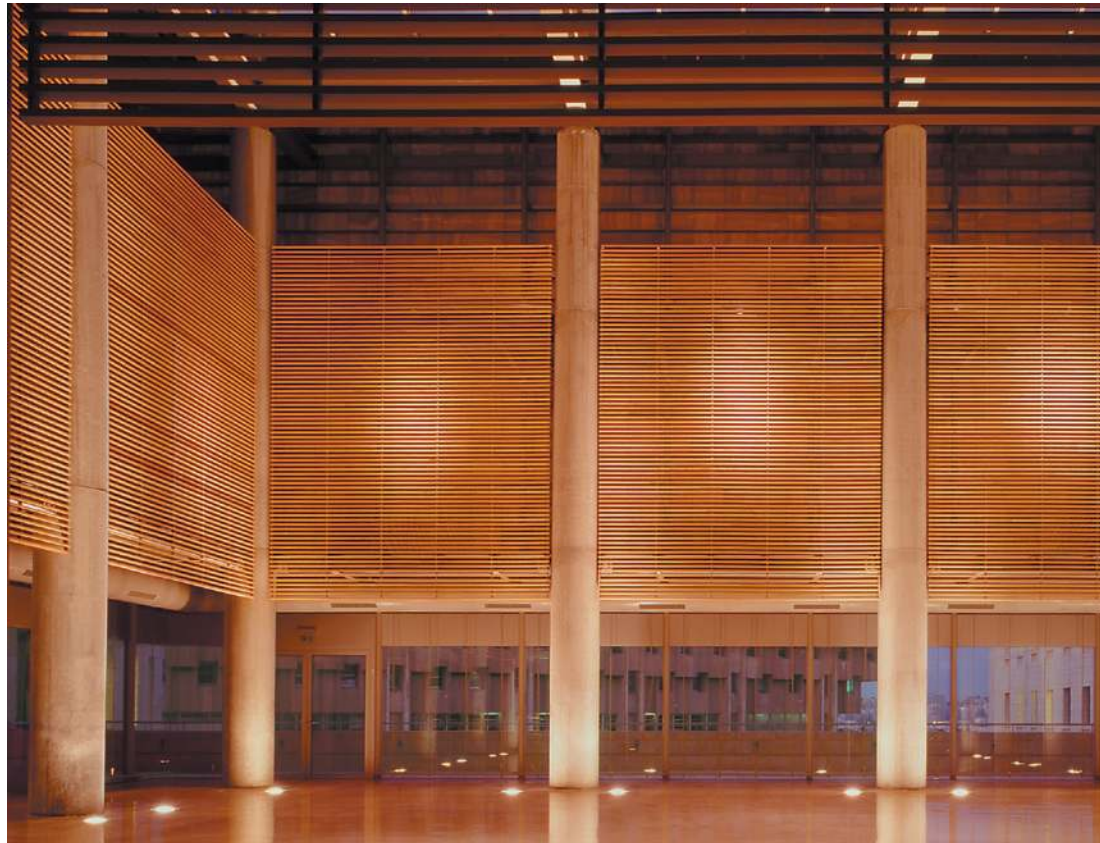
Hem iç mekan hem de dış mekan aydınlatması binanın anlamını vurgulamak üzere, yüceliği ve sıklığı öne çıkarmak, enerji tasarrufu ile ilgili talepleri yerine getirmek ve kolay bakımı sağlamak üzere tasarlanmış. Aydınlatmanın mümkün olduğu kadar mimariye entegre edilmesi istenmiş. Sarkıt veya duvar aplikleri şeklinde görülebilen lambalar gizli ve klasik tutulmuş. Bu nedenle ofis mekanlarında, koridorlarda ve toplantı odalarında yüksek performanslı aydınlatma sistemleri kullanılmış: mat yansımali downlight'lar, iki adet 26 Watt'a kadar donatılmış kısa flüoresan. Tüm oturma alanlarının (yemek salonu, sinagog, koltuk ve oturma grupları) üzerine monte edilen downlight'lar için, içi mat olan cam kullanılmış ve diğer lambaların ise cam kapakları yok. Örneğin açık mekanlar ve sınıflar gibi çalışma alanlarında mat yansıtıcı ve 35 Watt'lık üçer adet T5 ampullü asılı armatür kullanılmış; bunlardan ikisi ışığı yukarıya ve biri aşağıya doğru yansıtıyor. Tüm bina içerisinde renk ısı 3000o Kelvin. Balo salonlarına monte edilen aydınlatıcılarda halojen lambalar kullanılmış ve

Balo salonunun tavanında sayısız cam lamba asılı. Tam 186 adet lamba, keyifli ve törensel bir atmosferi sağlıyor. Askı sistemi 35 Watt'lık, yarısı downlight ve diğer yarısı uplight'lar olarak yerleştirilen dichroitik lambalar ile donatılmış. Duvara monte edilen 200 Watt'lık uplight'lar temel aydınlatmayı tamamlıyor ve salonun şeklini vurguluyor. Sahne olarak kullanılabilen ön alan bir dizi doğrudan yansıma yapan halojen lamba ile aydınlatılmış.

Gündüz veya gece, dışarıdan veya içeriden, giriş salonu her zaman etkileyici ışık efektleri bırakıyor. Bu bir taraftan altın renginde yansıyan Oniks taşının seffaflığı ve diğer taraftan cam tavandan giren ışığın ışık ve gölge oyunları ile oluşuyor.

böylece mekana sıklık kazandırılmış. Ayrıca dim işlemi de kolaylaştırılmış.

Dış mekan aydınlatması için taş duvarlara sıcak beyaz metal halide lambalar (3000o K) ve genelde çatılarda olan metaller için soğuk, beyaz ışık (4000o K) seçilmiş. Tüm alanlar ve yollar daha yumuşak aydınlatılmış. Tasarım kavramı bu fikre dayandırılmış. Aydınlatma tasarımcıları, kamera düzeniği ve kontrol personeli ile ilgili talepleri karşılamak için aydınlatma gücünü güvenlik danışmanı ile tekrar kontrol ettirmek ve onaylattırmak zorunda kalmışlar.

Görüş

İsrail Dışişleri Bakanlığının giriş salonu gerçekten büyük boyutlu bir feneri andırıyor: gece karanlığında bir altın mücevher gibi parlıyor ve giriş alanına isaret ediyor ancak mekanın içerisini göstermiyor. Gündüzleri ise oniks kaplı dış cephe, parlak sırrını kendisine saklıyor ve kireç taşı ile kaplı diğer bina yüzeyi ile uyum sağlıyor, ancak sadece dışarıdan. İçeriden gündüzleri de ışık geçirgen özelliğini dışa vuruyor ve mekanda sıcak bir atmosfer yaratıyor, çünkü mekana giren gün ışığı sadece 30 milimetre kalınlığına sahip oniks tabakalarını kızdırıyor. Cam tavandan da ayrıca gün ışığı girerek, mekanda heyecanlı gölge oyunlarının oynanmasına olanak tanıyor. Böylece etkisini kaybetmeyen sürpriz efektler oluşuyor ve neredeyse tamamıyla kapalı olan cepheye sempatik ve davetkar bir ortam sağlıyor.

Gün ışığı ve sanatsal aydınlatma tarzı ile ön plana çıkartılmış giriş salonu, bina kompleksinin kilit noktası. Tüm

diğer dış mekanlar bazı noktasal ışıklar ile aydınlatılmış ve vurgulanmış, dış cepheleri, yolları ve duvarları yapılandırıyor. İç mekanlarda elde edilen sonuç burada da görülüyor. Balo salonundaki törensel ışıklandırmanın yanısıra - ki ortama uygun olarak tasarlanmış - koridorlarda, oturma alanlarında ve ofislerde spektaküler aydınlatma çözümlerinden vazgeçilmiş ve fonksiyonel standart aydınlatmaya öncelik verilmiş. Aydınlatma tasarımcısı Ronit Soen bu projede büyük bir hassasiyet göstererek planlamasını tamamıyla mimariye uydurmuş. Proje üst düzeyde değerli, asil, hakim, sık ancak aşırı değil. Özellikle tüm alanlarda istenilen fonksiyonlara uygun bir proje.

Proje katılımcıları:

Mimarlar: Kolker, Kolker Epstein Architects, Kudüs

Diamond and Schmitt Architects Incorporated, Toronto

Aydınlatma tasarımı: Ronit Soen, Light Line, Architectural Lighting Design, Kudüs

Kullanılan ürünler:

Dış mekan:

Dış duvarlar: Mistral, monte edilebilen armatürler 10 Watt, TC-D, 2700° K, Wever & Ducre

Orangerie'deki ağaçlar: 35 Watt'lık metal halide lambalar, 4000° K, We-ef

Projede yer alan diğer ağaçların aydınlatması:150 Watt, We-Ef

Metal çatılar: Fluxa, 70 Watt metal halide lambalar, 4000° K, Meyer

A Binasına (Duvar) ön cephe'den bakış: 35 Watt'lık metal halide lambalar, zemine monte edilebilen lambalar, We-Ef; avluya girişte 1 x 26 cf ampülü, Disano

Balo salonuna (B1) giriş

Ana giriş:

Zemine monte edilebilen lambalar (kolonların aydınlatması için): 150 Watt'lık metal halide lambalar, 3000° K, We-Ef

Sapma noktaları (Oniks aydınlatması): Superlight Compact, 150 Watt, 3000° K metal halide lambalar, geniş yansımali, Meyer

Beton taşıyıcılardan aşağı doğru yansıyarak zemine yönlendirilen aydınlatma:

4 x 35 Watt metal halide lambalar (Fluter) TM, Erco

Ahşap lamellere yönlendirilmiş aydınlatma:12 x 35 Watt'lık metal halide lambalar (dar yansımali) TM, Erco

Balo salonu (B2)

Yönlendirmeli sistem, QT18, 150 Watt, halojen lambalar, Erco

Halojen lambalı cam aydınlatmaları, çevre ışığı ve uplighting, 200 Watt, Targetti

Asılı armatür,186 x 35 Watt,12 Volt, MR16, uplight/downlight'lar, Eguard Ringel

Ofisler ve Koridorlar:

Lineer asılı armatürler: 3 x T5, 35 Watt, 2 x uplight'lar, 1 x downlight, darklight (karanlık ışık) teknolojisi, 3000° K, Durlum

Monte edilebilen downlight'lar: 2 x 18/26 TC-D, 3000° K, Rovasi

Kafeterya: Asılı armatür, Louis Poulsen

Kontrol odası:150 Watt'lık metal halide lambalar, 4000° K, uplight, Hoffmeister

Saydam Olmayandan Vazgeçme

Bağımsız yapı elemanları, açık ısıt hatları ve alanları Almanya'nın Kiel kentinde bulunan Eyalet Binasının karakterini belirliyor.

Metin: Pax Brüning Architekten, Peter Andres, Petra Steiner

Fotoğraflar: Klemens Ortmeyer

Aydınlatma iyi çalıştığı anda aksam ve gece saatlerinde görev yapmak iskence olmaktan çıkıyor, hatta zevkli bir çalışma anına dönüşüyor. En azından bu düşünce Kiel Eyalet Meclisinin salonunda insanın aklına geliyor. Yapı olağanüstü konumlandırılması ve her yanının cam ile kaplanmasından dolayı neredeyse herkesi kendisine davet ediyor.

İki bina ancak bu kadar tezat olabilir: Anıtsal ve kapalı bir görüntü veren eski Kiel eyalet binasına karşın hemen bitişiğine yerleştirilen yeni uzun yapı, şeffaf ve davetkar bir şekilde kendisini sunuyor. Acaba burada birileri geleceğin işaretlerini mi görmek istemiş? Kullanılan malzemenin tezatlıkları yüzünden burada bir bina dönüşümü gerçekleşmiş. Bu etki kendisini iç mekanlarda, giriş salonunda ve eski marina

Eski ve yeninin dengelenmiş bir kontrastı. Eyalet binasının neredeyse camdan yapılan giriş bölümü, aynı zamanda delikli cephesi ile içerisini açıkça dışarıya yansıtmayla farklı bir görüntü çiziyor.

yapısının birinci katında devam ettirerek gösteriyor. Işık planlama ofisi Peter Andres'in aydınlatma kavramı binanın mimari ifadesi kadar açık ve tutarlı. Fonksiyonel olarak yapı mükemmel ve rahatsız etmeksizin projenin yeni tasarımını onaylıyor.

Salonun gece ve gündüz durumu karşılaştırıldığında ışığın nasıl değiştiği görülebiliyor. Işıklı tavana monte edilen yapay aydınlatma kaynakları, üst kattan gelen yayılmış ışık ve üst kat kenarlarından bir aydınlatma rayının arasından sızan ince yönlendirilmiş ışık sayesinde gün ışığı kadar yansıma yapabiliyor. Zaten aydınlatma tasarımcıları, oluşturdukları kavramı bu fikre dayandırmışlar. Işığın yönü ve özelliği kendisini böylece gün ışığına uyduruyor.

Işık yönü ve ışığın karakteri kendisini gün ışığına uyduruyor. Simetrik ışık dağılımı özelliği olan aydınlatıcılar, cephe profilinden tavanı aydınlatmak üzere yönlendirilmiş. Tavan takma metallere yapılmış, metal parçalar yaklaşık %10'luk bir eğim ile dizilmiş. Böylece salonun tüm alanları ışık ile doğrudan beslenebiliyor. Bu ışık elemanlarına ayrıca serbest yansıtılan T16 flüoresan rayları eklenmiş. Flüoresanlar tepe camından yayılmış ışık sağlıyor. Ayrıca tepe camının kenarlarına yerleştirilen dar raylı aydınlatma panosundan yönlendirilmiş olan ışık yansıyor.

Tek katlı meclis fuayesinin ışığı yüksek gerilimli halojen downlight'lar ile sağlanmış. Sık aralıklarla yan yana bir ray üzerine yerleştirilen bu küçük armatürler sıcak bir ışık yayıyor ve rahat bir atmosferin oluşmasını sağlıyor. Meclis fuayesinden salona giden koridorlara ve salondaki balkonun altına da yine downlight'lar yerleştirilmiş.

Tek katlı halk fuayesi ve yüksek lobi, aydınlatma açısından tek bir mekan olarak algılanarak, tavan arasına paralel olarak açılmış dar ışık aralıklarından aydınlatılmış. Bu ışık hatları, mümkün olan en düşük enerji ile maksimum ışık gücüne sahip T5 High Efficient flüoresanlar ve düşük gerilimli halojen downlight'lar kullanılarak sağlanmış. Halojen downlight'larına yönlendirme yapılmamış. İpeksi cam ile kapatılmış flüoresanlar dim edilmiş, bu sayede yumuşak ve yayılmış bir ışık

sağlanmış ve farklı yükseklikte olan iki mekanın ortak tavanı vurgulanmış. Yine dim edilebilen halojen lambalar yumuşak ve parlak ışık vererek, rahat bir atmosfer yaratmış.

Alman Eyalet Meclisinin salonu bir bahçe avlusuna benzer şekilde batıdan doğuya doğru yönelen bitiş noktasına ekleniyor. Bitiş noktası Düsternbrooker yolundan başlayarak zeminde devam ediyor ve kaskat şeklinde geniş teraslar halinde Kiel limanına kadar iniyor. Panoramik görüntünün içerisine Kiel şehrinin dar ve uzun körfezi alınmış oluyor. Bu topoğrafik bağlantı ve de şeffaf yapı parçalarının açıklığı, kapalı marina yapısı ile karşılaştırıldığında, açıklığın ve geniş bakış açısının bir simgesi olarak karşımıza çıkıyor.

Meclis salonu, lobiden bir metre daha aşağıda konumlandırılmış ve iki merdiven üzerinden erişilebiliyor. Fonksiyonel koşullar dikkate alınarak, meclis salonu başlı başına bir cam yapı olarak hemen eyalet binasına bağlanmış, böylece mevcut binanın doğu cephesi bölünmemiş. Eski yapıları koruma yasaları çerçevesinde, eyalet binasının orta kısmı oyulmamış, aksine mekan sınırlaması gibi algılanarak ve mekanla ilişkilendirilerek buraya eklenmiş. Tribünlü galeri seviyesi eski ve yeni arasında havada süzülen bir bağlantı olarak duruyor. Meclis salonu yapısının hafifliği ve şeffaflığı ile, kapalı Marine yapısına bir karşı kutup oluşturulması istenmiş ve böylece her iki binanın kendi kimliğini oluşturmaları hedeflenmiş. Salonun hafifliği, hemen bitişinde bulunan terasta da devam etmekte.

Tüm dış kenarları mekan yüksekliğinde yapılandırılan camların ve tepe camının temel aydınlatması çoğunlukla gün ışığı ile birlikte sağlanıyor. Gün ışığı ile besleme sağlanamadığında veya belli bir geçiş değerinin altında kalındığında, dim edilebilen flüoresan lambalar, nötr beyaz rengine ışık veriyor.

Ekonomik olması için halojen aydınlatıcılara IRC-teknğine dayalı (Infrared coating) ampuller takılmış. Bu lambalar enfraruj yansıtma yapan piston katmanı ile ısıyı tekrar geri kazanıp %30 oranında enerji tasarrufu sağlıyor.

Lobinin her iki kenarına sınırı olan kahve barı ve ziyaretçi forumu, aşağı doğru sarkıtılan profil hatlı aydınlatıcılar ile ışıklandırılmış. Bunlar için düşük ve yüksek gerilimli halojen lambalar kullanılmış. Sarkıt armatürlerin uplight elemanları, besik-tonoz şekilli tavana yansıtılmış ve bu ise mekanların özel şeklini, yayılmış yansıyan ışık ile vurguluyor. Parlak, yönlendirilmiş halojen downlight elemanları ve aydınlatıcının dim edilmesi ile, bu oturma alanlarında istenilen atmosfer yaratılıyor.

Uzun, dar ve çok yüksek tavanlı koridor, eşit ritimlerde ve kısmen koridorun kenarlarında bulunan duvarlara monte edilen armatürler ile aydınlatılmış.

Uplight kısmının yumuşak, yayılmış ışığı yine T5 Hight Efficient flüoresanlar ile sağlanmış ve besik-tonozlu tavana doğru yansıtma yapılmış.

Yine dim edilebilen, asimetrik ve dikdörtgen iki halojen downlight armatürden gelen parlak ışık, koridor, lobi, halka açık fuaye, kahve barı ve ziyaretçi forum alanlarında istenilen ışık atmosferini yaratıyor.

Tek katlı ve beş metre yüksekliğindeki giriş salonunun aydınlatması, ışık askılarına yerleştirilmiş, dim edilebilen düşük gerilimli halojen downlight'lar ile gerçekleştirilmiş. Işık askıları arasından aşağı doğru sarkan cam alanlar yansıtma etkileri ile giriş alanından gün ışığından etkilenen meclis salonuna kadar optik geçişi oluşturuyor. Işık askıları gerekli parlaklığı ve canlılığı sağlıyor. Dim edilebilen aydınlatma sistemi ise, dışardaki aydınlığa göre istenilen ışık havasını yaratıyor. Aydınlatıcıların dayanıklılık süresi bu şekilde uzatıldığında, aydınlatma türünün de tasarruflu kullanımı sağlanmış olacak. Dolaylı olarak yapılan tavan ışıktandırılmaları ile galerideki sütun başlıklarının aydınlatılması sağlanmış. Böylece şatafatlı iç mekan aydınlatmasından dolayı oluşabilecek, gün içerisindeki cam alana yansımaların rahatsız edici olmaması sağlanmış.

Merdiven çıkışının merkezindeki, mevcut tarihi meşaleler işlemenden geçirilmiş ve teknik açıdan en son duruma getirilerek, şeffaf ampuller ile donatılmış. Zemin katından bodrum katına giden merdiven doğrudan/dolaylı yansıyan kısa flüoresanlar ile donatılmış aplikler ile aydınlatılmış.

Havana-Lounge'un pencere duvarının önüne şeffaf bir perde asılmış. Monte edilebilen downlight'lardan gelen yönlendirilmiş ışık ile "ılımlı" yayılmış gün ışığı birbirini tamamlıyor. Downlight'lar tavanda yüzer gibi duruyor. Dim edilebilen downlight'lar, izole edilmiş lambaderlerin doğrudan ışığı ile bir İngiliz Kulübünün atmosferini yaratıyor.

Vestiyer bölümünde dim edilebilen, opal kapaklı, dikdörtgen armatürler eşit ve güçlü bir ışıktandırma sağlıyor.

Birinci Kat

Zemin katına benzer eski lobide yer alan cam alanlar, özellikle iç tavan armatürlerinin güçlü, yüksek gerilimli halojen ampul elemanları için yansıtma alanı olarak görev yapıyor. Bu şekilde fuayenin iç alanlarına doğrudan ışık sağlıyorlar. Bu doğrudan ışık, istenilen parlaklık ve canlılığı veriyor. Her biri 2 x 55 Watt kısa flüoresan ile donatılmış tavan aydınlatmaları genel olarak yayılmış ışık veriyor. Her iki aydınlatma elemanının ayrı ayrı dim edilebilme özelliği ile, farklı kullanımlar için gerekli ortam oluşuyor. Günlük geçiş yolu, kabul veya sergi alanı olarak kullanılmış. Galeriler sadece dolaylı olarak aydınlatılıyor ve bu nedenle arka planda kalıyor. Dış alanın sergi veya

Zemin katındaki giriş salonu ve birinci kat kesitine, aşağı doğru sarkıtılan ışık askılarına dim edilebilen düşük gerilimli halojen downlight'lar (7 x 50 Watt/ 12 Volt) yerleştirilmiş. Düzenli aralıklar ile yerleştirilmelerinden dolayı beş metrelik mekan yüksekliğini daha alçak gibi algılatıyorlar. Aynı etki, ışık askılarının arasından aşağı sarkıtılan yansıtıcı cam alanlar için de geçerli.

benzeri etkinlikler için kullanılması durumunda, elektrik rayları ile etkili aydınlatma için kısmen dim edilebilen farklı projektörler uygulanabiliyor.

Konferans salonu 142, daha önce mekanda bulunan yuvarlak sarkan aydınlatmaları anımsatmak için modern avize tarzında sarkıt lambalar ile donatılmış. Bu halka şekilli aydınlatıcılara paralel olarak aynı yükseklikte, dar, flüoresanlar ile donatılmış profil hat aydınlatıcıları, aşağı doğru sarkar şekilde monte edilmiş. Bunlar ile mekanda, dim edilebilen dolaylı ve yayılmış temel ışık sağlanmış. Halka biçimli aydınlatma sistemi mat fırçalanmış, çelik halatlardan aşağı doğru asılan, çelik profil ve cam lens optiğine dayalı bir sistemden oluşuyor. Sisteme 10 adet düşük gerilimli halojen ampul takılmış, bunlar bir yandan yön değiştirebilen lens optiği üzerinden aşağıya doğrudan ışık veriyor, öte yandan dolaylı ışık, filtrelenmeden ve açık olarak yukarı doğru yansıtılıyor. Kademesiz dim işlemi ile burada da dış aydınlık derecesi istenilen oranda değiştirilebiliyor. Her iki eleman ayrı ayrı dim edilebiliyor. Örneğin, halka biçimli aydınlatmaların dim edilmesi ile dolaylı aydınlatıcıları olmadan, orta alana odaklanmış sıcak bir ışık ortamı sağlanabiliyor veya her iki elemanın tam kapasite çalışması durumunda halojen halka biçimli aydınlatma lambalarının yüksek renk çıkışı ile yoğun bir canlılık elde edilebiliyor.

Schleswig-Holstein salonu gün ışığı ile son derece iyi

aydınlatılıyor ve gün içerisinde herhangi bir yapay ışığa gerek duyulmuyor. Akşam veya gün ışığının az olduğu mevsimlerde iyi ışık kalitesi elde etmek için kasetli tavan yapısında yer alan 117 kasetli lambanın her birinin ortasına bir halojen downlight yerleştirilmiş. Bu tür aydınlatma ile yüksek renk kapasitesinde törensel bir atmosfer yaratılmış oluyor. Dim işlemi, yoğun aydınlatma ile çekingen, yumuşak, bastırılmış gece ışığı arasında seçim olanağı sunuyor. Gerekteğinde gün ışığının takviye edilmesi ve salonun eşit oranda aydınlatılması için opal kasetli lambaların içerisine serbest yansıyan flüoresanlar yerleştirilmiş. Bunlar eşit ve yayılmış ışık sağlıyor. Aydınlatıcıların içerisinde bulunan bu iki eleman da salonda farklı bir hava yaratıyor: Oturma ortamı veya gece etkinlik atmosferi.

Görüş

Tamamen cam kaplı bir meclis salonu belki artık özel olmayabilir. Ancak, mümkün olduğu kadar içine kapanık mevcut bir binaya bitistirmek suretiyle yapılandırılıyorsa, öncelikle seffaflığı ve içerisine bakış olanağı insanı hayrete düşürüyor. İkinci bakışta bu hayret duygusu yerini, bu mekanda bir iş yeri sahibi ya da bir milletvekili olarak, Kiel'in uzun ve dar körfezine doğru açık bir bakış alanına sahip olma düşüncesine bırakıyor.

Bilindiği gibi çok cam çok gün ışığı verir. Gün ışığı,

Eyalet binasının zemin katındaki lobi, sert, ritmik, birbirini takip eden ısı aralıklarından, giriş salonunda her biri ayrı ayrı dim edilebilen düşük gerilimli halojen downlight'lar ile donatılmış. Klasik aydınlatma ortamı, belirgin bir şekilde, mevcut eyalet binasının mimarisi ve mekan konfigürasyonu ile ilişki kuruyor.

Peter Andres'in ışık planlamacılarının baz aldıkları kilit kelime işte bu. Işık tavanı, cephe yüzeyine monte edilen asimetrik yansımali aydınlatıcılar, tavan camından gelen yayılmış aydınlatma ve dar aydınlatma bandından yansıyan ışık gibi. Çeşitli ışık elemanlarını birbiri ile kombine ederek, dışarıda aydınlığın azalması durumunda dahi, gün ışığı yoğunluğunu garanti etmişler. Flüoresanların nötr beyaz ışık rengi, iyi ışık dağılımlı rahat bir çalışma atmosferi sağlamış, doğrudan ışık veya noktasal ışıklandırma salondaki tekdüze atmosferi bozmamış.

Eyalet binasının mevcut alanlarında da ışık planlamacıları, aydınlatmayı marina yapısının ortamına şekil ve fonksiyonları itibariyle entegre etmeyi başarmışlar. Tavana entegre edilen ışık askıları giriş salonunda açık, düz hatlı mimarinin dış hatlarını çizmiş ve bu sert görünümlü yapıyı görüntü olarak biraz daha yumuşatmış. Burada da her bir mekanın kullanımına göre ışık rengi ve yoğunluğu farklı uygulanmış.

Sonuç olarak Peter Andres'in ışık planlamacıları sade yapı için, daha uygun ve her zaman iyi çalışan ışık çözümleri seçmişler. Heyecan verici ve ses getirici olmamış. Bir de şöyle düşünün: acaba tamamıyla heyecan verici ve ses getirici (ışık) çözümleri olan bir (siyasi) dünya nasıl olurdu, bu düşünceler çerçevesinde, sadece "iyi" aydınlatılmak isteyen Kiel'in Eyalet Meclisi acaba nasıl olurdu.

Proje katılımcıları:

Yapı sahibi: Schleswig - Holstein Eyaleti

Mimarlar: Pax Brüning Architekten, Hannover

Aydınlatma tasarımı: Peter Andres, ışık planlaması için danışma hizmeti veren mühendisler, Hamburg

Kullanılan ürünler:

Meclis salonu

Profil lamba (özel lamba), 9 x 28 Watt, 830 T16, dim

edilebilir, 5 x 35 Watt, 12 Volt QT-IRC dim edilebilir,

3 x 50 Watt, 12 Volt QT-IRC, dim edilebilir, Interferenz Lichtsysteme

Profil lamba (özel lamba), 2 x 250 Watt, 830 T16, 230 Volt QT-IRC, dim edilebilir,

20 x 100 Watt, 230 Volt QT, dim edilebilir, Interferenz Lichtsysteme

Profil lamba (özel lamba), 21 x 50 Watt, 830 T16, 12 Volt QT-IRC, dim edilebilir,

20 x 100 Watt, 230 Volt QT, dim edilebilir, Interferenz Lichtsysteme

Tavan armatürleri (özel armatür), 3 x (2 x 39 Watt), 840 T16, dim edilebilir,

Interferenz Lichtsysteme

Yansımali aydınlatıcı (özel aydınlatma), 80 Watt, 840 T 16, dim edilebilir,

Interferenz Lichtsysteme

Masa lambası, 20 Watt, 12 Volt QT, Louis Poulsen

Giriş salonu

Işık kalasları (özel aydınlatma), 7 x 50 Watt, 12 Volt QT-IRC, dim edilebilir,

Interferenz Lichtsysteme

Ayaklı lamba, 250 Watt QT, Raumleuchten

Monte edilebilen kare lambalar, 18 Watt, 830 TC-F, RSL - Rodust & Sohn Lichttechnik

Eyalet binası birinci kat

Sarkıt lamba (özel aydınlatma), 2 x 35 Watt, 830 T16, Interferenz Lichtsysteme

Kasetli lamba (özel aydınlatma), 1 x 65 Watt, 12 Volt QT; 4 x 21 Watt, 840 T16, Lichtwerk

Tavan aydınlatması (özel aydınlatma), 2 x 55 Watt 839 TC-L, dim edilebilir,

RSL- Rodust & Sohn Lichttechnik

Tavan aydınlatması (özel aydınlatma), 2 x 55 Watt 839 TC-L, 1 x 500 Watt, 230 Volt,

RSL- Rodust & Sohn Lichttechnik

Aşağı doğru sarkıtılan halka şekilli aydınlatma, 10 x 75 Watt, 230 Volt, Dinnebie

Konferans salonu 142'de modern avize biçiminde asılı lambalar, mekanın özelliğini oluşturunyorlar. Burada kullanılan lambalar daha önce kullanılan asılı yuvarlak lambalara benzetilmiş. Mekanın temel aydınlatması ise dolaylı olarak dar profilli hat aydınlatıcıları ile sağlanıyor. Schleswig Holstein salonundaki aydınlatma da mimarinin geometrisine uydurulmuş. Eski parçalı kasetli tavan, 117 adet kasetli aydınlatma birimi ile donatılmış ve her birine bir halojen downlight takılmış. Böylece satafatlı, parlak renkli bir atmosfer garanti edilmiş.

"Kültürel Miras"a Saygı

Dolmabahçe Sarayı Saltanat Kapısı

Metin: Robi R. Ebeoğlu

Fotoğraflar: Emre Ogan

Dolmabahçe Sarayı ve Saltanat Kapısı:

Sultan Abdülmecit tahta çıktığında, Osmanlı İmparatorluğu'nun tüm görkemini vurgulayacak ve batılılaşmanın etkisindeki yeni düzeni simgeleyecek bir saray yaptırmak düşüncesiyle, geçmiş değer ve düzenin biçimlendirdiği ahşap Beşiktaş Sahilsarayı'nı yıktırarak aynı yerde batılı bir anlayışla yeni bir saray yapılması işini dönemin ünlü mimarları Garabet Amira Balyan ve oğlu Nikoğos Balyan'a verdi. Avrupa saraylarının anıtsal boyutlarına özenen ve 1856 yılında kullanıma açılan Dolmabahçe Sarayı, değişik üslupların öğeleriyle donandığından belirli bir üsluba bağlanamaz. Büyük bir orta yapıyla iki kanattan oluşan planında, geçmiste mimari açıdan işlevsel değeri olan öğelerin farklı bir anlayışla ele alınarak süsleme amacıyla kullanıldığı gözlemlenir.

Cumhuriyet döneminde, Atatürk'ün İstanbul ziyaretlerinde ikametgah olarak kullanılan sarayda en önemli olay 1938'de Atatürk'ün ölümüdür. Halen saraydaki saatler Büyük Önder'in anısına ölüm saatinde durdurulmuştur.

Sarayın üç büyük kapısı vardır: Saat kulesi girişindeki Hazine Kapısı, Beşiktaş yolu girişindeki Saltanat (Merasim) Kapısı ve deniz tarafındaki en büyük kapı olan Yalı Kapısı.

Saltanat Kapısı: Merasim Kapısı adıyla da anılan kapı Hazine Kapısından daha büyük ve daha fazla dekoratif öğelere sahiptir, ayrıca hem içte hem de dışta içbükeydir. İki içbükey duvar arka arkaya yerleştirilmiştir. Eğri kısımların bitiminde kare bir plan üzerinde yükselen birbirinin aynı içte ve dışta ikiser olmak üzere dört küçük kule yükselir. Kapının alt ve üst kısmında kemer, üstte soğan kubbe, kubbe üzerinde ise Polonya Kraliyet tacı vardır. Antik öğeler Barok ve Rokoko özelliklerle birlikte kullanılmıştır. 19. Yüzyıl İstanbul Rokokosuyla süslenmiş kapıda çelenkli, kompozit başlıklı çift sütunlar, kabuklar, eğri bitki sapsarı, rozetler, yumurta dizisi, inci motifleri, madalyonlar, çiçek demetleriyle göz alıcı bir

bezemeye sahiptir. Kapının orta kısmında tek kemerli açıklık yer alır. İki tarafında yivli ve kompozit başlıklar birer sütun, onların yanında madalyonlar, onun üzerinde ise bloklanmış dikdörtgen form bulunur. Bu kısmın üzerinde oval altın yıldızlı bölüm içinde Sultan Abdülmecit'in tuğrası vardır. Kapının taçlandığı bölümde ve kulelerde kıvrımlı kesik alınlıkların ortalarının motiflerle bezenmesi, yüzeylerin hareketlenmesi, yan kanatların oval olarak açılması Barok özelliklerdir. Kemerin iki yanındaki sütunların çıkıntıları üzerinde Dor tapınaklarında görülen trigliflerden bulunur. Kemerin iç bölümüne alçak kabartma Triglif madalyonlar yerleştirilmiştir. Kapının iç tarafı zarif bir şekilde bahçeye eğilmektedir. Yan kanatların duvarları derzli ve ikiser sütunlu bölümlenmeyle düzenlenmiştir. Sütunların arasında yuvarlak içinde rozet motifleri görülür. Üst kısımda iç içe geçmiş geometrik kabartmalı korkuluk bulunur. Korkulukta sütunların üstüne gelen kısımlarda ikiser konsol üzerinde yuvarlak alınlık ve üzerinde tepelik yer alır. Tepeliklerin arasında çiçek motifleri sıralanır. Saltanat girişinde de iki kanatlı demir kapı kafes biçiminde oyularak bezenmiştir. Hazine kapısındaki ile aynıdır. İki kanadın üzerinde de tepelikler vardır. Saltanat kapıdaki oval formlar, iç içe geçmiş bezemeler, kartus, organik bitkisel biçimler, hareketlilik getiren içbükey form, yatay silmeler, istiridye motifleri, kulelerdeki testere dişli silmeler, S ve C formları, meyve demetleri ve kıvrımlar gibi Barok ve Rokoko süsleme özelliklerin yanı sıra podyum üzerinde yükselen yivli sütunları, Roma taklidi gibi kemerli girişi, kilittasıyla belirginliği, gül bezekleri, rozetler, anıtsallık, bloklanmış palmetler, sütun başlığı volütlerine kumaş asılmış çelenkler, simetrik düzenleme

gibi Ampir-neoklasik özellikler de görülür. Kapının iç ve dış yüzeylerindeki süslemeler aynıdır.

Tarihi Eser Aydınlatması:

Aydınlatma son 15 yılda büyük aşamalar kaydetmiş ve mimarinin tamamlayıcı bir boyutu haline gelmiştir. Tarihi eser aydınlatması da dış aydınlatmanın çok hassas ve bazen oldukça nesnel bir alanını kapsar. Tarihi eserlerin büyük çoğunluğu aydınlatmanın olmadığı ve gözlemlerin sadece gün ışığında yapıldığı geçmiş asırlarda yapılmışlardır. Mimarlar, detayları, gölgeleri, hislerini ve düşüncelerini gün ışığında belirgin olacak şekilde yaratmışlardır. Bu bütünün geceye taşınması için önce yapının iyi incelenmesi gerekir. Bu incelemenin doğru olması için, bir tarihi eser aydınlatma tasarımcısının mimari/sanat tarihi, dönemsel eğilimler ve aydınlatılacak eserin mimarı hakkında temel bilgilere sahip olması gerekir.

Bu incelemeden sonra aydınlatma tasarımcısının önünde iki seçenek vardır:

1. Gece görüntüsünün, gündüz görüntüsünün bire bir düz uzantısı olduğunu düşünüp eseri mimari detaylara (eğer varsa) girmeden görünür hale getirmektir. Böyle bir yaklaşım genellikle kale, köprü, düz kule gibi artistik estetik elemanları içermeyen düz eserler için geçerlidir. Bu çözüm genellikle kolay ve ucuz olduğu için ne yazık ki bir çok belediye tarafından olmaması gereken yerlerde de kullanılarak eserin gece görseliğini yitirmesine neden olmaktadır.
2. İkinci çözüm ise mimari detayların çok olduğu eserlerde (örneğin barok tarzı) mimarın hislerine tercüman olabilecek özellikleri ortaya çıkarmaktır. Buna ulaşabilmek için gündüz

görüntüsünün iyi incelenmesi gerekir. Daha sonra fikirler kağıda taşınır. Bu fikirleri bir ön sunumda toplamak için gece simülasyonu tekniğini kullanmak gerekir. Doğru bir simülasyon, yapılabilecek yanlışları öngörmek açısından bugünün teknolojisinin aydınlatma tasarımcısına sunduğu çok önemli bir araçtır.

Bu seçeneklerle birlikte aydınlatma tasarımcısı, aydınlatma tekniğini de birlikte seçmelidir. Bu bölüm kullanılacak armatürlerdeki ampul cins, güç ve renklerini, armatür açılarını kapsar. Bunları seçerken tarihi eserlerde kullanılan yapı malzemesinin cinsi ve rengi de göz önünde bulundurulmalıdır.

Daha sonra armatürlerin montaj kısıtlamalarına göre tipleri seçilir. Burada çok önemli bir nokta tarihi eserlere hiçbir şekilde zarar vermemektir. Bu nokta ile armatürlerin gömme/sıva üstü gibi tipleri belirlenir. Seçilecek armatür tiplerinin ampul değiştirme ve servis kolaylığı da düşünülmelidir.

Aydınlatma Tasarımı:

Dolmabahçe Sarayı Saltanat Kapısının aydınlatılmasında vurgulanmak istenen detayların çokluğundan dolayı ikinci çözüme gidildi. iGuzzini tarafından yapılan gece simülasyonu doğrultusunda, kapının önden zemine gömülü Light Up metal halide armatürler ile aydınlatılması kararlaştırıldı. Uzun ve dar kolonlarda 150 W metal halide ampullü hareketli Light Up, kapı

kenarı, kolonlar arası gibi geniş ve yoğun süsleme dokusuna sahip yerlerde ise eliptik lensli Light Up kullanıldı. Ana giriş kapısından kenarlara doğru

gidildiğinde armatür güçleri 150 W metal halide'den 35 W metal halide'e doğru azaltıldı.

Tuğranın da bulunduğu yoğun süslemeli alanlarda daha vurgulayıcı olması için 150 W metal halide Platea, yan süslemeli alanlarda 70 W metal halide Platea ve cephedeki denizliklerde 70 W metal halide Radius modeli armatürler kullanıldı. Tüm bu armatürler kapının yapısına zarar vermeyecek özel yapıştırıcılar ile monte edildi. Tüm metal halide ampuller 3000o Kelvin olarak seçildi.

Ana giriş kapısının tonoz yapısının ve taktaki süslemelerin daha iyi ortaya çıkması için kapı arkadan wallwasher efekt özellikli sodyum buharlı (2000o Kelvin) armatürler ile aydınlatıldı.

Proje katılımcıları:

Aydınlatma tasarımı ve uygulama: iGuzzini Lighting Design Office ve Tepta Aydınlatma

Kullanılan ürünler:

iGuzzini, B025 Light Up Walk Professional, 150 W metal halide yere gömme armatür

iGuzzini, B020 Light Up Walk Professional, 70 W sodyum buharlı yere gömme armatür

iGuzzini, B022 Light Up Walk Professional, 70 W metal halide yere gömme armatür

iGuzzini, B009 Light Up Walk Professional, 35 W metal halide yere gömme armatür

iGuzzini, 7366 Radius, 70 W metal halide projektör

iGuzzini, 7380 Platea, 150 W metal halide projektör

iGuzzini, 7379 Platea, 70 W metal halide projektör

Onsekizinci Yüzyılın Renk Değiştiren Gizemi

Esma Sultan Yalısı

Metin: Ruhan Gökhan

Fotoğraflar: Mecit Gülaydın, Karos

18. yüzyılda 1. Abdülhamit'in, kızı Esma Sultan için yaptırttığı Esma Sultan Yalısı, yıllar sonra The Marmara tarafından yeniden restore edilerek İstanbul'a kazandırıldı. Ortaköy ve Boğaz'ın incisi Esma Sultan Yalısı'nın mimari projesi Gökhan Avcıoğlu Mimarlık tarafından yürütüldü. Esma Sultan Yalısı'nda, binanın kimliğini bozmadan yapılan aydınlatma ile iç mekanda tarihi dokunun geçmişteki izleri yansıtılmaya çalışılırken, dış mekanda ise o yılların görkeminin hissettirecek nitelikte bir aydınlatma konsepti oluşturuldu.

Farklı amaçlara hizmet edecek iki mekandan oluşan Esmâ Sultan Yalı'sı'nın üst katında hem toplantı, hem de balo gibi organizasyonlara ev sahipliği yapacak yüksek tavanlı salon bulunduğundan, burada her iki konseptte de cevap verebilecek bir aydınlatma sistemi oluşturuldu. Ansorg ve Edison Price marka ürünlerin kullanıldığı katta, otomasyon kontrol sistemi ile bu armatürlerin kontrol edilerek, konseptte göre istenen ışık efektinin ayarlanabilmesi sağlandı. Esmâ Sultan Yalı'sı'nın bar olarak kullanılan diğer katında ise yine Delta Light'dan seçilen ürünlerle daha sade, ancak mekanın derinliğini vurgulayan bir ortam yaratıldı. Tamamen camla kaplı iç kısımda, özellikle camda yansımayı engellemek amacıyla darklight halojen armatürler kullanıldı. Ayrıca, yeni binayla tarihi doku arasında, lensli yere gömme armatürler kullanılarak, içerden de projeyi üç boyutlu olarak ortaya çıkartmak amaçlandı.

Gerek boğazdaki konumu, gerekse yaz döneminde bahçesindeki kullanımlar dikkate alınarak dış cephede, tarihi dokunun renk değişimi yapılarak ortaya çıkması ve bina yüzeyinde gerekli zamanlarda ışık gösterilerinin yapılabilmesi, dramatik faktörler dikkate alınarak tasarlandı. Space Cannon ürünlerinin kullanıldığı dış cephede, binanın her renk geçişinde adeta yeni bir kimliğe bürünmesi sağlandı. Binanın çevresinde, her bir taşıyıcı kolonda bir armatür olmak üzere, toplam 45 adet Space Cannon Cat 150 armatür kullanıldı. Özel mercekli ve renk değişimli bu armatürlerle, özel merceği sayesinde, aralarda nispete olmasına rağmen, ışık kesintisiz olarak son noktaya kadar ulaştırıldı.

Bahçe kısmında, peyzajın ortaya çıkması amaçlanarak, yürüyüş yollarında Delta Light'ın Genie Mirror armatürleri kullanıldı. Özel bir aynadan oluşan kapak kısmından yansıyarak aydınlatma sağlayan bu armatürler, ışıltı kesinti olmaksızın uzağa taşıyabildikleri için burada özellikle tercih edildi. Bahçe aydınlatması yapılırken, bina aydınlatmasının ön planda olmasına dikkat edildi.

Proje katılımcıları:

Proje sahibi: The Marmara Esmâ Sultan

Mimari proje ve uygulama: Gökhan Avcioğlu Mimarlık

Aydınlatma tasarımı ve uygulama: Lumina Aydınlatma

Kullanılan ürünler:

Birinci kat: Delta Light halojen spotlar

İkinci kat: Ansorg Pizza armatürler, Edison Price wall washer armatürler

Cephe: Space Cannon Cat 150 projektörler

Bahçe: Delta Light Genie Mirror gömme armatürler

Sultanahmet Camii

Metin: Yeşim Betin

Fotoğraflar: Demir Beyoğlu

Sultanahmet Camii, mimarisi yanında yarımadaadaki konumu dolayısıyla, deniz tarafında Adalar'dan ve tüm İstanbul'dan bakışta, silüetin önemli bir parçasıdır. Bu nedenle caminin aydınlatmasında, kent silüetine katkısı göz önünde bulundurularak mimari vurgularken, doku ile de uyumlu olmasına dikkat edilmiş ve en önemlisi anıtsal değerinin ortaya çıkarılması hedeflenmiştir.

İstanbul'un tarihi merkezinin tam ortasında bulunan, altı minaresiyle ünlü Sultanahmet Camii kompleksi, yerli ve yabancı turistler tarafından en çok ziyaret edilen eserlerin başında geliyor. Sultan I. Ahmet tarafından Mimar Sinan'ın öğrencisi Sedefkar Mehmet Ağa'ya yaptırılan caminin altı minaresinde bulunan toplam 16 şerefe Sultan Ahmet'in 16. padişah olduğunu belirtiyor.

Alabildiğine süslü pencerelerinden giren ışık nedeniyle içerisi oldukça aydınlık olan Sultanahmet Camii'nin iç duvarları çinici Hasan Usta tarafından İznik'te yapılmış. Mavi renkte çiçek desenlerin hakim olduğu çinilerle kaplı olduğundan dolayı cami, özellikle Avrupa'da "Mavi Cami" olarak da tanınıyor.

Sultanahmet Camii, mimarisi yanında yarımada konumu dolayısıyla, deniz tarafında Adalar'dan ve tüm İstanbul'dan bakışta, silüetin önemli bir parçasıdır. Bu nedenle caminin aydınlatmasında, kent silüetine katkısı göz önünde bulundurularak mimari vurgularken, doku ile de uyumlu olmasına dikkat edilmiş ve en önemlisi anıtsal değerinin ortaya çıkarılması hedeflenmiştir.

Caminin etrafında oluşturulan dış avluyu çevreleyen duvarlar beyaz

ışık renginde 400 W metal halide lambalı asimetrik projektörler ile aydınlatılmıştır. Dört fil ayağı üzerindeki dört kemere oturtulmuş büyük kubbe, beyaza yakın sarı ışık renginde 400 W asimetrik projektörler ile aydınlatılırken, küçük kubbelerde 250 W gücünde aynı tip projektör kullanılmıştır. Kubbeler yükselirken cephelerde iki farklı ışık renginin kullanımından dolayı oluşan yumuşak dramatik etki, binanın uyumlu hareketliliğini ortaya çıkarmaktadır. Kareye yakın planlı yapının, ortasında şadırvan olan iç avlusunu çevreleyen revaklar asimetrik projektörler ile dolaylı olarak aydınlatılmış, böylece yapıyı yalayıp dışarı çıkan ışık ile derinlik hissi güçlendirilmiştir. İkisi iç avlunun dış köşelerinde, dördü de cami kütesinin köşelerinde yer alan minareler, simetrik projektörler ile direk üzerinden aydınlatılırken, iç avlunun dış köşelerindeki minarelerin ikiye, diğerlerinin üçer adet olan şerefeleri ise sarı ışık renginde 70 W asimetrik projektörler ile çepeçevre aydınlatılarak sembolik anlamı nedeniyle özellikle vurgulanması istenmiştir.

Sultanahmet Camii gibi kültür değerlerinin aydınlatılması, anıtsal ve sembolik değerleri nedeniyle kent ölçeğinde önem kazanmaktadır. Aydınlatma kavramı bu bilinç ile çok keskin dramatik etkiye yer verilmeden silüet ile uyumlu ve aynı zamanda yapıyı ortaya çıkaracak şekilde oluşturulmuştur.

Proje katılımcıları:

Aydınlatma tasarımı: Siteco
Aydınlatma

Kullanılan ürünler:

Avlu duvarları: Siteco, 400 W asimetrik projektör
Kubbeler: Siteco, 400 W, 250 W asimetrik projektör
Revaklar: Siteco, 150 W asimetrik projektör
Şerefeler: Siteco, 70 W asimetrik projektör

Binlerce Yüzyıl Öncesine Ait Efsanelerin Mekanı

İstanbul'un En Önemli Simgelerinden Biri: Kız Kulesi

Metin: Elvin Çolakoglu

Fotoğraflar: Yenigün Aydınlatma

Kız Kulesi'nin geçmişten bugüne taşınan güzelliğini bozmamak adına ve karşılaşılan bir takım zorluklar nedeniyle aydınlatma tasarımı 30 gün kadar süren çalışmalardan sonra yapılmıştır. İki ana bölümden oluşan proje modern aydınlatma armatürleri kullanılarak tarihi kimlikle bir bütün haline getirilmiştir. İki farklı olgunun muhteşem birleşimi gözlerden kaçmamaktadır.

Bizans dönemindeki yıllarda geçtiği söylenen bir rivayete göre; "Bizans imparatoru Konstantin'in tek dileği bir evlat sahibi olmakmış. Sonunda bir kız çocuğu olmuş ve

imparator kızının yazgısını öğrenmek için ülkedeki bütün bilicileri toplamış. Ve biliciler imparatora 'kızınız yılan sokması sonucunda ölecek' demişler. İmparatorda kızını, bu kötü yazğıdan kurtarmak için denizin orta yerinde yaptırdığı bir kuleye kapatmış. Kızına her gün saraydan yiyecek ve içecekler göndermiş. Gün günü kovalamış ve kızı 18 yaşına gelince kralın kendi elleri ile gönderdiği üzüm sepetinin içinden çıkan bir yılan kızı sokmuş ve zehirlemiş." İşte buraya bu yüzden "Kız Kulesi" denilmiş. Diğer bir rivayete göre; "Leandre adlı bir delikanlı, genç ve güzel Hero'ya vurulur. Ancak sevgilisi kız kulesinde yaşamaktadır. Genç aşık her gece soyunur, denize atlar ve fenerin ışığının yardımı ile yüzerek karşı

tarafa geçer. Sevgilisi ile İstanbul'un ortasında buluşur. Yapayalnız, baş başa. Bir gece fırtınada rüzgar kulenin fenerini söndürünce, yolunu şaşırarak Leandra boğulur. Ertesi sabah cesedi bulunduğu Hero'da kendini sulara atarak intihar eder."

Şimdilerde, lokanta ve kafeterya olarak Boğaz'ın derin sularında hizmet veriyor bu deniz ortasındaki gizemli kule. İstanbul'un zengin tarihi geçmişini en güzel şekilde ifade eden Kız Kulesi beş kat ve bir asma kattan oluşmaktadır. Mekanın tarihi kimliği ve dekorasyon esasları göz önünde bulundurularak uzun süren çalışmalar sonucu yapılan aydınlatma tasarımıyla, mekanın eski görünümüne sadık kalınmıştır.

Tarihi güzelliğini bozmamak adına ve karşılaşılan bir takım zorluklar nedeniyle aydınlatma tasarımı 30 gün kadar süren çalışmalardan sonra yapılmıştır. İki ana bölümden oluşan proje modern aydınlatma armatürleri kullanılarak tarihi kimlikle bir bütün haline getirilmiştir. İki farklı olgunun muhteşem birleşimi gözlerden kaçmamaktadır.

Mekanın tarihi eser sınıfında ve aynı zamanda da etrafının sularla çevrili olması, aydınlatma, elektrik

tesisat ve alt yapıya müdahalede belirli kısıtlamalar getirmiştir. Dış cephe aydınlatmasında özel işlemler yapılmış ve suya dayanıklı olması açısından koruma sınıfları artırılarak zeminde Side firmasının gömme armatürleri kullanılmıştır. Ayrıca, teras kısmındaki beton korkuluklarda da Disano firmasının yere doğru ışık veren gömme armatürleri kullanılarak, dış cephe aydınlatmasındaki bu birleşimle Kız Kulesinin, yüzlerce yıllık bir geçmişin hatıralarıyla dopdolu ama geleceğe bakan muhteşem uyanısına şahit olunmuştur.

Kulenin iç aydınlatmasında, tarihi dekorları gösterecek ve ortama uygun aydınlatma tercih edilmiş ve toplam beş katın değişik kullanım alanları ve gereksinimleri değerlendirilerek farklı farklı ışık efektleri yaratılmıştır. Fosnova, EgoLuce ve Side firmalarının armatürlerine ağırlık verilmiştir. Kullanılan bu armatürlerle geçmişin modern yüzünü görmek mümkündür. Yine, tarihi dokuları vurgulamak ve detaylarını ön plana çıkartmak amacı ile terasa çıkan merdivenlerde ise Side firmasının gömme merdiven armatürleri kullanılmıştır...

Türkiye ne yaşadıysa oda yaşadı. Bazen bir tanık, bazen bir sevgili, bazen de bir mahkum olarak. Bir gün nefes almakta zorlandığınızı hissederseniz, Üsküdar yakınlarında, suların içinde, yalnızlığı, sessizliği ve terk edilmeyi çok iyi bilen bir dostunuz olduğunu sakın unutmayın. Çünkü, aydınlık yüzüyle o da artık bizlerle birlikte ve bugünü de paylaşmaya devam edecek kaldığı yerden.

Proje katılımcıları:

Aydınlatma tasarımı: Yenigün Aydınlatma

Mimar: Mehmet Alper

Kullanılan ürünler:

Dış cephe

Zemin: Olodum SP E8162 70 W, Side

Bahçe: 1607 Box 1 FLC 1 x 18 W Asymmetric, Disano

Teras: Olodum AS E8175, Side

İç mekan

Lokanta: Gotham AR111-IRC, Disano

Merdivenler: Olodum mini E8185, Side, 6170 Klip, EgoLuce

Mostar Köprüsü

Metin: Güldal Ebeoğlu

Fotoğraflar: Mario Tordini

9 Kasım 1993'te topçu ateşi, 1566 yılından beri Neretva nehrinin iki kıyısını birleştiren Mostar köprüsünü ikiye böldü. Balkanlarda Osmanlılar zamanında Mimar Hayrettin tarafından inşa edilen, Mostar halkının deyişi ile Eski Köprü; Batı ile Doğu'nun kavuşmasının, Katolik, Müslüman ve Ortodoks inançlarının birleşmesinin bir sembolü olmuştur. On yıl süren çeşitli çabalar sonrasında, Unesco'nun gayreti, Dünya Bankası ve diğer sponsorların katkısı ile köprü, Mostar halkına ve dünyaya tekrar armağan edildi. Köprü'nün yeniden doğuşunun sembolik değerini göz önüne alan aydınlatma tasarımcıları, Eski Köprü ve çevresinin aydınlatma projesine önemli bir katkıda bulundu.

Aydınlatma projesi ana hatları:
Köprü ve çevresinin aydınlatılmasında yumuşak ve homojen bir ışık elde etmek için düşük güçte ışık kaynakları seçildi.

Köprü altı aydınlatması için nehrin iki yakasındaki projektörler dört farklı konumda kullanıldı. Her iki yakada kullanılan üçer adet metal halide ampul kaynaklı Maxi Woody projektörün ikisi orta açılı yansıtıcı (yüksek kısımları aydınlatmak için) diğeri ise spot açılı yansıtıcı (orta kısımları aydınlatmak için) seçildi. Göz kamaşmasını önlemek için projektör ışınlarının kesişmemesine özellikle dikkat edildi.

Köprü ile çevresindeki evler ve kuleler gibi yapıların arasındaki bütünlüğün ışık ile sağlanması amaçlandı. Köprü yakınındaki alçak kısımlarda maksimum 150 W HIT gücünde orta genişlikte açılı dört Maxi Woody kullanıldı. Duvarın üst kısımları, kuleler ve evlerde kullanılan gömme spotlar, projektörler ve apliklerle her bir yapının özellikleri vurgulandı.

Köprü'nün özel şekli ve

kenarındaki binaların alçak olması nedeniyle ve ayrıca köprü üzerinde elektrik tesisatı olmamasından dolayı iki taraftan karşılıklı olarak müdahale edildi. Her iki tarafta, ışık huzmesi ayarlanabilir küçük projektörlerin kullanımına ve köprüden geçenlerin göz kamaşmasını önlemek için de özel filtre yerleştirilmesine karar verildi. İdeal çözüm köprü'nün üç bölüme ayrılmasıydı.

Üzerinde çalışılan halojen ampullü Woody'e takılan trafolar, ampul rengi aynı kalacak ancak ampulün ömrünü uzatacak şekilde kapasitelerinin altında beslendi. Bu projektör ile ışık huzmesinin açısını 5 ila 15 derece arası ayarlamak mümkün olduğundan üç ayrı noktadan yapılan ayarlarla ideal ışık efekti sağlandı.

Kulelerde ve diğer binalarda ise farklı güçlerde ve wall washer optikli Light Up Walk Professional gömme armatürler kullanıldı. Bu bölgede sokaklar ve yaya yolları ışık huzmesini genişleten ışık kırıcı lensli 35 W Platea projektörler ile aydınlatıldı.

Tara kulesinin pencere içlerinde, yalnızca pencere çerçevelerini aydınlatacak şekilde yansıtıcıları ayarlanmış Mini Woody

projektörler kullanıldı. Bu bölgedeki diğer pencerelerde xenon ampullü Linealuce armatürler, duvarlarda ise bina dokusunda kaybolan Radius projektörler kullanıldı.

Bölgenin genel aydınlatması Woody metal halide ile yapıldı ve tüm armatürlerde 3000o Kelvinlik ampul kullanıldı.

Proje katılımcıları:

Aydınlatma tasarımı: iGuzzini Lighting Design Office

Restoratör - Mimar: Zeljko Pekovic

Kullanılan ürünler:

Genel aydınlatma: iGuzzini Woody metal halide armatürler (3000° Kelvin)

Köprü altı ve çevresinin aydınlatması: iGuzzini Maxi Woody metal halide ampul kaynaklı projektörler

Kulelerin ve diğer binaların aydınlatması: iGuzzini wall washer optikli Light Up Walk Professional gömme armatürler

Tara Kulesi'nin pencere içi aydınlatması: iGuzzini Mini Woody projektörler

Diğer pencerelerin aydınlatması: iGuzzini xenon ampullü Linealuce armatürler

Yakın Tarihin Fiberoptik Işığı

Atatürk Sanat Tarihi Müzesi, Anıtkabir

Metin: Aysel Güzel, Erdal Özcan

Fotoğraflar: Murat Yetkin

Tarihin en büyük liderlerinden biri ve cumhuriyetimizin kurucusu M. Kemal Atatürk'ün çalışma odası eşyalarıyla birlikte balmumundan heykelinin ve kitaplarının sergilendiği Anıtkabir bünyesindeki Atatürk Sanat Tarihi Müzesi, konsepti ve sergileme anlayışı ile farklı, sergilenen objeler ve tanıklık ettiği tarih ile de dikkat çekici bir müze.

Tarihin ve yerine konulması imkansız objelerin sergilendiği mekanlar olan müzelerde doğru aydınlatma için asıl amacın, objeleri ışığın yıpratıcı etkilerinden korumak olması zorunluluğu Atatürk Sanat Tarihi Müzesi için de gözetilen en önemli kriterlerden biri oldu. Bunun yanı sıra; iyi bir aydınlatma için oluşacak ısı ve gürültünün asgari seviyede tutulması gereksinim ve gereklilikleri göz önünde bulunduruldu. Bütün bu gerekliliklerin sağlanması ve bununla birlikte sergilenen objeleri ön plana çıkaracak ve doğrudan objeye yönelik vurgulama sağlayabilecek aydınlatma fiberoptik sistemleri ile gerçekleştirildi.

Proje dahilinde bir adet Atatürk'ün balmumu heykelini barındıran cam oda, 11 adet 3.5 m yüksekliğinde, iki adet 2.8 m yüksekliğinde kitaplık ve kitapların açık olarak sergilendiği 10 adet stand için fiberoptik aydınlatma uygulaması yapıldı.

Kitaplıklarda her raf için birer adet olmak üzere sekizer adet, standlarda ise yediser adet yönlendirilebilir armatür kullanılmış olup; armatürler, fiber kablo çapı (4.5 mm çapında fiberoptik kablo) dikkate alınarak en az ışık kaybı ve en fazla işlevsellik kriterleri dikkate alınarak seçilmiştir. Yönlendirilebilir armatürler, objelerin durumu, konumu ve diğer aydınlatılacak birimlerin özellikleri dikkate alınarak 12 mm ve 26 mm çapında spot veya 6 mm çapında ışık tüpü (kitapların açık olarak sergilendiği standlar için) olarak seçildi ve uygulandı.

Proje kapsamında toplam 14 adet 150 W metal halide, 10 adet 100 W Par lambalı halojen kaynak kullanıldı. Bu kaynakların alt katın tavanına taşınmasıyla ısı ve ses kirliliğinin tamamen ortadan kaldırılması sağlandı. Projede sergilenen objelerin ışığın zarar verici morötesi ve ısı etkilerinden korunması, objeye yönelik doğru ve etkin aydınlatmanın yapılması amaçları fiberoptik aydınlatma sistemleri ile gerçekleştirilerek etkili, doğru, estetik aydınlatma konsepti hedeflendi.

Fiberoptik aydınlatma sistemleri ve müze aydınlatmasında fiberoptik

Fiberoptik kısaca ışık kaynağı uzakta aydınlatma olarak tanımlanabilmektedir. Güçlü ışığa sahip bir lambanın bulunduğu ışık kaynağından çıkan ışık, sadece görünen ışığı ileten çok özel akrilik şeffaf kablolar ile, aydınlatılacak objenin mümkün olduğunca yakınına kadar iletilir.

Kablolar ısıyı taşımaz, sadece görünen ışığı taşır. Kabloların ucuna takılan 3-5 cm çapındaki lensli veya lenssiz armatürler, ışığın aydınlatılacak obje üzerinde mümkün olduğunca yoğunlaştırılmasını sağlar. Müsteri veya ziyaretçiler sadece çok iyi aydınlatılmış bir vitrini ve objeleri görür, fark ederler. Göz kamaşması neredeyse hiç yoktur. Işığın fiber kablolarla taşındığı ve ışık kaynağının uzakta konumlandırıldığı sistemin sağladığı avantajlar arasında;

- Yok denecek kadar az bakım maliyetleri,
- Hijyenik ve aynı zamanda UV (morötesi) ile IR (ısı) yayılımı taşımayan ışık elde etme,
- Işığı istenilen noktalara çok hassas bir şekilde yönlendirebilme,
- Elektrik akımı taşımayan, soğuk, nesnelere olabildiğince yakın kullanılabilen ve böylece güvenli ve nemli ortamlarda dahi kullanılabilen ışık elde edebilme sayılabilir.

Işığın yıpratıcı etkilerinin sergilenen objeye zarar vermesinin önlenmesi, istenilen şekilde yönlendirmenin ve obje vurgulamasının yapılabilmesi üstelik bakım ve onarım maliyetlerinin yok denecek kadar az olduğu fiberoptik aydınlatma sistemleri bütün bu özellikleri ile müzeler için en doğru aydınlatmayı sunmaktadır.

Proje katılımcıları:

Aydınlatma tasarımı: Lamp 83 Aydınlatma

Kullanılan ürünler:

Lamp 83 150 W metal halide kaynak

fiberoptik aydınlatma sistemi,

Lamp 83 100 W Par lambalı fiberoptik

aydınlatma sistemi,

Lamp 83 12 mm / 26 mm çapında lensli

spot - yönlendirme armatürleri,

Lamp 83 6 mm çapında ışık tüpü -

yönlendirme armatürü

Bursa'daki Opel Showroom

Metin: Yük. Mimar Nergiz Arifoğlu
Fotoğraflar: Burak Olçaylı

Bursa'nın giriş yolu üzerinde yer alan, 7500 metrekarelik kapalı alanı ile Türkiye'nin en büyük ikinci showroom'u olma özelliğindeki yapı kompleksini görememek mümkün değil.

Yol üzerindeki konumlanması ile birlikte cam ve metal konstrüksiyonun birleşiminden oluşan şeffaf kabuklu showroom kısmı özellikle dikkat çekmektedir. Çağdaş mimarinin modern çizgilerini ve fonksiyonelliğini yansıtan kimliği ile kendi içinde düzenli birkaç farklı işlevi barındırmaktadır.

Araç, servis ve ofislerden oluşan yapının aydınlatması her mekanın işlevine uygun bir biçimde ayrı ayrı etüd edilerek projelendirilmiştir.

Yapının merkez noktası olan Opel Showroom bölümünün aydınlatması, tamamen yapının strüktürüne ve mimari biçimlenişine uygun bir şekilde planlanmıştır.

Yarı dolu/yarı seffaf yüzeylerden oluşan çatı sisteminde dolu yüzeylere yerleştirilen raylar üzerine takılan Erco TM metal halide spot serisi, gün ışığına destek olarak her bir aracın sahneye çıkmışçasına tek tek vurgulanmasını sağlamıştır. Mekanın yüksek ve eğimli bir tavana sahip olması kriterleri düşünülerek, detaylı çalışılan aydınlatma hesapları ile her aracın üzerine gelen ışık efektleri ve aydınlık düzeyi tek tek hesaplandıktan sonra belirlenen spotlar, daha sonra test odasında gerçek konumu ile test edilerek olgunlaştırılan projede

hangi ürünlerin kullanılacağı kesinleşmiştir. Raylı sistemin sunduğu esnek yerleşim imkanı ile araçların konumlanışına ve üzerinde istenilen vurgulara göre spot ayarları yapılabilmektedir.

Oto showroom kafeteryasında kullanılan genel aydınlatmada Erco Lightcast halojen downlight'lar ve Louis Poulsen marka Enigma sarkıtlar zarif tasarımı ile mekandaki ambiyansı tamamlayan öğelerden biri olmuştur.

Yapının diğer önemli girişi olan servis bölümü, alışlagelmiş servis anlayışından farklı ve modern bir biçimde tasarlanmış. Buna uygun bir ışık tasarımı yapılan mekanda; karşılama bankosu üzerine sarkıt Louis Poulsen marka Charisma metal halide ürünler kullanılırken, Fagerhult marka Plate Power serisi metal halide downlight'lar ile genel mekan aydınlatması yapılmıştır.

Ofislerde kullanılan Fagerhult marka Pleiad kompakt floresan ürünler ile ideal bir ofis aydınlatması sağlanmıştır.

Proje katılımcıları:

İşveren: Berteks A.Ş.

Mimar: Köksal Aksoy

Aydınlatma tasarımı ve projesi: Total Aydınlatma

Kullanılan ürünler:

Oto showroom: Erco TM spotlight serisi ve elektroray sistemi

Kafeterya: Louis Poulsen Enigma, Erco Lightcast halojen downlight

Servis bölümü: Louis Poulsen Charisma, Fagerhult Pleiad Power downlight

Ofisler, genel mekanlar: Fagerhult Pleiad kompakt serisi

Akbank Operasyon Merkezi

Metin: Yıldız Ağan

Fotoğraflar: Serhat Özsen

Akbank mimari projesi ve uygulamaları, dünyadaki çağdaş ve ilerici bankacılık sistemindeki anlayışın yansıtılmasıdır. Mimaride ve dekorasyonda kullanılan aydınlatma dahil seçilen tüm malzemelerde işlevsellik, sadelik ve görsel farklılık bir arada düşünülmüştür. İlerici Bankacılık anlayışını mimariye ve uygulamalarına taşıyan projede aydınlatmanın önemi de fazlasıyla göz önünde bulundurulmuştur.

Akbank Operasyon Merkezi projesinde ofis kısımlarında, çalışma ışığını belirleyen genel aydınlatmalar, işlevsel ve gözü yormayan yalın tasarımlardan oluşmaktadır. İşlevselliğin yanında binanın tamamında farklı bir ışık etkisi hedeflenmiştir. Projenin genelinde her katta bulunan koridorlar, bekleme bölümleri,

kolonlar, danışma bölümleri gibi sirkülasyon alanlarında gizli ışık efektleri yoğun olarak hissedilmektedir. Mimarideki yalın ve çağdaş tasarımın etkisi ışık ile kuvvetlendirilmiştir

Tavan ve döşemede uygulanan Modüler Baseline aydınlatma profilleri ile mimarinin üç boyutu birbirinden koparılmıştır. Aydınlatma sisteminin mekana sağlamış olduğu derinlik binaya farklı bir boyut getirmiştir. Özellikle yükseltilmiş döşeme ve kolon etrafındaki uygulamalarında ışığın gizli etkisi yoğunluk kazanmıştır. Modüler Baseline profil sistemi ile binanın tavan ve

döşemelerindeki köşe bitiş detaylarını saklamak yerine ısı etkisi ile ortaya çıkarmak mimarideki şeffaf düşüncüyü de göstermektedir. Modular Baseline alüminyum profil içerisindeki flüoresan ampul tasarımı ile farklı ölçülerdeki uzantılar kesintisiz olarak ortaya çıkartılmıştır. Projedeki ölçülere göre özel üretilen ve ampul tasarımı yapılan profiller büyük bir titizlik ile birebir uygulanmıştır. Duvarlara gömme olarak entegre edilen sistem mimarinin içerisine dahil edilmiştir. Görülüyor ki aydınlatmanın, binanın bütünlüğüne dahil edilebilmesi için proje aşamasında düşünülmesi gerekmektedir. Işık bir obje olarak algılanmamalı, mekanın amacına ve gereksinimlerine uygun olarak düşünülmüş aydınlatma tasarımının neticesi olmalıdır.

Modular Baseline profillerin 22 kattan oluşan bu çağdaş ve büyük ölçekli projede her katta farklı ölçeklerdeki sirkülasyon alanlarında uygulanmış olması, tüm ayrıntıların proje aşamasında düşünüldüğünü ve aydınlatmanın binadaki önem derecesinin bilincini göstermektedir.

Modular Half Pipe lineer profil sistemi mimari detaylara ve mekana göre özel tasarlanıp üretilmektedir. Yarım boru şeklindeki profil sistemi içerisine çeşitli ampul tiplerini içeren farklı boyutlardaki modüller yerleştirilerek tasarım yapılmaktadır. 20. kat VIP toplantı odasında, genel aydınlatma dışında toplantı masanın bütünlüğünü mekandan ayıran ve aynı zamanda gözü yormayan, farklı ve dinamik bir sistem düşünülmüştür. Half Pipe profil sistemi, binanın her mekanında olduğu gibi toplantı odasında da şeffaf, sade ve yenilikçi düşünce anlayışını yansıtmaktadır.

Aydınlatma tasarımcıları, işlevsel ve farklı tasarımları içeren ürün çeşitliliği ile değişik projelerde yaratıcılığı ön planda tutarak çeşitli çözümler sunmaktadır. Akbank Operasyon Merkezi'nde kullanılan ürünler de gösteriyor ki, aydınlatma önceden yaratılması gereken bir ışık senaryosudur.

Proje katılımcıları:

Mimari proje: Kurtul Erkmen ve Gürhan Bakırküre, KG Mimarlık

Uygulama: Net Mühendislik

Aydınlatma tasarımı: Hi-Tec Aydınlatma ve KG Mimarlık

Kullanılan ürünler:

Toplantı odasındaki tavan aydınlatması: Modular Half Pipe

Diğer tavan ve döşeme aydınlatması: Modular Baseline

Sarar Mağazaları

Metin: Dr. Tuba Bostancı Başkan
Fotograflar: Kaan Verdioğlu

Sarar, Türkiye ve dünyadaki şubeleri ile özellikle erkek giyiminde çok ünlü bir mağaza zinciridir. Türkiye'nin çeşitli şehirlerinde toplam 45 mağazası bulunmaktadır. Ayrıca, özellikle ABD, Belçika, Hollanda, Almanya, İspanya, Rusya başta olmak üzere, 16 ülkede de mağazalara sahiptir. İlk Sarar mağazası, Abdullah Sarar tarafından, 1944 yılında Eskişehir'de açılmıştır. Günümüzde, Sarar'ın yeni mimari konseptine uygun olarak yeni bir aydınlatma konsepti, aydınlatma tasarımcıları tarafından, mimarlarla yapılan ortak çalışmalar sonucunda oluşturulmuştur. Nisan 2004'ten bu yana, 10 mağazanın aydınlatma tasarımı gerçekleştirilmiştir.

Sarar mağazaları genellikle bir ya da iki kattan oluşmaktadır. Showroom'ların tavan yapıları 60 x 60 cm modüler asma tavadır. Ayrıca, tavanda duvar boyunca sıralanan rafları aydınlatacak armatürlerin yerleştirileceği "aydınlatma çizgisi" bulunmaktadır.

Showroom içinde, rafların yanı sıra üçlü kutular, kemer, kravat ve pantolon standları, katlı standlar, gömlek masaları, oturma grupları yer almaktadır. Bu mağazalarda aydınlatma tasarımının temel amaçları, dikkat çekici ve rahat bir atmosfer yaratmak ve showroom içinde temel yönlendirmeyi sağlamaktır.

Showroom'da genel aydınlatma, Mezzo MBN 210Y 36 tipi, geniş açılı, yönlendirilebilir gömme spot armatürlerle sağlanmaktadır. Bu armatürler, 60 x 60 cm modüler asma tavana göre yerleştirilmiştir. Raflar ve duvar boyunca sıralanan öteki elemanların vurgu aydınlatması ise, Mezzo MBN 210Y 12 tipi dar açılı, yönlendirilebilir gömme spot armatürlerle sağlanmaktadır. Her iki tip armatürün içinde de, renk kodu 830 olan, 70 W gücünde CDM-T lamba bulunmaktadır. Ayrıca, raflar ve üçlü kutuların lokal aydınlatması, 12V/50 W halojen lambalı QBS 560/020 tipi, gömme mini spotlarla sağlanmaktadır. Vitrinlerde, dikkat çekici bir ortam yaratmak amacıyla, Musa MRS 612/070 EB 12 tipi yönlendirilebilir dar açılı projektörler kullanılmaktadır. Projektörün içindeki lamba 830 renk kodlu, 70 W gücünde CDM-TC lambadır. Ayrıca, showroom içindeki kabinler de, QBS 560/020 tipi spotlarla aydınlatılmaktadır.

Sarar mağazalarında yeni aydınlatma konsepti ile alışveriş alışkanlığı yenilenmiş ve mekan içinde özel ilgi alanları yaratılmıştır.

Proje katılımcıları:

Aydınlatma tasarımı ve uygulama: Türk Philips Aydınlatma

Mimari tasarım: Sarar AS

Mimar: Nihat Keskin

Kullanılan ürünler:

Showroom'da genel aydınlatma: Philips, Mezzo MBN 210Y 36 tipi, geniş açılı, yönlendirilebilir gömme spot armatürler

Raf ve duvarlarda vurgu aydınlatması: Philips, Mezzo MBN 210Y 12 tipi dar açılı, yönlendirilebilir gömme spot armatürler

Raflarda ilave projektörler: Philips, Musa MRS 612/070 EB 12 tipi yönlendirilebilir dar açılı projektörler

Günseli Güler

1973 doğumlu. Almanya'da Darmstadt Teknik Üniversitesi'nde mimarlık eğitimi aldı. Darmstadt, Frankfurt ve New York'ta çeşitli mimari bürolarda çalıştı.

Nina Breuer

1974 doğumlu. Almanya'da Darmstadt Teknik Üniversitesi'nde mimarlık eğitimi aldı. Hamburg, Dusseldorf ve Paris'te çeşitli mimari bürolarda çalıştı.

Bernd Conzelmann

1969 doğumlu. Almanya'da Darmstadt Teknik Üniversitesi'nde mimarlık eğitimi aldı. Darmstadt, Frankfurt ve Los Angeles'te çeşitli mimari bürolarda çalıştı.

Günseli Güler ve Liuhta

Aydınlatma Ürün Tasarımcısı

Almanya'da iki mimar arkadaşıyla kurduğu Liuhta isimli şirketinde aydınlatma ürün tasarımları yapan Günseli Güler, aydınlatma tasarımı üzerine sorduğumuz soruları yanıtladı:

Bize kendinizi tanıtır mısınız?

Bir ressam olan babam Mehmet Güler'in bana sağlamış olduğu sanat ve kültür ortamında yetişmiş olmam, sanırım estetik zevklerimin belli bir düzeye ulaşmasına ve mimarlık tahsili yapmamdaki kararına neden oldu. Işık, mimari çalışmalarında her zaman beni ilgilendiren bir elementti ve mimarlık çalışmalarında da ışığı her zaman projelerimin bir parçası olarak gördüm ve uyguladım.

Kişisel bilgilerinize ek olarak şu anda içinde bulunduğunuz oluşum olan Liuhta şirketi hakkında bilgilendirme yapar mısınız ve hem kişisel olarak, hem de Liuhta olarak aydınlatma ürün tasarımına yaklaşımlarınız hakkında bilgi verir misiniz?

"Liuhta Architektur+Design" grubumuz üç genç mimar arkadaşın bir araya gelmesiyle; beraber tartışmak, fikirler üretmek ve uygulamak amacıyla, Bernd Conzelmann, Nina Breuer, Günseli Güler tarafından oluşturuldu.

Mimarlık, sadece mimari işlevin yerine getirilmesi değil, insan yaşamında sosyal, kültürel, estetik ve çevre sorunlarında da çözüm arayan ve çok yönlü sorumluluğu olan bir uğraştır.

Tasarım, form ve işlevin birbiriyle bağdaşması; sadece mimaride değil en küçük bir elementte bile aynı amaçtır. Örneğin günlük hayatımızda kullandığımız eşyalar ve çevremizi sarmalayan her türlü üretim gibi. Tasarım üretimimizde amacımız; biçimi, materyalin ve objenin işlev ve özelliklerini göz önünde tutarak olabildiğince basite ve soyuta indirgemek, yalın bir dil yaratmaktır.

Daha öğrenimimiz sırasında çevremizi saran günlük eşyaların form ve işlevi kendi aramızda her zaman tartışmalara ve fikirler üretmemize neden oluyordu. Dolayısıyla tasarım her zaman bizi ilgilendiren, ilgisimizi çeken ve bu konuda müdahale etme gereksinimi duyduğumuz bir alan oldu. Özellikle ışık, inancımıza göre insan yaşamında önemli rolü olan bir faktördür. Kanımızca objelerin tasarım ve uygulamasında teknik işlevin yanında, insanların duyu ve algılamaları da büyük rol oynamaktadır. Adımız da (Liuhta) eski Alman dilinde "aydınlık, ışık, güneş" anlamına gelmektedir.

Grubumuzun oluşmasından sonra ilk etkinliğimiz, tasarımlarımızı Londra, 'Designers Block 2003' tasarım fuarında sergilemek oldu.

İşe başladığımızda, bu girişimimizin, fikir üretmek, uygulama öncesi çalışmalar ve prototiplerin üretilmesinin büyük bir güç ve uğraşı gerektirdiğinin ayırdına vardık. Buna rağmen kısa süre sonra ilk Liuhta ürünleri ortaya çıkmaya başlamıştı.

Londra'daki fuar, bu konudaki uzman bir toplum karşısında bizim için önemli bir deneyim ve aynı zamanda yaptığımız işler için de önemli bir başarı oldu. Bu sergi nedeniyle sonraki yıl Milano'da düzenlenen, genç tasarımcılara yönelik Uluslararası Mobilya Fuarı bünyesindeki Salone Satellite'e davet edildik.

Fuarlardan sonra çalışmalarımız uluslararası basında geniş yankı ve ilgi uyandırdı. Bunun sonucu olarak da dünyanın birçok ülkesindeki çeşitli kuruluşlardan; örneğin mimarlık, iç mimarlık bürolarından ve ticari kurumlardan arandık. Bugün bir İtalyan aksesuar ve mobilya şirketiyle iş birliğindeyiz. Işıklar için ise üretici firmalar ile görüşme ve anlaşma aşamasındayız.

Sizce bir ürün tasarımcısı ve özel olarak bir aydınlatma ürün tasarımcısı ne gibi özelliklere ve yeteneklere haiz olmalı?

Kanımca biz, mimar, tasarımcı veya endüstri tasarımcısı olarak obje ve mimari tasarımda birbirine eşdeğer sorunların çözümünüyle yükümlüyüz. Bu nedenle uğraşımız ve amacımız aynıdır ve birbirinin benzeridir.

Yeni fikirlerin geliştirilmesinde ve uygulamasında teknik bilgiler ve malzemenin özelliklerini tanımanın belli bir rolü olduğu elbette yadsınamaz. Ama bir sorunun çözümünde, soruna alışılmışın dışında yeni bir açıdan bakmak, insanların, toplumun yaşam biçimini izlemek, onların sosyal ve kültürel yapılarını gözeterek yeni, taze ve ilginç fikirlerin üretilmesine olanak sağlar.

Türkiye'deki şirketler ile ortak çalışmalar yapmayı ve Türkiye pazarına da ürünleriniz ile girmeyi düşünmekte misiniz?

Türk pazarı ve insanını, Alman pazarından ayıran en önemli faktör, Türk insanının kültürel tarihi, ülkeye özgü el sanatları ve ülkenin mimarisidir. Sadece bu fark bile bir mimardan bir tasarımcı yaratmak beklentisine yetmez mi?

Ben şahsen çalışmalarımın Türkiye ile Almanya arasında bir bağlantı kurmasından son derece mutlu olacağımı burada belirtmek isterim.

Gelecek ile ilgili aydınlatma tasarımlarına yönelik planlarınıza değinebilir misiniz?

Işık objeleri Liuhta'nın başlangıcıydı. Ancak

ismimiz mimarlık ve tasarımı içerir. Obje tasarımı yaparken mimarlığımızı da gözden uzak tutmamaya özen gösteriyoruz ve kendimizi küçükten büyüğe geliştirmek istiyoruz.

Işıklarımızdaki tasarım anlayışı nedeniyle Alman Tasarım Kulübü tarafından dükkan iç mimarisi ile ilgili bir yarışmaya davet edildik. Bu çalışma bir nevi alan değiştirmemize olanak sağladı. Bu yarışmada birinciliği aldık ve amaca yönelik bir seri dükkan iç mimarisi ile ilgili Liuhta -Mobilya serisi üretildi. Ve şimdi bu mobilyalar Almanya'da çeşitli işbirlikleri yaratarak bir çok ayakkabı mağazalarında uygulama alanı bulmaktadır. Bunları planlayan ve uygulayan büro Liuhta'dır.

Bu süreç içinde edindiğimiz zengin deneyimlerin yanısıra yetkili uygulayıcı firmaları da beraber çalışmak için kazanmış olduk ve geleceğe büyük umutla bakıyoruz.

Cubes

Küpler küçük dekor ışıklandırlar. Enerjileri kendi bünyelerinde olduğundan çok yönlü kullanıma özelliğine sahiptirler. Dört küp mat ve parlak akrilik materyalinden oluşmaktadır ve ceviz ağacından hazırlanmış bir kutu içindedirler. Işıklar beyaz ve portakal rengi LED'lerden oluşmaktadır. Küplerin döndürülmesiyle ışıklar yanar ve söner.

Boyut: 60 / 60 / 60 mm

ClipClap

Başlangıçta diz üstü bilgisayar kullanıcıları için USB bağlantılı katlanılabilir küçük bir ışık objesi olarak düşünülmüştü. Bu düşünceden diz üstü bilgisayar formunda bir ışık objesi meydana geldi.

Çalışma ışığı, modül sistem çelik akrilik cam, beyaz LED ışıkları.

Boyut: 250 / 120 / 14 mm

Deniz Tunç

1967 İstanbul doğumlu olan Deniz Tunç, Mimar Sinan Üniversitesi Sahne Tasarımı ve Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Endüstriyel Tasarım Bölümleri'nde eğitim almıştır. 1991 - 1996 yılları arasında sinema ve reklam filmlerinde dekor kostüm tasarımı ve sanat yönetmenliği yapmış, değişik şirketlerde de tasarımcı olarak çalışmıştır.

1996 - 2000 yılları arasında lokanta, ev ve işyeri mekan tasarımları yapmış olan Tunç, 2000 yılından beri Nisantasi'nda açtığı showroom'unda tasarımlarını sergilemektedir. Çizgisini "Yeni Osmanlı" kendisini de "ambiyans danışmanı" olarak tanımlayan Deniz Tunç, showroom'unda sadece kendi tasarımlarını sergilemektedir.

Deniz Tunç

Aydınlatma Ürün Tasarımcısı

Beş yıldan beri kendi adını taşıyan Deniz Tunç Tasarım isimli şirketinde aydınlatma ürün tasarımları yapan Deniz Tunç, aydınlatma tasarımı üzerine sorduğumuz soruları yanıtladı:

Bize kendinizi tanıtır mısınız?

Aslında her şey sinemaya olan ilgim ile başladı. Bu nedenle sahne tasarımı okumaya karar verdim. Sahne tasarımı geçmiş ve geleceğe ait dekor, kostüm ve ambiyans olarak her şeyi tasarlamama imkan tanıyordu. Birçok reklam ve sinema filmlerine dekor ve kostüm hazırladım. Sonra hayatın içerisindeki her şeyi tasarlamaya karar verip endüstri tasarımında master yaptım. Gön Deri ve Hotiç'de deri ürünleri koleksiyonları hazırladım. Daha sonra lokanta, ev ve işyerleri için iç mekan tasarımları yaparken 2000 yılında "Deniz Tunç Tasarım" adı ile mağazamı açtım.

Kişisel olarak aydınlatma ürün tasarımına yaklaşımlarınız hakkında bilgi verir misiniz?

Işıklar bir mekanı yeniden yaratabilen, dekorasyonun mücevherleri bence... Kültürümüze yabancılaşmadan, tanıdık formları, motifleri modernize edip kullanarak heykelsi ışıklar tasarlıyorum. Birer sanat nesnesi gibi algılasınlar istiyorum. Kondukları mekanlara kişilik katsınlar, günümüz dünyasının içine işlemiş çok katmanlı kültürümüzü hissettirsin, tarihimizi hatırlatsın, yaşanmışlık duygusu versinler. Osmanlı ve Selçuklu formlarını grafik bir tat ile yeniden yorumluyorum. El işçiliği, kullandığım sanayi malzemelerine farklı bir plastik anlam kazandırıyor; Haute Couture ışıklar...

Renk olarak patine ile matlaştırılmış altın ve gümüşün yanı sıra nötr renkleri; motif olarak tarihsel bir çağrışımı olduğunu düşündüğüm bütün geleneksel motifleri; malzeme olarak da gümüş ve altın varakları, çağdaş sanayi telini, tespihlerin kendilerini, renkli ipliklerde püskülleri, bronz ve diğer metalleri kullanıyorum.

"Neo Ottoman" (Yeni Osmanlı) adını taşıyan yeni Deniz Tunç Tasarım Koleksiyonu'nda paravanlar, oturma elemanları ve ışıklar: Çintemani ve Rumi desenlerinin farklı yorumlarıyla tasarlanmış ışıklar, semazenlerin mistik dönüş hareketini anımsatan "Semazen", silueti cami minareleri ile bezeli İstanbul'u hatırlatan minik alem ve kristal damlacıklarından oluşan "İstanbul", kandillerden yola çıkılarak tasarlanmış püsküllü aplikler "Hürrem" ve "Harem".

Sizce bir ürün tasarımcısı ve özel olarak bir aydınlatma ürün tasarımcısı ne gibi özelliklere ve yeteneklere haiz olmalı?

Bir araba, ayakkabı, ışık ya da kanepeler tasarlıyor olabiliriz. Tasarım, ürünün ruhunu ve işlevselliğini birlikte düşünebilmektir. Ürünün "neden?" tasarlandığı önemli. Bir aydınlatma sistemini oluştururken ışığın siddeti, yönü, ısı, rengi, kendi içinde ve dışında oluşturduğu

gölgeler, malzemenin ısıya ve ışığa direnci, hafifliği, ağırlığı, kullanıldığı yer, bölge... Gözetilmesi gereken ilk aklıma gelen unsurlar. Sahne tasarımı eğitimi aldığım için atmosfer yaratabilmek benim adıma önemli. Tasarladığım her üründe objenin kimlik sorunu ile derdim var: Hangi mekanda? Kimin için? Ne amaçla?

İstanbul'daki bir ev, Milano'daki ya da New York'taki bir evle aynı olmamalı. Yaşanan şehir ve ülkenin insanların, yaşam şekilleri, kültürleri, kişilikleri, alışkanlıkları, gelenek ve görenekleri... Hepsini tasarıma yansıtmaya çalışırım.

Gelecek ile ilgili aydınlatma tasarımlarına yönelik planlarınıza değinebilir misiniz?

Küreselleşmenin kendisine değil tekdüzeliğine karşı etnik kökenli bir seçeneği uluslararası tasarım dünyasına sunmak en büyük amacım. Geçen yıl Ağustos ayında Frankfurt'taki Tendence Lifestyle Fuarı'nın "Türkiye: Doğu Batı'yla Buluşuyor" Standı'nda sergilenmek üzere uluslararası bir jüri tarafından seçilen 14 Türk tasarımcıdan biriydim. Hedefim bunun gibi başka uluslararası platformlarda da yer alabilmek.

Ekleme istedikleriniz?

Seri üretimin soğuk tuzaklarına düşmeden el işçiliğini, unutulmuş ustaları nasıl günümüze taşıyabilirim arayışı beni kendi kültürümüze doğru başlattığım serüvene yöneltti. Bu sayede hem desen dedektifliği oynadım, hem de günümüz malzemelerini bu desenlerle nasıl buluştururum arayışlarından Osmanlı ve Selçuklu'ya yöneldim.

Yeni koleksiyonum Neo-Ottoman birkaç amacın bir potada eritilip modern yaşam anlayışına alternatif getirilmesi olarak tanımlanabilir: Osmanlı el işçiliği sanatının yeniden yorumlanarak günümüz yaşam stiline serpiştirilmesi, seri üretim anlayışının başının döndürülüp şaşırtılması, Ermeni-Türk-Rum ustalarının eski teknikleri ile geleneksel Osmanlı desenlerini, yeni formlarda hayata geçirip alternatif bir yaşam kültürüne sunulması, küreselleşmenin kendisine değil, ama tekdüzeliğine karşı bir alternatif oluşturularak, kendi kültürümüz penceresinden farklı bir bakış sunulması

Hürrem

Çintemani

Hilal

Semazen

Üçlü Uyum

Olimpiyat şehri Heraklion gece tüm güzelliğini yansıtıyor.

Metin: Georgios Paissidis
Fotoğraflar: Georgios Paissidis

Aydınlatmanın, tasarım açısından ve de insanın kendini güvende hissetmesi açısından nasıl bir etki sağladığı Heraklion örneğinde izlenebilir. Gündüzleri 70 metre uzunluğundaki yapı, şehrin görüntüsünde nerdeyse kaybolmaktadır, ancak gece ise yapıyı görmemek mümkün değil.

Denizyolları ile ya da havalimanından gelirken 70 metre uzunluğunda aydınlatılmış taş konstrüksiyonu kaçırmak mümkün değil. Temelde yaya geçidi olarak kullanılan tünel, yalnızca şehrin farklı alanlarını birbirine bağlamıyor, aynı zamanda eşit olarak konumlandırılmış 4.5 metre yüksekliğindeki kemerlerden

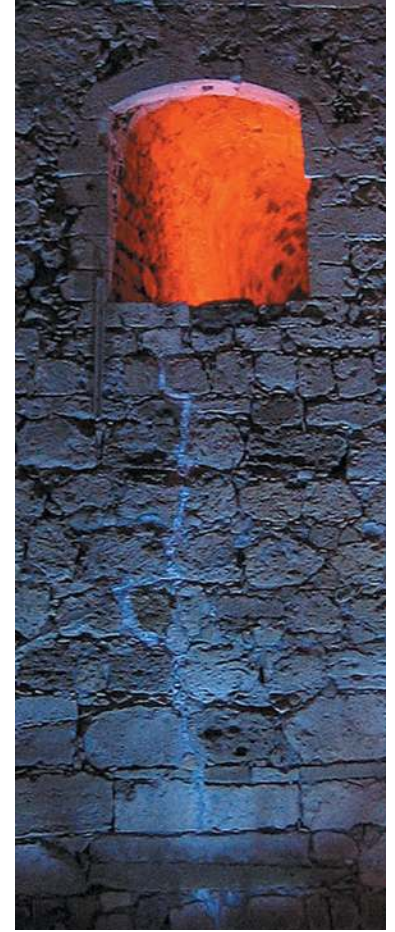
denize bakış imkanı sağlayan keyifli bir atmosferi oluşturuyor. Gün içinde karanlık gölgelere sarılan silindirik tünel, gece tüm güzelliğini sergiliyor. İnsan ve ışığın bulunduğu bu canlı mekan, aydınlık ve karanlık arasındaki kontrastın, soğuk ile sıcak, yaya ve araçların karşılaşma noktasına dönüşüyor.

Bu alışılmamış projede, binanın gölge, ışık ve renk ile şekillendirilmesi istenmiş. Arsenal'in dış ve doğu alanları çevre mekanlarının bir parçası olduğu için her iki alanda da çalışılmış. Ancak mekanlar gün ışığında tamamen farklı görünüyor. Gün içinde, kemerli ön zemin aydınlık ve tünelin içi

karanlık; gece ise, tünelin aydınlık iç alanı sokak cephesine bakan karanlık ön cepheye yoğun bir kontrast oluşturuyor.

Projenin estetik kalitesini iyileştirme çabalarının yanı sıra, ikinci hedef binanın fonksiyonunu artırmak olmuş. Trafik akısını yönlendirmesi gereken Doğu Arsenal, proje öncesinde tamamen karanlıkmış. Artık kemerli tünelin iç alanı bir tarafta hafif bir mavi ışık ile ve diğer tarafta sarı ışığın gölge oyunları ile aydınlatılıyor. Bu da projeyi gün ışığında nasıl gördüğümüz ile ilgili. Genelde gün ışığını iki eleman çerçevesinde görmeye alıştık: masmavi gökyüzünden yansıyan yayılmış ışık ve sarı güneş ışınları. Dünyada biz ışığı beyaz olarak algılıyoruz. Sarı ışık, kemerlerin

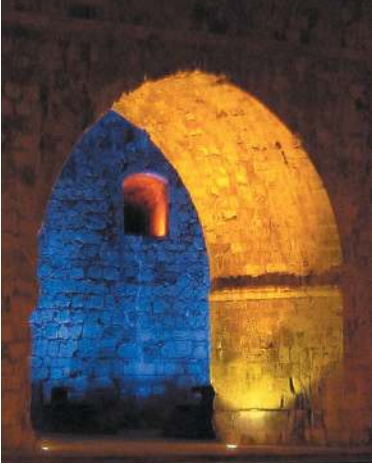

iç alanını sadece ortalama 70 cd/m²'lik bir aydınlatma gücü ile kaplıyor, mavi ışık ise tünelin duvar yüzeyine on kat daha az olan 7 cd/m²'lik aydınlatma gücü ile yansıyor. Her iki renkte aydınlatılan yüzeyler kemerlerde yumuşak bir hava veren beyaz ışık sağlıyor. Beyaz ışık tünelin duvarlarında soğuk bir hava estiriyor ve geçidin merkezinde $x = 0,41$ ve $y = 0,38$ koordinatlarında elde edilmiş. Daha uzaktan bakanlar için çevre, renkli ve etkileyici. Bu arada renk kombinasyonları enerji tasarrufu sağlayan ışık ortamının tüm fonksiyonel koşullarını yerine getiriyor. Bu koşullar şehrin gece resmini oluşturmak için beyaz ışığa yönelik geliştirilmiş.

Yaya yolu üzerinde 0,80'lik değerde örnek bir eşitlik ile ortalama aydınlatma 6 lux seviyesinde tutulmuş. Mavi ışık, kemerlerin arkasından yansıyor ve derinlik duygusu yaratıyor. Işık hassasiyetinden dolayı, var olan şartlara göre tercih edilen mavi renk, asimetrik ışık dağılımı yapabilen ve projektörlerin içerisine takılan 70 Watt'lık mavi lambalardan oluşmuş. Sarı ışığı elde etmek için projektörlere takılan iki renkli filtre sayesinde ayrıca simetrik olarak ışığın dağılımı ve 70 Watt'lık mavi lambanın renginin değişmesi sağlanmıştır. İki renkli filtrenin spektral hassasiyetinden dolayı ışık, karanlık alanda, yerden aydınlık kemerinin en üst noktasında hafif

bir renk açılması gösteriyor. Her iki projektör de balast ile çalışıyor. Her kemer için çapraz ayarlanmış projektörler sayesinde, sadece bir kıvrımın görüldüğü bölüm saraydan daha net izlenebilmektedir. Duvara asimetrik gölgeler yansıtılmakta ve böylece insana nostaljik bir izlenim vermektedir. Işık, aynı zamanda, düzgün olmayan kıvrımları, paralel olmayan duvarları ve bunların arkasında bulunan tam dik olmayan diğer duvarları belirginleştirmek üzere ayarlanmış. Üst kısımlar 35 Watt'lık T5-lambaları ile aydınlatılmış. Yukarıdaki bölümde yansıtılan renk, kırmızı renginden dolayı %82, renk kartının kenar hatları itibarıyla $x = 0,59$ ve $y = 0,35$ olarak daha doygün bir görünüm

Gündüzleri şehrin ön cephesi belirginlesirken, geceleri tam tersi oluyor. Mavi aydınlatılmış iç alan, daha derin bir bakış sağlıyor ve yapının kenarlarını sarı aydınlatılmış kemerlere kadar arkada bırakıyor. Işığın sayesinde bir dönüşüm.

Atmosfer, farklı alanların yüzey aydınlatılmasından ve bunların değişik renklerle birbirinden ayrılmasından oluşuyor.

sağlamakta.

Aydınlığı, renk yoğunluğu, daha doğrusu renk değeri miktarı ile karıştırdığımız için, yukarıdaki lamba 30 cd/m²'de daha açık renkte görünmektedir.

Işık hesaplaması sayesinde ışığın mükemmel bir şekilde Olimpiyat seyrinde bulunan tarihi esere yansıtmasını sağlamak mümkün olmuştur. Heraklion'daki Doğu Arsenal şehrin gece görüntüsünün bir parçası olmuştur ve şimdi çevre ile çok güzel uyum sağlamaktadır. En ufak detaylar bile yakında bulunan tarihi eserler ile uyum içerisindedir. Tünelin küçük açılımındaki çeşitli birim renkleri, limanın diğer bölümünde bulunan saray tünellerinin tıpa tıp aynılardır. Suyun üzerine yapılan ilave yansımalar, çevre ve insanlar ile bir uyum sağlamak için tasarlanmıştır. Doğu Arsenal projesi yaz mevsiminde Heraklion'daki olimpiik futbol oyunları öncesi tamamlanmıştır. Aydınlatma tasarımı Atina'daki ışık planlama bürosu yetkilisi, Dr. Passidis ve Sotiris Bravos ile her ikisi ile işbirliğinde olan mimar Iva Vassileva sayesinde geliştirilmiştir. Tüm çalışma Heraklion Night Lighting Master Plan'a ait büyük projenin bir parçasıdır. Doğu Arsenal'in ve sarayın aydınlatılması

ile baş şehir Kretas içerisinde yeni bir alan açılmıştır.

Proje katılımcıları:

Aydınlatma Tasarımı: Georgios Paissidis, Iva Vassileva

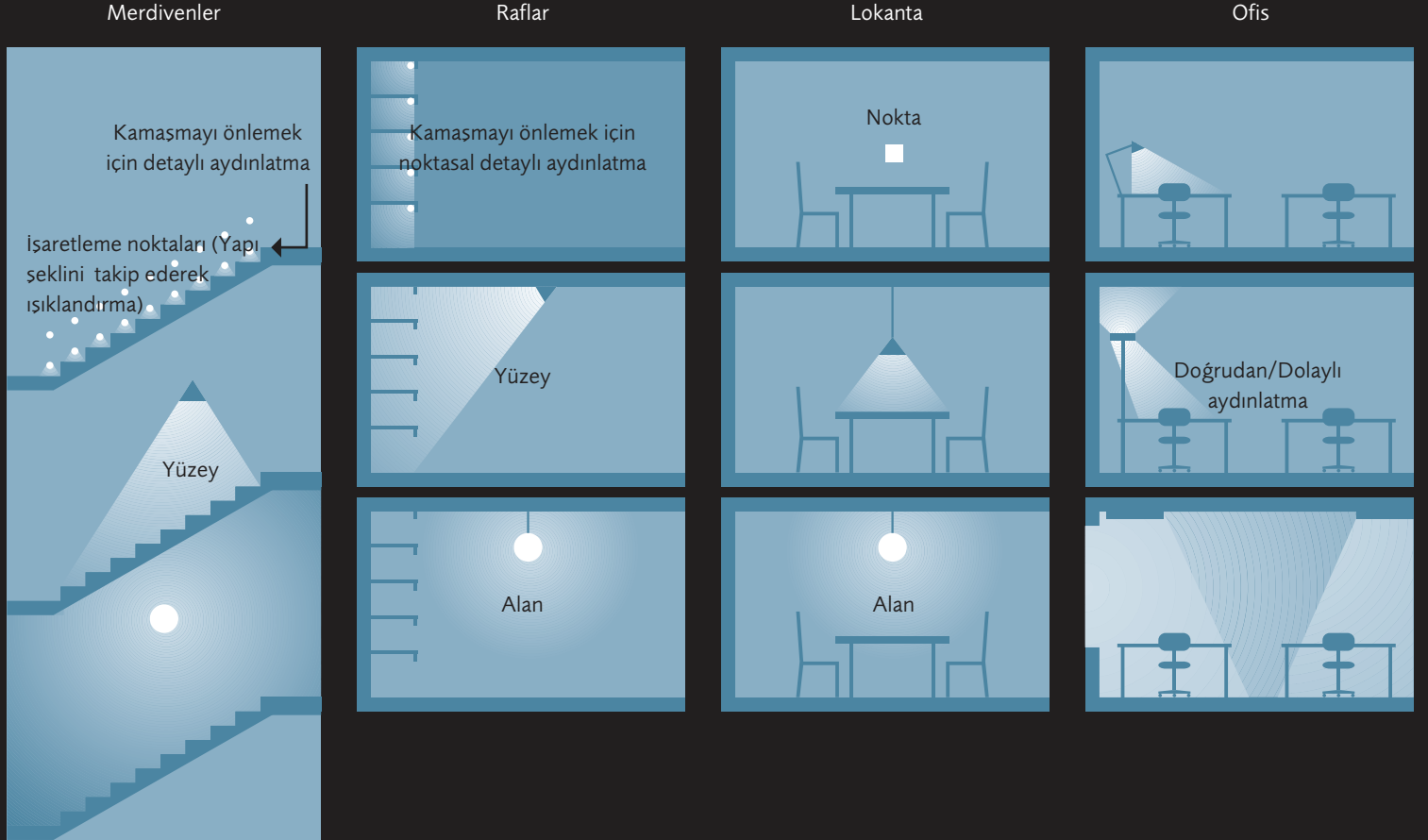
Kullanılan ürünler:

Renkli lambalar: BLV

Beyaz lambalar: Osram, Es-system

Seri (4):

Proje için Aydınlatma Tasarımı

Son PLD sayısında ışık akımının yönlendirilmesi, lambanın en önemli özelliği olarak belirtilmişti. Bu bölümde aydınlatıcının mekan içerisindeki konumu tanımlanıyor. Tamamıyla veya kısmen mekan, ışığın yansıma alanı olarak görülür.

Seri (4): Proje için Aydınlatma Tasarımı

Aydınlatma tasarımcısı, bir proje için ışığı tasarlarken, yüzeydeki ışığın boyutları hakkında temel bir karara varmalıdır:

- ışık noktası
- aydınlatılan alan
- aydınlatılan yüzey

Genelde ışık kaynağının kendisi olan ışık noktası, tek bir obje olarak sinyal özelliğine sahiptir, lineer grup düzeninde bir yönü gösterir. Merdivene paralel olarak bir dizi aydınlatıcı yerleştirilmiş ise, bu dizi mekanın fonksiyon akışında baskındır. Eğer lambalar iki basamak arasına kasma olmay önleyecek şekilde yerleştirilmiş ise, merdiven, bir ışıklı merdivene dönüştürülmüştür ve yine mekana hakimdir. Bir merdiven alanının mekansal aydınlatılmasında dikkat edilecek husus basılan basamağın cephe görünümünden daha kuvvetli aydınlatılması gerektiğidir. Aydınlatma diyotlarının farklı güçleri ile basamakların daha iyi algılanması sağlanır.

Bir rafa aydınlatma entegre edildiğinde, diğer mekan alanları içerisinde rafın daha net algılanması sağlanır. Bu tasarımsal ve maliyetli çalışma, özellikle değerli malzemeler taşıyan raflarda kendisini amorti eder. Alan ve yüzey aydınlatması konusunda merdivende olan hususlar aynen geçerlidir.

Lokantalarda noktasal aydınlatma gerekli havayı ve yüzey aydınlatmasını sağlar. Bu tür obje aydınlatmalarında "seçkin lokanta", "konforlu mekan" ve "kantin" gibi uygulama farklılıkları ortaya çıkabilir.

Yemek ortamında daha çok görsel anlamda üst düzey ambiyans talep edilirken, ofis aydınlatmasında fonksiyonel görme ön plandadır. Çalışma yüzeyinin iyi aydınlatılması ve görüş alanındaki tüm yüzey kontrastlarının hassas belirlenmesi iyi bir çalışma performansının ön koşuludur. Burada doğrudan ve dolaylı ışık arasındaki dengenin sağlanması önemlidir. Ekran önündeki alanların tasarlanması konusunda, normlar, literatür ve yasalarda belirtilen uyarıların dikkate alınması gerekir, ancak özel uygulamalarda bu konular bir yönerge olarak değerlendirilir.

Görüş

Okumakta olduğunuz metin ve grafikler içerisinde ürün çeşitliliği, aydınlatma, ışık tekniği ve düzenlemeler, kararlar ve önerilerin tümü işlenememektedir. İçeriğin ana fikri mekan içerisinde ışığı ve ışığın, objelere olan ulaşma şekli kısaca tanımlamaktadır. Burada asıl olan aydınlatma tasarımcılarının vereceği kararlardır.

İlk atılacak adım ampul, lamba ve ışık kaynaklarından çıkan ışık miktarının kontrollü kullanımıdır. İkinci adım ise, eğer ışık planlamacısı olarak konu üzerinde etki sahibi iseniz, ışığın yönetilmesi için yüzeylerin seçilmesidir. Üçüncü adım ise en zor olan adımdır: Işık, algılamadan ayrılmaz ve algılama mekan ile bütündür. Özetlemek gerekirse, ışık planlaması bir nevi mekan tasarımıdır.

Prof. Gero Canzler

LED Flexible Serisi

Esnek gövde yapısı ile farklı formlara kolaylıkla uygulanabilen LED Flexible Serisi, ısığı, estetiği, kullanım ve uygulama kolaylığını, uzun kullanım ömrünü (100000 saat) ve tasarrufu (enerjiden %98) bünyesinde topluyor.

Ürünün beyaz, yeşil, mavi, amber sarısı, kırmızı, mor, pembe ve RGB (renk değistiren) renklerdeki seçenekleri ve esnekliği sayesinde kullanım alanı bir hayli geniş. Gizli tavan aydınlatmalarında flüoresan aydınlatmaya alternatif olarak ısığ bandı yaratma amacıyla, bar bankosu altlarında, yuvarlak yada köşeli formlarda duvar ya da tavan içlerinde dekoratif aydınlatma olarak kullanılmakta, objelerde, tabelalarda tasarımcılara sonsuz çözüm olanakları sunmakta.

www.damla-led.com

Lamp 83 Dünyas'nda Yeni Aydınlatma Çağ: Unispot 111

Lamp 83'ün yeni spot serisi Unispot 111, mekan estetiğini bütünleyen sık tasarımı ve trafolu ray adaptörü kullanılması sayesinde küçülen boyutları ile vurgu aydınlatmasında yepyeni bir dönem.

Lamp 83, uzun yıllardır Türkiye distribütörlüğünü yaptığı Global Trac firmasının trafolu ray adaptörünü kullanarak spotların boyutlarını küçültüyor. Geçmişte raya takılan halojen lambalı spotlarda transformatör kullanma zorunluluğu nedeniyle oluşan büyük boyutlar artık gözümüzü rahatsız etmeyecek. Global Trac firmasının ray adaptörü ile transformatörü birleştirerek ortaya çıkardığı bu yenilikçi malzeme ile yapılan spotlar her zaman olduğu gibi ilk olarak Lamp 83 tarafından üretiliyor.

Adaptörün kullanılması ile elde edilen avantajlar: Daha küçük boyutlar ve daha estetik ürün görünümü, bakım kolaylığı, trafonun lambanın bulunduğu hacimden ayrılması nedeniyle soğuk bir ortamda çalıştırılması ve

daha uzun aygıt ömrü, elektronik trafonun sağlamış olduğu daha uzun lamba ömrü ve enerji tasarrufu.

Unispot 111 serisi aygıtlarda 100 Watt gücünde lamba kullanılabiliyor, bu da vurgulamak istediğiniz objeler ve konularda istediğiniz aydınlık seviyesinin kolaylıkla yakalanmasına imkan veriyor. Böylece ürün, mekan estetiğini bütünleyen, dekoratif, etkin vurgu aydınlatması sağlayan bir aydınlatma konseptini olanaklı kılıyor.

Boyutlarının küçüklüğu sayesinde çok daha estetik görüntü sağlayan ürünün diğer avantajları ve üstünlükleri arasında; alüminyum ekstrüzyon gövde, düzgün ısığ dağılımı sağlayan özel açılı yansıtıcı yüzeyi, elektronik transformatörlü ray adaptörü, 350o dik 180o yatay ekseninde hareket edebilme özelliği, 4 / 8 / 24 / 45o ısığ açılı lamba seçenekleri sayılabilir

www.lamp83.com.tr

Yenigün Aydınlatma'dan Işığın Kendisiyle Olan Dansı

Yenigün Aydınlatma'nın sizlere sunduğu Moodlight Panel'in aydınlatmasıyla ışığın adeta kendisiyle yaptığı bire bir dansını ve bu dansın sizi alıp götürdüğü yerleri yaşayabilirsiniz.

Farklı ebatları ve değişik renk seçenekleriyle ve renk değişim efekti ile yanıp sönmeye efekti kullanılarak mekanı büyümlü bir hale getirmek, dikkat çekici bir aydınlatma yapmak bir tek kumanda ile sadece sizin elinizde. İsterseniz bu dansa, müziğin ritmini de ekleyerek ortaya çıkan atmosfer sayesinde, kullanılacak olan mekanda hayat buldurabilirsiniz.

www.yenigunlight.com

Dekoratif Aydınlatmada İtalyan Esintisi

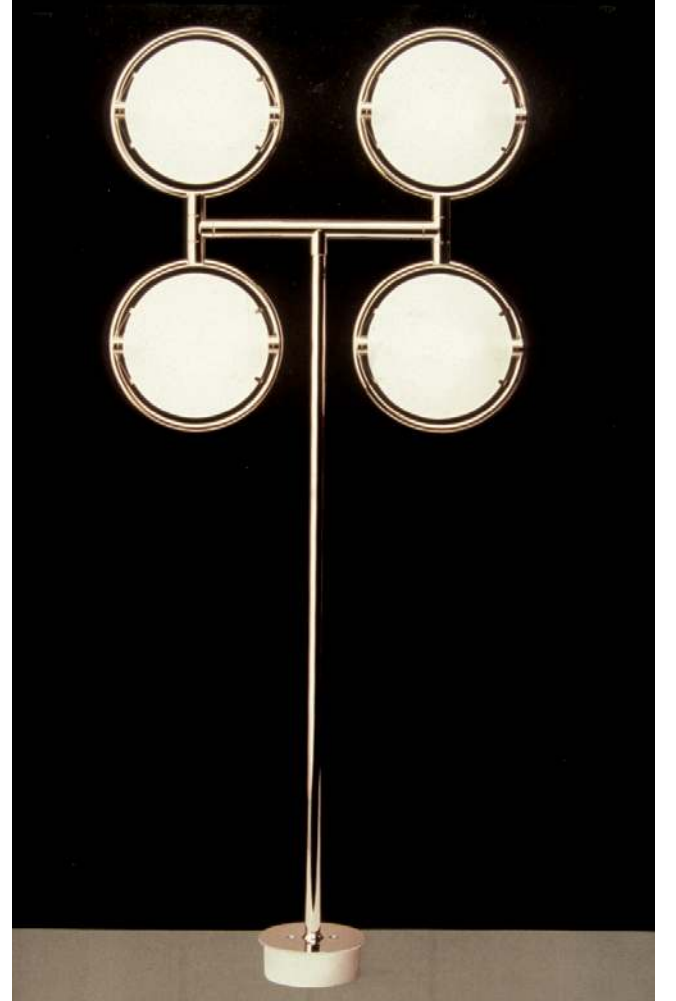
Fontana Arte'den her mekana uygun, çok amaçlı yeni bir ürün serisi: Nobi

Türkiye temsilciliğini Lumina Aydınlatma'nın yaptığı, dünyaca ünlü tasarımcıların imzasını taşıyan tasarımlarıyla birbirinden sık mekanlar yaratan Fontana Arte, şimdi de yeni ürünü "Nobi" ile çok seçenekli aydınlatma çözümleri sunuyor.

Aydınlatma sektöründe dünya çapındaki tartışmasız ünü ile her mekana uygun tasarımlar üreten İtalyan markalardan biri olan Fontana Arte'nin yeni serisi Nobi'nin isteğe bağlı olarak aplık, lambader ya da sarkit armatürlerini, çok seçenekli olarak kullanmak mümkün. Tekli, ikili, üçlü ya da dörtlü alternatifleri bulunan bu ürünler, yine isteğe bağlı olarak yatay ya da dikey olarak da monte edilebiliyor. Nikel kaplı gövde üzerine yerleştirilen ve etrafındaki daire içerisinde farklı yönlerde hareket ettirilebilen beyaz camı ile Nobi, görsel olarak da dekorasyona katkıda bulunuyor.

Lumina Aydınlatma, ev, ofis, showroom aydınlatmasından, mağaza ve otel aydınlatmasına kadar değişik amaçlara hizmet eden birçok projede rahatlıkla kullanılabilen Nobi serisi ile aydınlık ve şık mekanlar yaratmaya devam ediyor.

www.lumina.com.tr

Siteco - DL 800

Aydınlatma, kentsel alanları şekillendiren ve mekana ruh katan unsurlardandır.

Özellikle kentsel alan ve yaya alanları aydınlatması için tasarlanan DL800 ile Siteco, aydınlatma sektörüne yeni bir soluk getirdi. Uluslararası kalite standartlarına uygun olarak üretilen armatür, rotasyonel simetrik ışık dağılımı ve farklı reflektör alternatifleri ile kamaşmasız aydınlatma sistemi sağlar.

Dairesel çizgilerin sivri köşeler ve net bir geometri ile birleştiği armatür dizaynı ve özel direği ile geleneksel ve modern mekanlara uyumu dikkat çekici olan DL800, alüminyum gövdesi, güçlendirilmiş özel dizayn PMMA kapağı ile Siteco'nun dekoratif aydınlatma grubunda IP66 koruma sınıfına sahip ilk armatür olarak sektörün beğenisine sunuldu.

www.siteco.com.tr

iRoad

Iguzzini'nin 2005 J. M. Wilmotte tasarımı iRoad yol aydınlatma armatürleri, şehir aydınlatmasının sadece fonksiyonel değil aynı zamanda estetik de olabileceğini gösteriyor. Işık kirliliğine karşı tüm standartlara uyan, ışık parlaması ve yukarı ışık kaybı olmayan iRoad armatürlerinin yol optikleri direkler arası mesafeyi arttırarak yatırım, enerji ve bakım maliyetlerini azaltmakta.

www.tepta.com.tr

Louis Poulsen'den Munkegaard

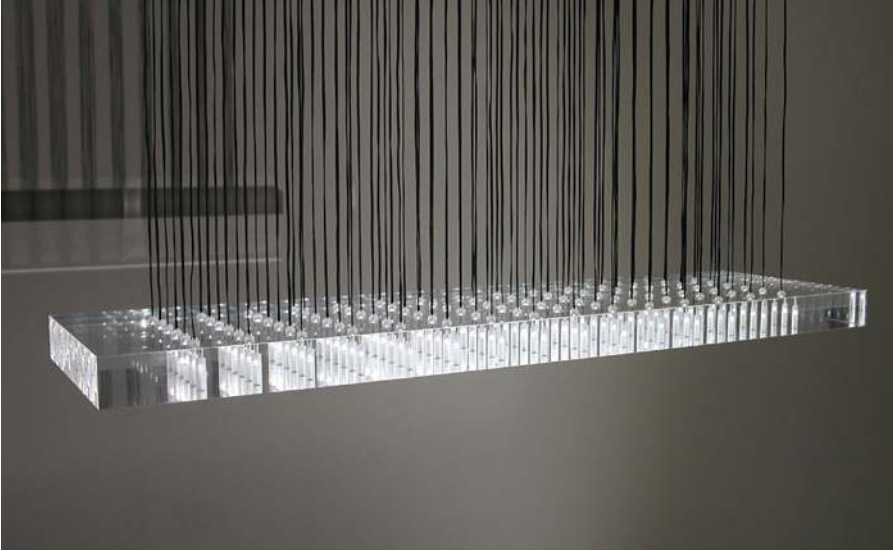
Tasarım: Arne Jacobsen

Asma tavanlara gömme olarak monte edilen bu ürün tavandan hafif sarkan metal ringin taşıdığı opal cam ile sade bir sıklıktadır. Kaliteli cam çizgisi ile opal ve yumuşak bir ışık efekti sağlar.

Metal çerçeve: Parlak krom ya da mat pirinç kaplama
Diffüzör: Beyaz opal cam
Ağırlık: Max. 7 kg
Koruma sınıfı: IP20
Çaplar: Ø 265, Ø 460, Ø 525
Işık kaynağı: 1x60 W A60 E27, 1x32 W TC-TEL (Dim), 3x36 W TC-F (Dim)

www.totalaydinlatma.com

www.louis-poulsen.com

Liuhta'dan Flat

Enerji ileten, aynı zamanda taşıyıcı işlevi de olan, görünen kabloların oluşturduğu strüktür ve objenin strüktürel mimari hacminden oluşmuştur. Obje akrilik cam, çelik ve dekor ışığı olarak beyaz LED'ler kullanılmış. Fiberoptik ile çalışma ışığı olanaklı.

Boyut: 800 / 230 / 35 mm

www.liuhta.com

Selçuklu

Deniz Tunç Tasarım'ın Selçuklu detaylı aydınlatması geçmişle geleceği aynadaki yansımasıyla birleştiriyor.

Sarı döküm

Tel: 0212 232 12 16

Koleksiyon'dan Lucciole

Silvia Sogni tasarımı Lucciole, lambaların çıkış noktası olan şamdanlara gönderme yapan bir tasarım, bir saygı çalışması... Şamdan görünümü veren Lucciole'nin dış yüzeyi transparan cam olarak düşünülmüş. Bu yapı kırılğan bir görsel etki yaratıyor ve ortama yumuşak bir ışık sağlıyor. Ampulün ısığı, kaynağın yakınına yerleştirilen opalin cam ile filtre edilir ve bu da göz kamaşmasına engel olur. Üç lamba metalik parlak krom ya da bronz bir yapıyla bir araya getirilir ve duvara monte edilir. Aplik, masaüstü ve lambader modelleri bulunuyor.

www.koleksiyon.com.tr

Eskinin Yeniden Yansıması : Light Shade

Light Shade içindeki avizenin ışıkları özellikle kapalı olduğu zaman silindirik şeklindeki dış ayna yüzeyi, kullanıldığı mekanın çeşitli kesitlerden yansımasını içermektedir. Işık devrede iken ise klasik taşlı veya antik bir avizenin, çevresini saran modern yansıtıcıdan ortaya çıkan gizemli ve farklı karakterini göstermektedir

www.hi-tec.com.tr

ELDA'dan Haberler

ELDA+

Postfach 3201
D-33262 Gütersloh - Almanya

Tel. +49-5241-30726-0
Faks +49-5241-30726-40

info@eldaplus.org
www.eldaplus.org

ELDA+ Sponsorları

3M
Ansorg
Artemide
Cariboni
Erco
Flos
iGuzzini
Louis Poulsen
Lutron
Martin Professional
Philips Lighting
Schröder
Simes
Siteco
Targetti
TIR Systems
WE-EF
Wila
Zumtobel Staff

İsveç Alingsas'da Workshop ve Konferans

İsveç'in Alingsas kentinde bu yıl düzenlenecek workshopun teması "Isık - Gölge". Altı ayrı grup bu proje üzerinde 26 Eylül'den 1 Ekim'e kadar çalışacak. Workshop konferansı ise 30 Eylül 2005'de düzenlenecek.

Sunucular:

Maria Olsson ve Mari Waernberg, Alingsas: Alingsas'ın şehir aydınlatma planı.
Nigel Edmondson, şehir planlama uzmanı, Birmingham sanat atesesi:
LUCI ile işbirliği.
Herbert Cybulska, ELDA, Almanya: Mimarın ısıklık ile gölgelendirilmesi.
Prof. Stan Kaye, Gainesville, Florida Devlet Üniversitesi: Isığın nasıl yansıdığını anlamak.
Anne Bureau, ELDA, Fransa: Projeye yönelik aydınlatmalar.
Maria Pinto-Coehlo, IALD, Portekiz: Karanlıkta boş odalar, profesyonel aydınlatma tasarımı için bir iddia.
Konferans workshop sunumları ile kapanacak.

İsveç, Oskarshamn'daki Isık Bayram

Lüdenscheid ve Alingsas'daki iki büyük workshopun yanı sıra, ELDA+, Prof. Jan Ejhed yönetiminde İsveç'in Oskarshamn şehrinde gerçekleştirilecek çalışmayı da destekleyecek. Katılanlar Kalmarlı aydınlatma tasarımı öğrencileri olacak. Her yıl Kasım ve Aralık aylarında Oskarshamn şehrinde bir Isık Bayramı düzenlenir. Çeşitli binalar, sanatsal yapıtlar, şehir bölümleri, semtler ve liman aydınlatılır. Ayrıca isığın hem iş yerimizde hem de yaşadığımız alanda daha efektif kullanılması konusunda konferanslar düzenlenir. Oskarshamn, İsveç'in toplam enerjisinin %11'ini karşılamakla birlikte dünyanın en büyük pillerini de üretmektedir ve mum üretiminde de önde gelen

şehirlerden sayılır. ELDA+ 07-20 Ekim tarihleri arasında buradaki çalışmalara yardımcı olacak. Sehrin organize ettiği konferans ise 15 Kasım 2005 tarihinde.

Detaylı bilgiler; www.kalmar.regionforbund.se internet adresinden alınabilir.

Professional Lighting Design Kongresi (PLD-C)

ELDA+, Sonbahar 2007 yılında Londra'da gerçekleştirilecek uluslararası Professional Lighting Design Kongresinin (PLD-C) koordinatörü olmaktan gurur duyuyor. Kongre dünya çapında 500 ile 700 profesyonel aydınlatma tasarımcısı ve mimarı ağırlayacak. Kongre kapsamında, ilk uluslararası aydınlatma tasarım konferansı, Vox Juventa konferansı, bir Unis.net anketi ve etkinliği sponsorluk ile destekleyen şirketlerin standları ve birçok başka aktivite ve organizasyon yer alacak. Sizi bilgilendirmeye devam edeceğiz!

Bildiri Sunumu İçin Çağrı Light Focus 2006, Frankfurt

Frankfurt'da, 23-27 Nisan 2006 tarihleri arası Light + Building Fuarı çerçevesinde ELDA+ ve ZVEI (Lamba ve Aydınlatma İhtisas Derneği) işbirliği ile "Bina Performansı" başlığı altında bir Kongre düzenlenecek. 2004 yılındaki yapılmış olan "İnsan için ısıklık ve teknoloji" başlıklı konferanstaki ısıklık ve aydınlatma tasarımı eğitimi ele alınacak.

Light Focus 2006, yeni ve modern bir formata sahip olacak ve birçok profesyonel katılımcı gruba hitap edecek olan çeşitli etkinlikler sunulacak. Sunumların yanı sıra 2006 yılında interaktif seminerler ve master sınıflar da teklif edilecek. Bu oluşum pedagoji açısından yoğun bir değer artışı sağlayacak. Katılımcılar, sunum ve seminerleri, eğitim düzeyleri ve ilgi seviyelerine göre daha kolaylıkla seçebilecekler. Light

Focus 2006, 24-26 Nisan 2006 tarihleri arası Frankfurt Fuar alanının Kongre Merkezinde düzenlenecektir. 30 saatlik görüşmeler, mimari aydınlatma alanında aktif olan tüm katılımcılar için araştırma metotları, aydınlatma tasarım süreçleri, lamba tasarımı ve teknolojileri, bilgi ve profesyonel aydınlatma tasarımcılarının hizmetleri gibi modern temalar sunacak. Konferans Almanca ve İngilizce olarak gerçekleştirilecek.

Ürün ve şirket sunumları kabul edilmeyecek. Sunucular önceden belirlenmiş bir ücret alacaklar. Tema alanlarına yönelik öneriler ve detaylı bilgilere www.pldplus.com, www.eldaplus.org internet sayfalarından ulaşabilirsiniz.

Önerilerin son teslim tarihi:
15 Kasım 2005.

Geleceğin Isıkları

Basvuru şartları artık ulaşılabilir olan Avrupa Tasarım Yarışması'nın konusu, yenilikçi ve ekonomik aydınlatmadır. Organizatörler, Messe Frankfurt GmbH Avrupa Komisyonu ile işbirliği yaparak bu yarışmanın konusunu daha da genişlettiler. Avrupa'daki tüm tasarımcılara, aydınlatma elemanları üreticilerine ve tasarım öğrencilerine, enerji tasarrufu sağlayan iç ve dış mekan aydınlatmasının yanı sıra obje alanı için enerji etkili aydınlatma sistemlerini de geliştirme çağrısı yapılmıştır.

Yarışmaya son başvuru tarihi;
7 Aralık 2005.

Basvuru formu PDF olarak bilgisayarlardan indirilebilir.

IALD'den Haberler

Sidney Toplantısı

IALD dünya çapında faaliyet gösteriyor. Yerel etkinlikler uluslararası ağı yapısından faydalanabiliyor ve aydınlatma tasarımcılığı mesleği çok daha hızla önem kazanabiliyor. IALD ağı, gelişmeler halen başlangıç aşamasında olsa da, Avustralya'da Sidney'e kadar uzanıyor. Mesleğin sürekli işlenmesi ve aydınlatma tasarımcıları topluluğuna daha fazla özen gösterilmesi, Avustralya'da da aydınlatma tasarımı için gelişme olanakları yaratıyor.

19 Temmuz'da gerçekleştirilecek bölgesel bir toplantı çerçevesinde 30 meslektaş, ECC-Lighting and Living in Sydney'in showroom'unda yoğun bir beyin fırtınası için bir araya gelecekler. Bu toplantının çıkış noktası Joachim Ritter tarafından yazılan iki makale. Bu makalelerde Joachim Ritter, aydınlatma tasarımı mesleğinin pazarlama olanaklarını ve bireysel aydınlatma tasarımcılarının işlemiştir. Ayrıntılı olarak

bakıldığında aydınlatma dergileri ile işbirliği ve aydınlatma tasarımı konusunu pazarda konumlandırmak üzere yapılan ısıklık etkinlikleri hakkında bilgi verilmiştir.

Aydınlatma tasarımı dergileri geniş okuyucu kitlelerine yetkinlikler ve referanslar konusunda bilgi vermek ve yeni işverenlere ulaşmak için etkin bir platform oluşturmuyorlar. Joachim Ritter tarafından yazılan makalede doğru mesajların nasıl iletilmesi gerektiği konusunda da bazı öneriler yer almakta idi.

İkinci makale ise iyi ısığın kalite tanımını güçlendirecek ısıklık etkinlikleri ve geniş çaplı olarak aydınlatma tasarımının pazarlaması idi. Avrupa'da ısıklık etkinlikleri geniş kitlelere aydınlatma tasarımını anlatmak için en uygun araçlardan biri kabul ediliyor. Her yıl yaklaşık iki milyon kişinin ısıklık etkinliklerini ziyaret ettiği ve bu etkinliklerden esinlendikleri belirtiliyor. Makaleler, kamusal alanlarda modern aydınlatma tasarımının problemleri konusunda hareketli

tartışmalara neden oldu. Diğer taraftan Avustralya pazarının, IALD'nin bakışı doğrultusunda çok daha fazla büyüme potansiyeline sahip olduğu anlaşıldı. Düzenli etkinlikler ve biraz daha fazla girişim bu konuda çok daha fazla etki yaratabilir.

IALD

The Merchandise Mart
Suite 9-104
200 World Trade Center
ABD - Chicago, IL 60654
Tel. +1-312-527-3677
Faks +1-312-527-3680
info@iald.org

Gelecek Aylarda ELDA+ Tarafından Gerçekleştirilecek Etkinlikler

Atelye Çalışması, Lüdenscheid - Almanya	10 - 16 Eylül 2005	www.ludenscheid.de
"Park Alanında Işıklık" Konferansı Lüdenscheid - Almanya	22 Eylül 2005	www.ludenscheid.de
Atelye Çalışması, Alingsas - İsveç	29 Eylül - 01 Ekim 2005	www.alingsas.se
Işıklık Konferansı, Alingsas - İsveç	30 Eylül 2005	www.alingsas.se
ELDA+ Toplantısı, Barcelona - İspanya	28 - 30 Ekim 2005	www.eldaplus.org
Atelye Çalışması, Birmingham - İngiltere	6 - 11 Şubat 2006	www.birmingham.co.uk
Konferans, Birmingham - İngiltere	10 Şubat 2006	www.birmingham.co.uk
Light + Building Fuarı 2006, Frankfurt - Almanya	23 - 27 Nisan 2006	www.light-building.messefrankfurt.com
LightFocus 2006, Frankfurt - Almanya	24 - 26 Nisan 2006	www.light-building.messefrankfurt.com
Işıklık Etkinlikleri, Frankfurt - Almanya	25 Nisan 2006	www.light-building.messefrankfurt.com

Ana Konular

Gökdelenler

Renk Kullanmaksızın

Eğlence için Işık

Kurumsal Kimlik

Doğal Işık Faktörü

PROFESSIONAL LIGHTING DESIGN TÜRKİYE 5/05

Gelecek Sayıda İnlenecek Konular:

GÜNCEL:

Kopenhag Opera Binası

AYDINLATMA TASARIMI:

Gün Işığı Tasarımı

PRATİK TASARIM KONULARI:

Okul Binalarının Modern Aydınlatması

PLD TÜRKİYE 6/05

PLD TÜRKİYE 1/06

PLD TÜRKİYE 2/06

PLD TÜRKİYE 3/06

PLD TÜRKİYE 4/06

Ana konular değişebilir.

Professional Lighting Design

Published by

Verlag für Innovationen in der Architektur
Marienfelder Str. 20 D-33330 Gütersloh, Deutschland
Tel.: +49-5241-30726-0 - Fax: +49-5241-30726-40
info@via-internet.com
www.pldplus.com - www.via-light.com
Organ of the European Lighting Designers' Association
e.V., ELDA
info@eldaplus.org - www.eldaplus.org
Organ of the International Association of Lighting
Designers, IALD
info@iald.org - www.iald.org

Editor-in-chief: Joachim Ritter
jritter@via-internet.com

Editorial department:

Petra Steiner
Tel.: +49-5241-30726-12
psteiner@via-internet.com
Alison Ritter
Tel.: +49-5241-30726-22
aritter@via-internet.com

Advisory Board:

Motoko Ishii, Tokyo
Phil Gabriel, Ottawa
Dr. Heinrich Kramer, Köln
Roger Narboni, Paris
Andrew Whalley, Londra

Graphic design concept: Kerstin Schröder

Advertising sales manager:

Dipl.-Ing. Christian Aldrup
Tel.: +49-5241-30726-11 - Fax: +49-5241-30726-40
caldrup@via-internet.com

Professional Lighting Design Türkiye

İmtiyaz Sahibi:

Ağustos Yayın Tanıtım Ltd. Şti. adına
Nur Güneş
ngunes@pld-turkiye.com

Genel Yayın Yönetmeni ve

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Tanju Akleman
takleman@pld-turkiye.com

Danışma Kurulu:

Prof. Dr. Mehmet Sener Küçükdoğan (ATMK Başkanı,
İst. Kültür Üniversitesi, Mimarlık Ana Bilim Dalı Başkanı)
Yıldız Ağın (Hi-Tec Aydınlatma)
Nergiz Arifoğlu (Total Aydınlatma)
Yeşim Betin (Siteco Aydınlatma)
Banu Binat (Arkitera Mimarlık Merkezi)
Tuba Büyüktaşkın (Optimum)
Engin Cebeci (Türk Philips)
Tuncay Danacıoğlu (Tepta Aydınlatma)
Ferruh Gök (Fersa Aydınlatma)
Aydın Hacıoğlu İler (Bağımsız Aydınlatma Tasarımcısı)
Coskun Insel (Lumina Aydınlatma)
Cevat Karaman (Lamp 83)
Jan Van Lierde (Bağımsız Aydınlatma Tasarımcısı)
Mustafa Seven (Bağımsız Aydınlatma Tasarımcısı)
Hakan Ünsalan (Litpa Aydınlatma)
Aydın Yenigün (Yenigün Aydınlatma)

Grafik ve interaktif:

Levent Karaoğlu
levent@agustos.com

Çevirmen:

Dürren Caner

Abone ve Satış:

abone@pld-turkiye.com

Baskı:

Stampa Basım Sanayi Pazarlama ve Tan. Hiz. AŞ
Hacıahmet Mah. Eburza Dergahı Sok. No:27
Dolapdere - İstanbul
www.stampa.com.tr

Dağıtım:

Dünya Yayıncılık AŞ
www.dunya.com

İki ayda bir yayımlanır.
Yerel süreli yayın.

Eylül 2005 - Sayı 4
ISSN 1305-2926
7.50 YTL / 7.5 MİLYON TL

Abonelik Formu

Ad: _____ Soyad: _____ Meslek: _____
Firma: _____
Adres: _____
İlçe: _____ Şehir: _____ Posta Kodu: _____
Tel: _____ Faks: _____ E-posta: _____
Fatura için V.D.: _____ V.D. No.: _____

Abonelik Bedeli (Yıllık - 6 sayı)

- ☐ 40 YTL (40 milyon TL)
☐ 30 YTL (30 milyon TL) Öğrenci
☐ 30 YTL (30 milyon TL) Kurumsal/Çoklu (en az 5 abone)

☐ Banka havalesi ile ödemek istiyorum.
(Ağustos Yayın Tanıtım Ltd. Şti. - Garanti Bankası, Bağlarbaşı Şubesi, 6200931)

Ağustos Yayın Tanıtım Ltd. Şti. / Aydın Sokak 1/1 Altunizade 34662 İstanbul / Tel: 0216 545 10 85 / Faks: 0216 545 10 89

Dergilerimiz hafta içi mesai saatlerinde, imza karşılığı teslim edilecektir.

* Abonelik 2005 yılı içindir.

PROFESSIONAL LIGHTING DESIGN TÜRKİYE

Türkiye Lisans Sahibi

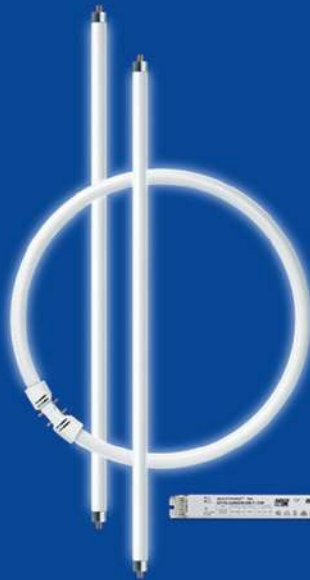
Ağustos Yayın Tanıtım Ltd. Şti.
Aydın Sokak 1/1 Altunizade 34662 İstanbul
Tel: 0216 545 10 85 Faks: 0216 545 10 89
www.agustos.com
www.pld-turkiye.com

Her hakkı saklıdır. Professional Lighting Design Türkiye Verlag für Innovationen in der Architektur lisansıyla yayımlanmaktadır. Bu dergide yer alan yazı, makale, fotoğraf ve illüstrasyonların elektronik ortamlar da dahil olmak üzere çoğaltılma hakları Verlag für Innovationen in der Architektur ve Ağustos Yayın Tanıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Yazılı izin olmaksızın hangi dilde ve hangi ortamda olursa olsun materyalin tamamının ya da bir bölümünün çoğaltılması yasaktır. Yayımlanan yazı, fotoğraf, ürün tanıtımı ve reklamların sorumluluğu proje müellifi, reklamveren ve yazara aittir. Bu dergi, basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

Kaliteli ışık, estetik ve tasarrufun mükemmel bileşimi: LUMILUX T5

	Standart Flüoresan	LUMILUX T5
Lamba	3x18 W-T8 (26 mm Ø)	3x14W-T5 (16 mm Ø)
İşletim Cihazı	Manyetik Balast	Elektronik Balast
1 Lambanın Sistem Gücü	22 W	16 W
Çalışma Bölgesi Aydınlığı	421 Lux	525 Lux
Çevre Alanı Aydınlığı	321 Lux	311 Lux
Toplam Alan Aydınlığı	341 Lux	387 Lux
Harcanan Güç	10,3 W/m ²	7,5 W/m ²
Tasarruf Oranı		% 27

LUMILUX® T5 HE, HO ve FC flüoresan lambalarda; kompakt T5 dizaynı ve OSRAM LUMILUX® teknolojisini birleştirdik. Bu sayede değişik aydınlatma çözümleri için “Verimi yüksek (HE)”, “Işık gücü yüksek (HO)” ya da “Dairesel (FC)” yeni ışık kaynakları oluşturduk. Optimum kullanım için elektronik balast

QUICKTRONIC MULTIWATT tavsiye ediyoruz.

DÜNYAYA YENİ BİR IŞIKLA BAKIN

